



**SOSYAL AĞLARDA ELEKTRONİK ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI
KULLANIMININ İNCELENMESİ**

MOHAMMED QASİM MUSTAFA ALRAMADHANI

DOKTORA TEZİ

**BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ
ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

TEMMUZ, 2015

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren (24) ay sonra tezdten fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Mohammed Qasim Mustafa

Soyadı : ALRAMADHANİ

Bölümü : Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

İmza :

Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı :

Sosyal Ağlarda Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası Kullanımının İncelenmesi:
Yükseköğretimde Bir Durum Çalışması

İngilizce Adı :

Examination of use of electronic portfolio in social networks: A case study in higher
education

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Mohammed Qasim Mustafa ALRAMADHANI

İmza :

Jüri onay sayfası

Mohammed Qasim Mustafa ALRAMADHANI tarafından hazırlanan “Sosyal Ağlarda Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası Kullanımının İncelenmesi: Yükseköğretimde Bir Durum Çalışması” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı’nda Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: (Doç. Dr. Sami ŞAHİN)

(Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Gazi Üniversitesi)

Başkan: (Prof. Dr. Ahmet MAHİROĞLU)

(Eğitim Bilimleri Bölümü, Gazi Üniversitesi)

Üye: (Doç. Dr. Hasan ÇAKIR)

(Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Gazi Üniversitesi)

Üye: (Doç. Dr. Ömer DELİALİOĞLU)

(Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri, Orta Doğu Teknik Üniversitesi)

Üye: (Yrd. Doç. Dr. Emin İBİLİ)

(Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Aksaray Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi: 02/07/2015

Bu tezin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı’nda Doktora tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Prof. Dr. Servet KARABAĞ

anneme

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın gerçekleşmesinde; uygulama aşamasındaki katkı ve desteklerinden dolayı Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü; 2014-2015 öğretim yılı, 3. sınıf öğrencilerine, çalışma süresince gösterdikleri ilgi ve ortaya çıkardıkları ürünler için teşekkür ederim.

Araştırmanın sırasında bana her türlü konuda yardımcı olan, düşünceleri ve önerileri ile desteğini esirgemeyen, yoğun olduğu zamanlarda bile zaman ayıran, tez danışmanım Doç. Dr. Sami ŞAHİN'e, ayrıca araştırmanın süresince düşünce ve yardımları ile bana destek olan anabilim dalımızdaki hocalarıma en içten teşekkürlerimi sunarım.

Benden manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen ve beni bugünlere kadar getiren değerli babam Qasim Mustafa ALRAMADHANI ve annem Huda RAHİM'e, bana yardımcı olan ve yoğun çalışmalarım süresince desteklerini hep hissettiğim değerli ev arkadaşlarıma çok teşekkür ederim. Ayrıca TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı (BİDEB)'e desteğinden dolayı teşekkür ederim.

Mohammed Qasim Mustafa ALRAMADHANI

ANKARA – 2015

**Sosyal Ağlarda Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası Kullanımının
İncelenmesi: Yükseköğretimde Bir Durum Çalışması
Doktora Tezi**

**Mohammed Qasim Mustafa ALRAMADHANI
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Temmuz 2015**

ÖZ

Bu araştırmada, 2014-2015 öğretim yılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü Özel Öğretim Yöntemleri dersinde sosyal ağlarda elektronik öğrenci ürün dosyası (EÖÜD) kullanımı deneyimler ve etkililik bakımından incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda öğretmen adaylarının ve öğretim elemanın EÖÜD kullanımda yaşadığı deneyimler nelerdir? sorusuna cevap aranmıştır. Araştırma, nicel ve nitel araştırma yöntemlerinden örnek olay deseni yürütülmüştür. Araştırma 9'u erkek, 21'i kadın toplam 30 öğretmen adayının katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Veriler gözlem, görüşme ve anketler ile elde edilmiştir. Araştırmada gözlem ve görüşme kayıtları için not alma ve ses kayıtları kullanılmıştır. Nitel verilerin yazılı hale getirilmesi ve düzenlenmesi amacıyla Microsoft Word kelime işlemci programı kullanılmıştır. Görüşme verileri araştırma soruları kapsamında betimsel olarak analiz edilmiştir ve verilerin çözümlenmesinde QSR NVivo 7 kullanılmıştır. Ayrıca nicel ve nitel araştırma yöntemleri çerçevesinde gerekli geçerlik ve güvenilirlik analizleri yürütülmüştür. Bu kapsamda nitel görüşme verileri için katılımcı teyidinde başvurulmuş ve kodlayıcılar arası tutarlılığa bakılmıştır. Görüşme verilerinden bir görüş anketi oluşturularak sınıfın tamamına uygulanmış ve böylece bireysel olarak ifade edilen görüşlerin sınıf genelindeki durumuna da sayısal olarak bakılmıştır. EÖÜD'ye yönelik tutum ölçümü öntest sontest karşılaştırmalı olarak yapılmış ve tutumun sınıf genelinde olumlu olmakla beraber eşleştirilmiş örneklem t-testi ile yapılan analizler neticesinde test sonuçları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Tutum ölçümü için Demirli'nin (2007) geliştirdiği ve geçerlik güvenilirlik çalışmalarını yürüttüğü "Öğretim Sürecinin Öğrenen Tutumlarına ve Öğrenme Algılarına Etkisi" ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre EÖÜD'nin çeşitli faydaları gözlemlenmiştir. Öte yandan EÖÜD'ye uyum sağlamada bazı zorluklar da yaşanmıştır. EÖÜD'nin ders içi etkileşimi olumlu yönde etkilediği, derse katılımı arttırdığı

ve ders başarısına katkısı olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmen adaylarının EÖÜD'ye yönelik genel görüşü olumlu olmakla beraber bu EÖÜD'ye yönelik tutumlarını genel olarak olumlu yada olumsuz yönde etkilememiştir. Öğretim elemanı da EÖÜD uygulamasını faydalı bulmuş, derse katılımı arttırdığı, derse yönelik tutumu ve başarıyı olumlu etkilediği yönünde kanaat edinmiştir. Öğretim elemanının EÖÜD'de bazı zorluklar yaşadığı da gözlemlenmiştir.

Bilim Kodu : 6.004

Anahtar Kelimeler : Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası, Öğretmen Eğitimi, Portfolyo

Sayfa Adedi : 152

Danışman : Doç. Dr. Sami şAHİN

**Examination of use of electronic portfolio in social networks: A case
study in higher education
Doctorate Thesis**

**Mohammed Qasim Mustafa ALRAMADHANI
GAZI UNIVERSITY
INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES**

July 2015

ABSTRACT

In this research, use of electronic portfolio in social networks was examined in terms of experiences and efficiency. The research was carried out at Gazi University Gazi Education Faculty, Computer and Instructional Technology Education Department, Special Teaching Methods course during 2014-2015 school year. In line with this purpose necessary reply was tried to be found for the question; “what were the experiences of the teacher candidates and the instructor in use of electronic portfolio?” The research was carried out in the form of a case study. The research based on the participation of 30 teacher candidates which consists of 9 men and 21 women. Data were obtained upon observation, interviews and audio records. For the purpose of transcribing the verbal data, Microsoft Word - word processor program was used. The data were analyzed descriptively within the scope of research questions. QSR NVivo 7 was used for coding the data. Validity and reliability analyzes were carried out within the scope of qualitative and quantitative procedures. Within this framework, member check was applied for the interviews and inter coder consistency was taken into consideration. An opinion questionnaire was formed from the interview data and was applied to the class entirely, thus the opinions which have been expressed individually were also examined in terms of overall class. The attitude regarding electronic portfolio measurement was made in the manner of pre- test / post test comparison, and despite the attitude was found positive in the overall class, due to the analyzes made by paired sample t-test; a significant difference could not be found among the test results. The attitudes towards using electronic portfolio were measured by using the scale of “the effect of teaching process on the attitudes of students and perception of learning” which was developed and validated by Demirli (2007). According to the results of the research, various benefits of electronic portfolio were observed. On the other hand, some difficulties were also revealed in the use of electronic portfolio. It was revealed that electronic portfolio has affected class interaction positively, increased the class attendance and provided contribution to class success. Although the student candidates’ general overview on electronic portfolio was

positive, this has not affected their attitudes towards electronic portfolio neither positively nor negatively in general. Instructors also found electronic portfolio application positive and believed that this increased the class attendance, and affected the attitude and success towards the course positively. It was also observed that the instructors had some difficulties in eportfolio use.

Science Code : 6.004
Key words : Electronic Student Product File, Teacher Training, Portfolio
No. of pages : 152
Adviser : Associate Prof. Dr. Sami ŞAHİN

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU.....	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
Jüri onay sayfası.....	iii
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZ	vi
ABSTRACT	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xv
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Eğitimde Değerlendirme.....	1
1.2. Öğrenci Ürün Dosyası (ÖÜD).....	2
1.3. Eğitimde ÖÜD Kullanımı.....	4
1.4. Öğrenci Ürün Dosyasının Yarar, Zorluk ve Sınırlılıkları	6
1.5. Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası (EÖÜD).....	9
1.6. Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası (EÖÜD) Araçları	10
1.7. Elektronik Öğrenci Ürün Dosyasının Yararları.....	11
1.8. Eğitimde EÖÜD Kullanımı	12
1.9. İlgili Araştırmalar	14
1.10. Sosyal Ağlar	19
1.11. Araştırmanın Amacı	20
1.12. Araştırmanın Önemi.....	21

1.13. Sınırlılıklar.....	22
1.14. Varsayımlar	22
BÖLÜM II.....	23
YÖNTEM.....	23
2.1. Araştırma Deseni.....	23
2.1.1. Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası Uygulama Süreci:	25
2.2. Çalışma Grubu	27
2.3. Verilerin Toplanması.....	29
2.3.1. Görüşme	31
2.3.2. Gözlem	32
2.4. Verilerin Kaydedilmesi ve Analizleri	33
2.4.1. Nitel Verilerin Çözümlemesi	33
2.4.2. Nicel Verilerin Çözümlemesi.....	34
2.5. Geçerlilik ve Güvenilirlik.....	34
BÖLÜM III	37
BULGULAR VE YORUMLAR.....	37
3.1. Öğretmen adaylarının EÖÜD sürecindeki deneyimleri.....	37
3.1.1. Faydalar.....	37
3.1.2. Zorluk ve Sınırlılıklar	42
3.1.3. Etkileşim.....	46
3.1.4. Derse Katılım	48
3.1.5. Ders Başarısı	50
3.1.6. EÖÜD Kullanımında Yaşanan Deneyimlerine Yönelik Görüş Anketi.....	52
3.1.7. EÖÜD Kullanımına Yönelik Tutum Anketi.....	55
3.2. Öğretim Elemanın EÖÜD Sürecindeki Deneyimleri.....	58
3.2.1. Faydalar.....	58
3.2.2. Zorluk ve Sınırlılıklar	58
3.2.3. Etkileşim.....	59

3.2.4. Derse Katılım	59
3.2.5. Ders Başarısı	60
3.2.6. Öğretim Elemanın EÖÜD'ye Dair Diğer Görüşleri.....	60
3.2.6. Öğretim Elemanın, EÖÜD'ün Öğretmen Adaylarının Derse Yönelik Tutumları Etkisine Dair Algısı.	61
BÖLÜM IV	63
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	63
KAYNAKÇA	70
EKLER.....	79

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 2.1: Haftalık Uygulama Ödevleri	26
Tablo 2.2: Çalışma Grubu İnternet Erişimi.....	28
Tablo 3.1 EÖÜD Görüş Anketi Genel Durum Özeti (N=30).	53
Tablo 3.2 Tutum Ölçeği Öntest Sontest Ortalamaları Karşılaştırması.	56
Tablo 3.3 Tutum Ölçeği Öntest Sontest Eşleştirilmiş Örneklem T-Testi Özet Tablosu.	57

TABLÖLAR LİSTESİ

Şekil 1. Ders Akış Şeması.....	30
--------------------------------	----

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

- Ö : Öğrenci.
ÖÜD : Öğrenci Ürün Dosyası.
EÖÜD : Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası.

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Eğitimde Değerlendirme

Eğitim programının ve eğitsel hedeflerin ne ölçüde gerçekleştirildiğinin bir göstergesi olan değerlendirme, eğitimin başında, süreç içinde ve sonunda yapılmaktadır (Karaağaçlı, 2002). Ölçme ve değerlendirme, eğitimin etkililiğini belirlemek için ilgili verileri toplamayı ve bu verilerden anlam çıkararak ölçülen nesnelere hakkında bir değer yargısına ulaşmayı amaçlayan birçok aşamadan oluşan kademeli bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Tekin, 2002).

Eğitimde değerlendirme genellikle aktarılan bilgilerin ne kadarının hafızada kaldığının ölçülmesi yoluyla yapılır (Birenbaum ve Dochy, 1996). Geleneksel değerlendirme yöntemleri (çoktan seçmeli, kısa cevaplı, boşluk doldurma, doğru/yanlış soruları, eşleştirme, açık uçlu sorular) zaman, maliyet ve tarafsızlık gibi temel avantajlar nedeniyle hala çok yaygın olarak kullanılmaktadır (Doğan, 2001).

Dünyada çağdaş eğitim kuramlarını benimseyen ve uygulayan öncü okullar artık klasik kâğıt kalem testlerine dayalı değerlendirme sistemlerini terk etmişlerdir. Yapısalcılık, yaratıcılık, probleme dayalı öğrenme, proje tabanlı öğrenme gibi çağdaş eğitim yaklaşımlarına dayalı öğrenme-öğretme süreçlerinde kazandırılan beceriler kâğıt kalem testleri ile ölçülememektedir. Diğer taraftan kâğıt kalem testleri ile yapılan değerlendirme süreci “hangi öğrenci daha çok biliyor” sorusu ile ilgilenirken; öğrenci ürün dosyası değerlendirme süreci “öğrenci bildiğini nasıl ortaya çıkarıyor” sorusu ile ilgilenmektedir.

Öğrenciyi belirli aralıklarla sadece yazılı sınavla değerlendirmek onun öğrenme sürecini tam olarak yansıtmaz. Bu sebeple öğrenmenin tüm aşamalarının değerlendirilmesi gerektiği gerçeği, klasik sonuç değerlendirme yöntemlerinin terk edilmesine neden olmuştur. Bu durum günümüzde öğrencilerin bilimsel kavramları anlama ve kullanma becerilerini ölçmek için çeşitli ölçme tekniklerinin kullanılmasını zorunlu hale getirmiştir.

Değerlendirme bir süreç gerektirir. Bu süreç içinde öğrencinin gelişimini gözlemlemek için değerlendirmeye öğrenciyi de dâhil etmek gerekir. Değerlendirme kültüründe hem sürecin hem de sonucun değerlendirilmesi ve öğrencinin değerlendirme sürecinde sorumluluk alan, aktif katılım gösteren, yansıtan, öz değerlendirme ve işbirliği yapan konumu söz konusudur. Bu durumda, ölçme ve değerlendirme çalışmalarında geleneksel yöntemlerin yanı sıra alternatif yaklaşımların kullanılması ağırlık kazanmıştır. Etkili ve bireysel bir öğretimin tamamlayıcısı olan değerlendirme yaklaşımlarından biri öğrenci ürün dosyası olarak bilinmektedir.

1.2. Öğrenci Ürün Dosyası (ÖÜD)

Öğrenci ürün dosyası, öğrencilerin belirli bir süreçte belirli bir amaca yönelik gösterdikleri performans, gelişme, çalışma ve çabanın bir arada bulunduğu gelişim dosyalarıdır. ÖÜD öğrencinin çabalarını, ilerleme ve başarılarını sergileyen çalışmalarının amaçlı bir koleksiyonudur (Lankes, 1995) ve öğrencileri bütünsel anlamda değerlendirmeyi hedefleyen bireysel gelişim dosyalarıdır. Geleneksel değerlendirme yöntemleri daha çok öğrenme eksikliklerini ortaya çıkarırken ÖÜD başarılı olduğu yönlerini de ortaya koymaktadır (Baki ve Birgin, 2004). Bu yaklaşım, eğitim alanına öğrenci performansını değerlendirmenin temel yöntemlerinden biri olarak uyarlanmıştır (Norman ve Granlund, 1998). ÖÜD, ilköğretimden yükseköğretime kadar eğitimin her düzeyinde, profesyonel ve mesleki eğitimlerde kullanılmaktadır.

ÖÜD, öğrencinin kendi yaptığı her türlü çalışma ve dokümanı içeren, “süreç gelişim dosyası” ya da “tümel değerlendirme” dosyası gibi isimler de verilebilen dosyalardır. Öğrencinin kendisine göre en iyi çalışmalarının güç ve zayıf noktalarını göz önüne serer. Bir öğrenci ürün dosyasında, öğrencilerin bitmiş ödevlerinin yanı sıra, bu ödevi oluştururken ortaya koydukları taslak çalışmalar, karalamalar da yer alabilir. Öğrencilerin tamamladıkları bir projenin ses ya da görüntü kayıtları, taslak çalışmaları, projenin tamamlandığı hali bulunabilir. ÖÜD içinde öğretmen değerlendirmelerinin yanı sıra öğrencilerin kendi değerlendirmeleri ve arkadaşlarının değerlendirmeleri de bulunabilir.

ÖÜD eğitimsel çıktılar veya öğrenme hedefleri doğrultusunda öğrenmenin ve gelişimin kanıtlarını oluşturan, öğrencinin zaman içinde geliştirdiği çalışmaları içerir. Öğrenci ürün dosyası içeriği, öğrenci tarafından doğrudan hazırlanan (sunumlar, makaleler, vaka

incelemeleri, araştırma projeleri, literatür tarama vb.) kanıtlar ile öğrenciye ait dolaylı kanıtlardan (referanslar, öğrenci karneleri, video filmler veya transkript vb.) oluşabilir (Haladyna, 1997). İçerik planlanırken, öğrenci ürün dosyasının önemli özelliklerinden biri olan esneklik göz önünde bulundurulmalıdır. İçeriğin çok fazla sınırlandırılması öğrencinin yaratıcılığına, kendini yansıtmaya ve kendi öğrenmesinden sorumlu olma amaçlarına zarar verebilir. Çok az sınırlama getirilmesi ise, uygun içerik konusunda öğrencileri kararsızlığa götürebilir.

ÖÜD, eğitim sürecinin değerlendirilmesinde öğrenci ve eğiticilerin rolünü pozitif yönde etkiler. Öğrenci ürün dosyası oluşturma sürecinde öğrenciler değerlendirme korkusundan uzaklaşır ve hata yapmaktan korkmazlar. Çünkü bir dönem boyunca yaptıklarını geliştirme fırsatına sahip olduklarını ve ürettikleri materyallerin sürecinin sonunda değerlendirileceğini bilirler (Karakas, 1998). ÖÜD, öğrencilerin meta bilişsel düşünme becerilerini geliştirir. Öğrenciler ÖÜD ürünlerini seçebilirler, neden seçtiklerine ilişkin yorum yaparlar (Cunningham, 1998). Bundan dolayı, seçimlerinin güçlü ve zayıf yönlerini daha iyi değerlendirebilirler. Öğrencilerin geliştirdikleri ilk taslaklara yönelik geribildirimler ve bu doğrultuda yaptıkları geliştirme çalışmaları, onların problem çözme, karar verme, yeni şeyler yaratma ve sorumluluk alma becerilerinin gelişimine katkıda bulunur (Karakas, 1998).

ÖÜD, öğrencilerin başarıları ve gelişimleri hakkında bütüncül bilgi sağlar ve gelişimsel bir perspektifle öğrenme sürecini net olarak gösterebilir. Kişisel farklılıkların dikkate alınması öğrenci ürün dosyasının güçlü özelliklerinden biridir (Norman ve Granlund, 1998). ÖÜD değerlendirmede, öğrencinin en iyi çalışmalarına odaklanması ve diğer öğrencilerin çalışmaları ile değil, kendisinin önceki çalışmaları ile karşılaştırılması öğrenciyi motive edici etkiye sahiptir. Öğrenciler, eğiticiler ve diğerleri (aileler, akranlar, hastalar vb.) arasında iletişimi güçlendirir (David ve Davis, Harden, Howie, Ker, Pippard, 2001). ÖÜD kullanmak eleştirel düşünmeye teşvik eder, yansıtıcı stratejilerin kullanımına uyararak, geçmiş deneyimlerin kullanılmasını kolaylaştırır. Deneyimleri algılama ve yorumlamadaki farklılıklar, öğrencinin profesyonel gelişimini anlamasını geliştirir. ÖÜD değerlendirme, eğiticileri de, öğretme stratejilerini yeniden değerlendirmeye motive eder (David vd, 2001). Kâğıt kalem kullanımına dayanan geleneksel öğrenci ürün dosyası bilişim teknolojilerinin gelişmesiyle elektronik ortama aktarılmış ve elektronik öğrenci ürün dosyası (EÖÜD) adı verilen bilgisayar destekli öğrenci ürün dosyalarının kullanımı söz

konusu olmuştur. Chang'a (2001) göre EÖÜD, "tüm öğrenen uygulamalarının bilgisayardan okunabilen forma dönüştürülmüş halidir".

EÖÜD, ÖÜD'lerin tüm olumlu yönlerini taşımaları ve öğrenmenin daha zengin, tam ve gerçek resmini sunmaya katkı sağladığı gibi, bunu daha taşınabilir bir formda da gerçekleştirebilmektedirler (Pullman, 2002). Öğrenciler dokümanlarını elektronik ortam ile (grafikler, sesler, yansıtma ve kompozisyonlar) sunarak sürekli gelişimi ve değişimi yansıtırlar. EÖÜD çalışmaları gelişmiş güzel oluşan bir dosyalama değildir. Tersine, öğrenenin amaçlı ve seçici olarak yaptığı çalışmaların bir araya getirdiği ürünlerden oluşmaktadır (Barrett, 2000). EÖÜD, geleneksel öğrenci ürün dosyalarından farklı olarak çoklu ortam programları, veri tabanı, kelime işlemci yazılımları, web tasarım programları gibi elektronik medya kaynaklarının bir bileşimini kullanmayı gerektirir (Kovalchick, Milman, ve Elizabeth, 1998).

EÖÜD, öğrencilerin öğrenme alanı ile ilgili yeteneklerini, güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymaktadır. Aynı zamanda öğrencilerin kendi öğrenme sorumluluklarını almalarına ve bireysel gelişimlerini takip etmelerine de olanak sağlamaktadır (Hewett, 2004). Bir başka ifade ile EÖÜD, öğrenme sürecinin sonucundan ziyade, parçasıdır (Garthwait & Verrill, 2003). Bundan dolayı EÖÜD'ler farklı ürünler içerebilirler. Animasyonlar, videolar, ses dosyaları, grafikler, resimler, kavram haritaları, posterler gibi birçok ürünü içerebilir. Gerçek örnekler içerdiği ve yansıtma olanağı tanıdığı için EÖÜD'ler, otantik değerlendirme ile özellikle, öğrenme açısından yetişkin bireyler için yarar sağlamaktadır (Carliner, 2005). Bireysel gelişimini kendisi izleyip, kontrol edebilen birey öğrenme sürecine daha aktif olarak katılabilecek ve öğrenmesini kendisi değerlendirebilecektir.

1.3. Eğitimde ÖÜD Kullanımı

Öğretmen adayları, öğrenci ürün dosyalarında, sınıf ortamında geliştirdikleri planlar, bireyselleştirilmiş öğretim materyalleri, öğrenci etkinlik örnekleri gibi güncel çalışmalarını kullanarak bilgi ve becerilerini gösterebilirler. Öğrenci ürün dosyası öğretmen adaylarının bilgi ve becerilerinin özgün çalışmalarını derlemek için iyi bir olanak sağlar (Williams, Davis, Metcalf ve Covington, 2003).

Krause (1996) öğretmen eğitimi programı için en etkili değerlendirmenin öğrenci ürün dosyası olduğunu vurgulayarak, öğretim sırasında öğrenci ürün dosyası kullanılmasının

öğretmen adaylarının daha katılımcı ve öğretimleri hakkında yansıtıcı olabileceklerini söylemektedir.

Öğrenci ürün dosyasını yalnızca ders geçmek için bir araç olarak gören öğretmen adayları, mesleğe başladıklarında sınırlı bir biçimde öğrenci ürün dosyası kullanırken öğrenme sürecinin bir parçası olarak kabul edip bunun önemine inanan öğretmen adayları ise daha etkili kullanmaktadırlar (Campbell, Melenyzer, Nettles ve Wyman, 2000).

Öğretmen yetiştiren kurumlarda öğretmen adayları daha çok iş başvurularında kullanabilecekleri öğrenci ürün dosyası oluşturmakla ilgilenirken öğretim elemanları daha çok öğrenmeye yönelik öğrenci ürün dosyaları üzerinde durmaktadırlar (Kaptan ve Korkmaz, 2005).

Öğretmen eğitimi programlarında kullanılacak öğrenci ürün dosyaları şöyle sıralanabilir (Phi Delta Kappa ve International Ball State University, 2001; Williams vd., 2003).

- Gelişimsel ÖÜD: Öğretim elemanının öğrencilerin derslerdeki başarılarını ve gelişimlerini belgelendirmesidir.
- Vitrin ÖÜD: Öğretmen adaylarının, sınıf içindeki farklı kişilerin de katılabildiği bir gruba yeteneklerindeki gelişimlerini göstermek üzere el ürünlerini sergilemesidir.
- Profesyonel ÖÜD: Öğretmen adayları öğretmen gibi davranarak öğretim için gerekli yeteneklerini gösterirler.

Hizmet öncesi öğretmen eğitiminde, öğretmen adaylarının geliştirdikleri öğrenci ürün dosyasında aşağıdaki dört tür çalışmanın olması gerekir (Atay, 2003b):

- Öğretmen eğitimi programında alınan dersler boyunca hazırlanan çalışmalar.
- Öğretmen adaylarının öğretme-öğrenmeye ilişkin düşünce ve deneyimlerini içeren anlatılar.
- Öğretmen adayının çalışmaları ve/ya da anlattığı dersler hakkında başka bir öğretmen tarafından hazırlanmış geri bildirim.
- Öğrenci ürün dosyası için hazırlanmış sınıf gözlemleri gibi çalışmalar.

Funk (2005) öğretmen adaylarının öğretmen eğitimi programlarında EÖÜD'nin nasıl kullanıldığını belirlemek amacıyla yaptığı araştırmasında, öğretmen adaylarının öğrenci ürün dosyası değerlendirmeyi genellikle öğretmenlik standartları için gereken bilgi, beceri ve değerleri kazanmada bir araç olarak kullandıklarını belirlemiştir. Korkmaz ve Kaptan

(2003) ise ilköğretim fen öğretmenlerinin öğrenci ürün dosyalarının uygulanabilirliğine yönelik güçlükler hakkındaki algılarını araştırmışlar ve bu değerlendirme türünü zor bulduklarını tespit etmişlerdir. Ayrıca bu değerlendirme hakkında bilgi ve eğitim eksikliği olduğunu bulmuşlardır. Bir diğer çalışmalarında ise Korkmaz ve Kaptan (2005) fen bilgisi öğretmen adaylarıyla gerçekleştirdikleri ve fen eğitiminde öğrencilerin gelişimini değerlendirmede elektronik öğrenci ürün dosyası kullanımı üzerine yaptıkları araştırmalarında, ÖÜD sonunda fen bilgisi öğretmen adaylarının hem kendi mesleki gelişimlerini hem de öğrencilerin öğrenmelerini değerlendirme yeteneklerinin büyük ölçüde arttığı saptamışlardır. Diğer taraftan, Atay (2003) öğretmen adaylarının bir dönem boyunca hazırladıkları öğrenci ürün dosyalarının, mesleki gelişimleri üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçladığı araştırmasında, öğretmen adaylarının öğretme yetilerinin geliştiği ve öğretme ile öğrenmeyi daha iyi anladıkları sonucuna varmıştır.

1.4. Öğrenci Ürün Dosyasının Yarar, Zorluk ve Sınırlılıkları

Öğrenci ürün dosyalarının yararları ve zorluk ve sınırlılıkları araştırmacılar tarafından sıklıkla ifade edilmiştir. Yararlar şöyle sıralanabilir:

Öğrenci dönük yararlar:

- Yazma becerisini geliştirir (Burke, Fogarty ve Belgrad, 1994).
- Öğretim ve değerlendirmeyi bütünleştirir (Aschbacher, 1995).
- Öğrencinin kendi öğrenme sürecini takip etmesine imkan verir (Atılğan, 2007; Bekiroğlu, 2005).
- Öğrencileri kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu alma yetilerini geliştirir (Haladyna, 1997; Aschbacher, 1995).
- Öğrencinin kendi yetenek ve becerilerini tanımasına imkan sağlar (Sewell, Marczak ve Horn, 2005).
- Öğrenciye bir bütün olarak gelişim aşamalarını izleme imkanı sağlar (Güneş, 2007).
- Öğrencinin öz değerlendirme yapmasını sağlar (Baki ve Birgin, 2002; Mumme, 1991).
- Öğrenci en iyi yaptığı çalışmalarını bireysel gelişim dosyasına koymayı ve çalışma için daha fazla sorumluluk almayı öğrenir (Sewell, Marczak ve Horn, 2005).

- Öğrencinin, öğrenme sürecinde sorumluluk almasını, kendi öğrenmesini izlemesini ve kendini değerlendirme yeteneğine sahip olmasını sağlar (Baki ve Birgin, 2002; Mumme, 1991).
- Öğrenciye, kendi kişisel görüşlerini, değerlerini ve inançlarını, beceri ve yeteneklerini, kendi amaç ve sezgileri hakkındaki ifadelerini formüle edebilme ve yansıtma imkanı sağlar (Baki ve Birgin, 2002; Mumme, 1991).
- Öğrencileri bağımsız bir düşünür olmaya teşvik eder ve var olan becerilerini geliştirerek kendilerine olan güvenlerini artırır (Baki ve Birgin, 2002; Mumme, 1991).
- Öğrencinin bireysel öğrenme becerilerini ölçmeyi, ailesiyle iletişimin artmasını ve ihtiyaçları doğrultusunda profesyonel yardım almasını sağlar (Baki ve Birgin, 2002; Mumme, 1991).

Öğretmene dönük yararlar:

- Öğrenci yansımalarını görebilir (Bahar, Nartgün, Durmuş ve Bıçak, 2006; Bekiroğlu, 2005).
- Başka sınıflardaki öğrencilerin çalışmalarını incelerken, öğretimle ilgili fikirlerini geliştirme olanağı sağlar (Bekiroğlu, 2005 Çepni, 2007).
- Bir sınav kâğıdı üzerindeki öğrenci başarısını değerlendirmek yerine bir öğretim süreci içerisinde öğrencinin gelişimini takip etmeyi mümkün kılar (Korkmaz ve Kaptan, 2003; Ediger, 2000; Güler, 2011).
- Bir öğrenme süreci içerisinde öğrencinin harcadığı zamanı, çalışmalarını, performansını, karalamalarını, eksikliklerini ve düzeltmelerini ayrıntılı bir şekilde gösterir (Aschbacher, 1995; Barton ve Collins 1997).
- Bir öğrenme ünitesi içerisindeki birçok adımdan sonra öğrencideki gelişmeleri gösterir. (Haladyna, 1997)
- Öğretmene bireysel olarak öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarını daha sağlıklı bir şekilde belirleme imkanı sağlar (Korkmaz ve Kaptan, 2003)
- Üst düzey kazanımların değerlendirilmesine imkan sağlar (Kutlu, Doğan ve Karakaya, 2008; Tan, 2006).
- Hem öğretim sürecinin hem de öğrenme ürünlerinin birlikte ve sürekli olarak değerlendirilmesi için imkan sağlar (Kutlu, Doğan ve Karakaya, 2008; Tan, 2006).

- Öğretmene daha gerçekçi değerlendirme yapabilme ve gerektiğinde somut kanıtlar suna bilme imkanı sağlar (Baki ve Birgin, 2002; Mumme, 1991).
- Öğretmenlerin günlük rutin bir şekilde yazılı sınav kağıtlarını puanlama yüklerini azaltır ve çok boyutlu puanlama şekilleriyle global anlama, algılama ve düşünme becerilerini değerlendirmeyi sağlar (Mumme, 1991; Baki ve Birgin, 2002).
- Öğrencilerin başarılarını yansıtan ürünleri bir araya toplamada öğretmenlere yardımcı olur (Atılğan, 2007; Bekiroğlu, 2005)
- Öğretmenin öğrenme-öğretme süreci içerisinde her bir öğrencinin, gelişimleri ile ilgili müsvedde, karalama, düzeltme ve sonuca giden performansını içeren geniş bir kaydının elinde olmasını sağlar (Atılğan, 2007; Sewell, Marczak ve Horn, 2005)
- Öğretmenler arasında öğretim materyallerinin ve tekniklerinin paylaşımına katkıda bulunur (Bekiroğlu, 2005; Korkmaz ve Kaptan, 2003)
- Öğrencinin öğrenme sürecinde geçirdiği aşamalar hakkında veliye, öğretmene, okul yönetimine ve gelecekteki öğretmenlerine bilgi verir (Baki ve Birgin, 2002; Mumme, 1991).

Bireysel gelişim dosyalarının bize sağladığı avantajlar yanında zorluk ve sınırlılıkları da vardır. Bunlar:

- Objektif testlere göre güvenilirlikleri daha düşüktür (Atılğan, 2007; Bahar, Nartgün, Durmuş ve Bıçak, 2006).
- Puanlanması norm dayanaklı veya standart testlere göre daha zor, zaman alıcıdır (Atılğan, 2007; Bahar, Nartgün, Durmuş ve Bıçak, 2006).
- Maliyetleri yüksektir ve saklanması konusunda mekansal sorunlar yaşanabilmektedir (Atılğan, 2007; Bahar, Nartgün, Durmuş ve Bıçak, 2006).
- Öğrenci ürün dosyası içinde yer alabilecek çalışmaların tamamının öğrenciye ait olduğu konusunda kuşkular vardır (Geathart ve Herman, 1995; Haladyna, 1997; Bahar, Nartgün, Durmuş ve Bıçak, 2006).
- Kalabalık gruplarda veya sınıflarda her bir öğrencinin gelişim dosyasının öğretmen tarafından incelenerek eksiklikleri belirlenmesi yolu ile rehberlik edilmesi mümkün görülmemektedir (Geathart ve Herman, 1995; Haladyna, 1997; Bahar, Nartgün, Durmuş ve Bıçak, 2006).
- Amaç ve kriterler açık bir şekilde ifade edilmemişse, gelişim dosyaları için toplanan çeşitli çalışmalar öğrencinin gelişim ve başarısını yeterince örnekleyemez

(Geathart ve Herman, 1995; Haladyna, 1997; Bahar, Nartgün, Durmuş ve Bıçak, 2006).

- Üst düzey düşünme süreçlerinin puanlanmasında nesnelliği sağlamak oldukça zordur (Kutlu, Doğan ve Karakaya, 2008).

1.5. Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası (EÖÜD)

Lorenzo ve Ittelson (2005) öğretmen EÖÜD'lerinin, öğretmenlerin kariyer basamaklarında sahip oldukları yeterlilikler ve başarılarının bir dökümünü sunmak aracılığıyla tıpkı öğrenci ürün dosyalarında olduğu gibi değerlendirme amaçlı kullanılabileceklerini belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra EÖÜD'ler öğretmenler arasında işbirlikli öğrenme ve bilgi paylaşımını artırarak; öğretme amaçlarının kritiğinin de yapılmasında bir tür yansıtma aracı olarak da kullanılabilirler. Swan'a (2009) göre de dünya üzerinde bilgisayar teknolojilerinin eğitsel amaçlı yaygın kullanımları neticesinde EÖÜD'nin eğitimde kullanımını yüksek oranda destekleyen bir süreç vardır.

Jeevaratnam (2013) ise öğretmen öğrenci ürün dosyasının, yöneticiler veya denetmenlerce öğretmenlerin mesleklerine yönelik yaklaşımlarını, düşüncelerini, araştırmacı özelliklerini ve etkililiklerini görmede yardımcı olacağını belirtmiştir. EÖÜD'ler, geleneksel öğrenci ürün dosyalarının tüm olumlu yönlerini taşımaktadırlar ve bununla birlikte öğretmenler EÖÜD aracılığı ile dokümanlarını çoklu ortam unsurlarından yararlanarak çeşitli formatların kullanımıyla (grafikler, sesler, metinler vb.) sunabilirler böylece sürekli gelişim ve değişimlerini net bir şekilde yansıtabilmeleri mümkündür (Balta ve Türel, 2013).

Karaoğlan ve Ertaul'a (2010) göre EÖÜD iyi bir değerlendirme aracıdır. Bu anlamda EÖÜD değerlendirme sistemini yansıtıcı özelliği gereği bir çeşit öz değerlendirme aracı olarak da görmek mümkündür (Dipace, 2009). Barker'da (2005) günümüz öğretim etkinliklerinin her seviyesinde teknoloji destekli bir değerlendirme aracı olarak EÖÜD kullanımına yönelik bir eğilimin var olduğunu ifade etmiştir.

1.6. Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası (EÖÜD) Araçları

Korkmaz ve Kaptan (2005), okul bilgisayar formatör öğretmeninden de yardım alınarak öğrencilerin EÖÜD olarak geliştirdikleri web sayfalarına koyacakları basit ürünleri, Microsoft Ofis Word kullanarak fen günlükleri yazma, Microsoft Windows Paint kullanılarak fenle ilgili resimler çizme, kavram haritası hazırlama ya da hazırlanmış bir kavram haritasını doldurma, geliştirme veya değiştirme gibi etkinlikler olarak belirlemişlerdir. Ayrıca öğrencilerin öğrenci ürün dosyasına dönüt alabilmelerini sağlamak için Yahoo'dan her öğrenci için bir elektronik posta adresi alınmış ve öğrencilere şifreleriyle birlikte verilmiştir. Öğrenciler şifre değiştirme konusunda bilgilendirilmiştir. Öğrenci ürün dosyaları, sınıf etkinliklerine paralel olarak “Fen Günlüğüm, Çalışma Kağıtlarım, Deney Raporlarım, Bilim Saati etkinliklerim, Sınavlarım, Proje Dosyam, Okuduğum Kitaplar, Kavram Haritalarım ve Çizimlerim, ÖÜD'mu İnceleyenler İçin mektup, Öneriler” butonlarından oluşmuştur. Çalışmanın sonuçları, EÖÜD değerlendirme yönteminin fen eğitiminde öğrenci niteliklerini belirlemek, öğrenme ve öğretme sürecini geliştirmek ve bilimsel gelişmeyi izlemek amacıyla kullanılabilceğini göstermiştir.

Gülbahar ve Köse (2006), çalışmalarında proje tabanlı öğretim yönteminin uygulandığı bir lisans dersi seçmişlerdir. Seçilen bu lisans dersi, öğrencilerin yazılım geliştirme, uygulama ve değerlendirme sürecinde deneyim kazanmalarını amaçlamıştır. Çalışma sonuçları bu değerlendirme yönteminin öğrenciler tarafından çok benimsendiğini ve proje tabanlı öğretim yöntemi ile işlenen bir dersin değerlendirilmesi için uygun ve yararlı olabileceğini göstermiştir. Ayrıca, EÖÜD değerlendirme yönteminin öğrenciler açısından farklı yararlar sağladığına ilişkin görüşler de tartışılmıştır.

Sanalan ve Altın'ın (2002) çalışmalarında akademik okuma yazma dersi için hazırlanmış olan veri tabanı merkezli bir EÖÜD uygulamasının tasarımı, kullanımı, özellikleri, ve öğrenciler tarafından yapılan değerlendirme sonuçları tartışılmıştır.

Selçuk, Akman ve Gülseçen'in (2009) araştırmalarında ise bir yerel portal uygulaması olan SharePoint'in EÖÜD amaçlı kullanılması üzerine araştırma yapılmıştır. Araştırma sonucuna göre bilgi paylaşımı ve yönetimi için kullanılan Microsoft Office SharePoint gerektiği şekilde yapılandırıldığında birçok faydalı özelliğinin eğitim alanında da geniş bir şekilde kullanılabilceği görülmüştür. Korkmaz ve Kaptan (2005), öğrenciler için bir elektronik doküman geliştirilmişlerdir. Bu doküman onların kendi ilerlemeleriyle

belirlenmiş olan standartları karşılaştırmak ve yansıtmak amacıyla bazı yansıtıcı formları içermektedir.

Karakaya, Aydemir, Kılıç, Zorlu ve Kaya (2012), öğretmen adaylarından “Öğretmenlik Uygulaması” dersi kapsamında düzenli olarak her hafta uygulama okullarında işleyecekleri derslere ilişkin ders planlarını hazırlamalarını istenmiştir. Ardından bu ders planları online bir sistem üzerinden öz, akran ve öğretim elemanı değerlendirmesine tabi tutulmuştur. Öğretmen adaylarından, değerlendirmelerden aldıkları dönütlerini dikkate alarak ders planlarını düzenlemeleri istenmiştir. Son olarak da düzenledikleri ders planlarına göre işledikleri dersi videoya kaydederek ve diğer gerekli uygulamaları yaparak EÖÜD'lerine yerleştirmeleri istenmiştir. Öğretmen adaylarına, Moodle öğrenme yönetim sistemi ile uyumlu çalışan EÖÜD sistemine (Mahara) çalışmalarını yükleme, bu sistem üzerinden çalışmalarını paylaşma, akranlarının çalışmalarını değerlendirme ve verilen geribildirimleri inceleme imkanı sağlamışlardır. Sonuç olarak, öğretmen adaylarının EÖÜD sürecine ilişkin görüşlerinde anlamlı düzeyde olumlu bir gelişmenin meydana geldiğini göstermiştir.

Döşlü (2009), ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde, EÖÜD hazırlama ve EÖÜD değerlendirme ile ilgili öğrenci görüşlerini almak, ayrıca öğrencilerin ÖÜD öğretim sürecine yönelik tutumlarını ve EÖÜD yöntemi kullanımı sonucu başarı durumlarını incelemiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin tamamı yapılan EÖÜD çalışmasını olumlu bulmuşlardır. Yaptıkları çalışmanın zevkli ve eğlenceli olduğunu, çalışmayı çok beğendiklerini belirtmişlerdir. Çalışmada yeni kavramlar öğrendikleri, araştırma yapma ve arkadaşlarından yardım alma ihtiyacı duydukları saptanmıştır. Öğrencilerin tümü çalışmayı tekrar yapmak istemektedirler. Öğrencilerin EÖÜD öğretim sürecine yönelik tutumları “olumlu” düzeydedir.

1.7. Elektronik Öğrenci Ürün Dosyasının Yararları

Araştırmacılar ÖÜD’de sayılan yararları ek olarak EÖÜD’nin ek bazı yararlarını sıralamışlardır. Bunlardan sıklıkla ifade edilenler aşağıda sıralanmıştır.

- Yaptıkları çalışmalarını bir izleyici kitlesine sunacaklarını bilmeleri öğrencilerin daha dikkatli ve özenli bir çalışma yapmaya motive eder (Bonwell ve Eison, 1991).

- Sürece yayılmış geri bildirimlere olanak sağlar. Öğrenme hedeflerinin verimliliği, öğrenme stratejilerinin etkinliği ve bilgi sunumundaki açıklığın değerlendirilmesine olanak tanıyan bir geri bildirim sistemini oluştururlar (Barrett, 2001).
- Öğrenci çalışmalarının daha geniş bir kitlede paylaşımına imkan tanır. (Barrett, 2002)
- Öğrenci çalışmalarının etkili bir şekilde belgelenmesi için gerekli olan karmaşık düzenlemelere imkan tanır (Skiba, 2005).
- Teknoloji kullanımından uzak olan öğrencileri teknolojiye yakınlaştırır ve öğrencilerin teknolojiyi kullanma becerilerini geliştirir (Barret, 2001).
- Kaydetmek, kopyalamak, yedeklemek ve güncellemek kolaydır. Öğrenci dosyası öğrenciyle birlikte gelişir (Barret, 2001).

1.8. Eğitimde EÖÜD Kullanımı

Elektronik öğrenci ürün dosyalarının öğretmen eğitiminde kullanımı, teorik öğrenmeleri ve pratiği bir araya getiren bir uygulamadır. Öğrenciler öğretmenlerinden teorik bilgiyi edinip, problem çözme, eleştirel düşünme gibi becerileri geliştirirken, diğer taraftan deneyimli öğretmenlerden pratik beceriler ve deneyimler kazanırlar. Öğrenmeyi güçlendirmek için teorinin pratiğe geçirilmesi gerekir ve EÖÜD'deki yansıtma sürecinde pratik, teoriyle birlikte uygulanır (Polonoli, 2000).

Öğretmen eğitiminde kullanılan EÖÜD'lerin içermesi gerekenleri ise Adams (1995) şu şekilde sıralamıştır:

- Uygulanmış ya da tasarlanmış örnek ders planları
- Öğretim metodlarıyla ilgili makalelerden alınan açıklayıcı notlar
- Öğretim deneyimleri ile ilgili kişinin kendi yansıtmaları
- Öğretim metodlarının uygulandığı durum çalışmalarıyla ilgili analizler
- Öğretim deneyimleri ile ilgili sınıf öğretmenleri ve diğer eğitimciler tarafından yapılan eleştiri ve geri bildirimler

EÖÜD'ye başlamadan önce öğrencinin süreçlerle ilgili olarak bilgilendirilmesi gerekir. Neler yapılacağı, nasıl bir sıra ve yol izleneceği, kullanılacak değerlendirme araçları ve çalışmanın süresi önceden öğrencilere sunulmalıdır (Hill, 2003).

Öğretmen adaylarıyla bir elektronik öğrenci ürün dosyası uygulama çalışması yaparken dikkat edilmesi gereken konuları Barry ve Shanon (1997) şöyle açıklamıştır:

- Çalışmaya başlamadan önce, gelişim dosyasının oluşturulma amacı, kime sunulacağı ve değerlendirme kriteri net bir şekilde öğretmen adayına açıklanmalıdır.
- Ders kapsamına göre yapılacak olan çalışmaya dahil edilebilecek uygun çalışma örnekleri ve kriterleri belirlenmelidir ve bunlar adaylara açıklanmalıdır.
- Yapılacak olan çalışmalar ve sayılarıyla ilgili detaylı bilgiler ve sınırlamalar konulmalıdır.
- Program süresince öğretmen adaylarına kişisel yansıtma ve kendi kendini değerlendirme konularında destek olunmalı, kolaylıklar sağlanmalıdır.
- Elektronik öğrenci ürün dosyasını oluşturacak yeterli zaman verilmelidir.
- Uygulama boyunca, öğretmen adaylarına program ve işleyişiyle ilgili bir yönlendirme kursu verilmelidir.

EÖÜD'ler öğretmen adaylarının kendi öğrenmelerini takip etmelerini sağlar. Teknolojik imkanlar sayesinde öğretmen adayları gelişimlerini bir bütün olarak izleyebilirler (Wiedmer, 1998). Worcester'a (2005) göre EÖÜD'yi geçerli ve güvenilir kılmak ve standart bir ölçüm aracı oluşturmak çok zordur, çünkü her biri kendi içinde öznel nitelikler taşır.

EÖÜD sayesinde adaylar kendi öğrenmelerini takip etmeyi öğrenirler. Bilgi ve becerilerini ve kendilerini ortaya koyabilirler (Hill, 2003). Bu anlamda açık uçludur ve adayın bilgi, beceri ve görüşleri ile ilgili sürekli gelişime açıktır. EÖÜD'ler yetiştirilecek olan yeni öğretmen adaylarının eğitimi konusunda öğretmenlere ışık tutacaktır.

EÖÜD kullanımının getirdiği avantajların ortaya konulması, var olan EÖÜD uygulamalarının değerlendirilmesi ve eksikliklerin giderilmesi adına çalışmalar yapmak önemlidir. Bu önem dahilinde EÖÜD kullanımının deneyimler ve etkinliğinin araştırılmasının yararlı olacağı düşünülerek "Sosyal ağlarda elektronik öğrenci ürün dosyası kullanımının incelenmesi: Yükseköğretimde bir durum çalışması" araştırma konusu olarak belirlenmiştir. Araştırmada EÖÜD uygulaması Facebook üzerinden gerçekleştirilmiştir.

1.9. İlgili Araştırmalar

Crutchfield (2004) öğretmen adaylarının yaptıkları etkinlikler ile ÖÜD arasında oldukça yakın bir ilişki olduğu, ÖÜD değerlendirme sürecinde yansıtıcı düşünme becerilerinin ve kendilerine güvenlerinin geliştiği yönünde bulgular elde etmiştir. Okan (2005), ilköğretim 7. sınıf fen bilgisi dersine dayalı olarak oluşturulan ÖÜD çalışmalarının öğrenci performansına katkısı ile bu çalışmalarla ilgili öğrenci ve veli görüşleri alınarak mevcut durumun ortaya konulmasını amaçlamıştır. Çalışma sonucunda uygulanan ÖÜD değerlendirme çalışmalarının önemli ve gerekli olduğu, duyuşsal özelliklerin ÖÜD değerlendirilme sürecinde çok daha kolay ölçülebildiği, klasik ölçme ve ÖÜD değerlendirmeleri arasında 0,94 düzeyinde anlamlı bir ilişki olduğu, ÖÜD değerlendirme kazandırılmak istenen davranışların öğrencilere kazandırıldığı ve ÖÜD değerlendirme uygulamalarının öğrenci başarısını etkilediği bulunmuştur. Birgin (2008) ise ÖÜD'nin mevcut eğitim sistemimizde geleneksel ölçme değerlendirme etkinliklerine göre öğrencinin değerlendirilmesinde, öğrencinin kendisine ve öğretmenine daha detaylı bilgi sunduğu, öğrencinin öğrenmesini ve öğrenmede sorumluluk almasını teşvik ettiği, öğrenci öğretmen arasındaki iletişimi artırdığını bulunmuştur. Bu nedenle, ÖÜD değerlendirme yönteminin eğitim sistemimizde alternatif bir değerlendirme aracı olarak kullanılmasını önermektedir. Öte yandan Zou (2002) ÖÜD'nin öğretimi nasıl düzenlediğini, etkililiğini, öğretimsel uygulamaları ÖÜD'ye göre düzenlemenin faydalarını ve zararlarını, uygulamalardaki değişikliklerin sonuçlarına göre öğrenci öz yeterliğinin ve genel performansının artıp artmadığını ve ÖÜD'ye yönelik öğrenci tutumlarının değişip değişmediğini incelemiştir. Elde edilen sonuçlar, çoğu öğrencinin ÖÜD'ye yönelik olumlu tutum sergilerken, ÖÜD konusunda emin olmayan öğrencilere olumlu etkisinin olmadığını göstermiştir. Süreç içerisinde ÖÜD'leri oluştururken öğrenci öz yeterliği ve yeteneğinin oldukça arttığı ve öğrencilerin öğrenme süreci konusunda farkındalığının arttığını gözlemlemiştir. Öğrenciler ayrıca kaliteli ürün elde etmek için daha çok çabalamışlardır.

Barootchi ve Keshavarz (2002) İran'da lise ikinci sınıfa giden 60 öğrenci üzerinde yaptıkları çalışmada, ÖÜD değerlendirme sonucu elde edilen puanlarla öğretmenlerin hazırladığı sınavların puanları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Elde edilen bulgular, denekler tarafından olumlu şekilde karşılanan ÖÜD değerlendirmenin, öğrencilerin dersteki başarılarına ve kendi gelişimleri konusunda sorumluluk hissetmelerine katkıda bulunduğunu göstermiştir. ÖÜD değerlendirme puanları öğretmen tarafından hazırlanan test puanları ile yüksek korelasyon göstermiştir. Bu yüzden varılan sonuç, ÖÜD

değerlendirmenin öğretmen tarafından hazırlanan testlerle beraber, biçimlendirici değerlendirme ve öğretimsel programların planlanması için ihtiyaç duyulan, öğrenci gelişiminin sürekli ölçümünde kullanılabileceği olmuştur. Diğer taraftan Smith (2003) alternatif değerlendirme biçimleri çalışmasında, günümüzde kullanılmaya başlanan sonuca dayalı standart testlerin yanında alternatif değerlendirme yaklaşımlarından bahsetmiş bu kapsamda yapılandırılmış aktiviteler olan gözlem, öğrenci profilleri, ölçekler, öz değerlendirme, ÖÜD gibi yaklaşımlardan bahsetmiş, alternatif değerlendirme yaklaşımlarının güvenilirliğini sağlamak için öğretmenlerin uygulayıcı yanlılıklarını önlemek adına kriterler listesi belirlemelerini, belirlenen kriterlerin öğrenme koşulları göz önünde bulundurularak yapılmasını ve bu kriterleri belirlemek için öğretmenlerin eğitim almaları gerektiğini belirtmiştir. Öğrenci merkezli olan alternatif değerlendirme yaklaşımlarının uygulanmasında öğretmenlerin iyi birer rehber olmaları gerektiği vurgulanmıştır.

Funk (2005) öğretmen eğitimi programlarında EÖÜD'nin nasıl kullanıldığının belirlenmesi amacıyla yaptığı araştırmasında, öğretmen adaylarının EÖÜD değerlendirmeyi genellikle öğretmenlik standartları için gereken bilgi, beceri ve değerleri kazanmada bir araç olarak kullandıklarını belirlemiştir. Baki ve Birgin'in (2004) ise çalışmalarında, eğitimdeki değişim sürecinin öğrencinin öğrenmesini sadece çoktan seçmeli sorulara verdiği cevaplara bakarak değerlendirmekten ziyade öğrencinin öğrenme sürecinde bireysel ve grup olarak gösterdiği performanslarının da değerlendirilmeye katılmasını ifade etmişlerdir. Bu nedenle, yapısalcı öğrenme teorisiyle tutarlı olan alternatif değerlendirme tekniklerinden "bireysel gelişim dosyasının matematik eğitim alanında kullanımının gittikçe yaygınlaştığını belirtmişlerdir. Korkmaz ve Kaptan (2005) ise fen eğitiminde öğrencilerin gelişimini değerlendirmek için EÖÜD kullanımı üzerine çalışmışlardır. Bu çalışmalarında, EÖÜD'nin amaçlarını ve öğrencilerin eğitim programı içerisinde gelişimindeki değişiklikleri göstermek için gerekli veri araçları oluşturmuşlardır. Çalışmanın sonucunda, EÖÜD değerlendirme yönteminin fen eğitiminde öğrenci niteliklerini belirlemek, öğrenme ve öğretme sürecini geliştirmek ve bilimsel gelişmeyi izlemek amacıyla kullanılabileceği sonucuna varmışlardır. Gülbahar ve Köse (2006) ise öğretmen adaylarının EÖÜD kullanımına ilişkin görüşlerini incelediği çalışmalarında, öğretmen adaylarının eğitiminde değerlendirme amacıyla EÖÜD'lerin kullanılmasının etkilerini araştırmışlardır. Lisans düzeyinde proje tabanlı olarak işlenen bir derste EÖÜD değerlendirme yöntemini kullanmışlardır. Daha sonra öğrencilerin bu yönteme ilişkin görüşlerini almışlardır.

Verileri nitel yöntemlerle analiz etmişlerdir. Araştırma sonucunda, bu değerlendirme yönteminin öğrenciler tarafından çok benimsendiğini ve proje tabanlı öğretim yöntemi ile işlenen bir dersin değerlendirilmesi için uygun ve yararlı olabileceği belirlemişlerdir. Ayrıca, EÖÜD değerlendirme yönteminin öğrenciler açısından farklı yararlar sağladığına ilişkin görüşlerini de tartışmışlardır.

Özyenginer (2006) bilgisayar dersinde EÖÜD kullanımı incelediği çalışmasında, Meslek Lisesi Bilgisayar Bölümünde okuyan öğrencilerin Bilgisayar/Donanım dersinde, EÖÜD hazırlama, EÖÜD'lerine yansıtma ifadeleri yazma ve EÖÜD değerlendirme ile ilgili görüşlerini ve başarı durumlarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma, 28 öğrenci üzerinde donanım dersinde yürütülmüştür. Öğrenciler donanım dersi ile ilgili EÖÜD hazırlamışlar, sürecin sonunda geliştirilen bir EÖÜD yönergesi (rubrik) aracılığıyla kendilerini değerlendirmişlerdir. Bu değerlendirmeyi aynı zamanda ders öğretmeni de yapmış ve öğrencinin sonuç notu bu iki puanın ortalaması ile bulunmuştur. Örnek olay yöntemi bağlamında üç öğrencinin hazırladığı EÖÜD'ler kapsamlı bir analize tabi tutulmuştur. Diğer öğrencilerin EÖÜD'sinden elde edilen bilgiler örnek olay çalışmasında elde edilen bulguları yorumlamak için kullanılmıştır. Ayrıca çalışmaların bitiminden sonra 15 öğrenci ile görüşme yapılmış, görüş anketleri öğrenciler tarafından doldurulmuş ve araştırmacı gözlemler yapmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin keyifle çalıştıkları, sorumluluk hissetmede ve yaratıcılık ile ilgili hususlarda geliştikleri, teknolojiyi kullanma becerilerinin geliştiği ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda tüm öğrenciler geçer not almış ve ortalamanın üstünde bir başarı göstermişlerdir.

Demirli (2007) EÖÜD'nin öğrenen tutumlarına ve öğrenme algılarına etkisini incelediği çalışmasında nitel araştırma süreci yürütmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 33 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma kapsamında, Öğretim Planlama ve Değerlendirme dersinde, “Öğretim Stratejileri”, “Öğretim Yöntemleri” ve “Öğretim Teknikleri” konularının öğretimi amacıyla EÖÜD işletilmiştir. Bu amaçla bir portal geliştirilmiştir. Söz konusu süreç sonrasında, öğrencilerin sürece ve öğretimi yapılan konulara yönelik algılarını ve tutumlarını ortaya çıkarmak amacıyla, nitel veri toplama (görüşme, elektronik veri tabanı) ve bilgisayar destekli nitel veri çözümleme teknikleri uygulanmıştır. Ayrıca bilimsel veri toplamada yöntem çeşitlenmesine gidilerek nicel veri toplama süreci işletilmiştir. Bu bağlamda EÖÜD öğretim sürecine yönelik geliştirilen bir tutum ölçeği ön-test ve son-test olarak uygulanmış ve elde edilen verilerin analizleri gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin, EÖÜD öğretim sürecini birçok açıdan arzulanan niteliklere sahip

bir öğretim süreci olarak algıladıkları ve sürece yönelik oldukça olumlu tutumlar geliştirdikleri görülmüştür. Bunun yanında öğretimi yapılan konularda, öğrenen merkezli bir tutuma sahip oldukları, kavramları ve aralarındaki ilişkileri derinlemesine ve doğru biçimde anlamlandırdıkları görülmüştür. Ayrıca, EÖÜD öğretim sürecinin; öğretim kurumlarının politikaları arasında yerini alması, bu kurumlarda (özellikle öğretmenlik mesleği alanında) öğrenim gören öğrencilere yönelik hayata geçirilmesi ve bu öğrencilere uzmanlardan oluşan danışmanlık ve destek hizmetlerine yer verilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Chang (2001) web tabanlı öğrenme ÖÜD'sinin etkili analizi ile ilgili araştırmasında, web tabanlı öğrenme ÖÜD'si sisteminin öğrencilerin öğrenme sürecini kavramasına yardımcı olup olmadığını ve öğrenme ürünlerini geliştirip geliştirmediğini pratik öğrenme süreciyle değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında uygulanan anket; sistem fonksiyonları, arayüz, sistem kullanımı ve öğrenme sürecine etkileri olmak üzere dört görüşü içermektedir. Araştırmanın sonucunda, kullanıcıların; yüzde 85,84'ü web tabanlı öğrenme ÖÜD sisteminin işlevinin uygun olduğunu, yüzde 80'i sistem ara yüzünün kullanımının kolay olduğunu, yüzde 48,3'ü sistem performansının çok iyi olduğunu ve yüzde 88,84'ü sistemin öğrenmelerine katkı sağladığını düşündükleri ortaya çıkmıştır. Sistemde tam bir puanlama mekanizmasının belirlenmediği için değerlendirme sonuçları sistemin geliştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Sistemin öğrenme etkililiği kavramları ile ilgili ilerde deneysel bir çalışmayı yürüteceklerini belirtmiştir. Albert (2006) Pennsylvania West Chester Üniversitesi öğretmen eğitiminde öğrenme, değerlendirme ve görevlendirme için bir EÖÜD modeli çalışmasında, literatürde yer alan EÖÜD örneklemeleri ile birlikte öğrenme, değerlendirme ve görevlendirme gibi bileşenlerin tümleşik bir araç olduğu bir elektronik çerçeve ve EÖÜD modeli oluşturma hakkında bilgi vermeyi amaçlamıştır. Çalışmada özellikle öğretmen eğitimi için tümleşik bir EÖÜD sistemi oluşturmanın gelişimsel süreci konusuna odaklanmış ve EÖÜD geliştirme sürecinin sonuçlarından yararlanarak bir EÖÜD değerlendirme planı oluşturmaktan bahsetmiştir.

Sulzen ve Young'un (2007) stajyer öğretmenlerinin EÖÜD'lerinin hızlı ve güvenilir değerlendirilmesi çalışmalarında, dereceli puanlama anahtarı kullanarak stajyer öğretmenlerinin EÖÜD'lerinin hızlı ve güvenilir bir şekilde değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Değerlendirmenin, not verenler için geniş kapsamlı bir izlenim elde edebilmek amacıyla ÖÜD'yi hızlı bir şekilde incelemeyi, ardından ÖÜD'nin tamamını

puanlayabilmek için eğitim felsefesi, eğitim teknolojisi kullanımı, teknolojiyi yaratıcı kullanım gibi çok sayıda göstergeyi ikili olarak puanlamayı gerektirdiğini belirtmişlerdir. Not verenler ÖÜD'leri 15–20 dakika içinde değerlendirmişler ve not verenler arası güvenilirlik katsayısı 0,85 olarak bulunmuştur. Araştırmalarında kullandıkları tekniğin farklı branşlardaki stajyer öğretmenlerin ÖÜD'lerinin puanlanmasına kolayca uyarlanabildiğini belirtmişlerdir. Wang (2004) ise öğrencilerin EÖÜD süreçlerini incelemeyi hedeflemiştir. Durum çalışması yöntemini kullandığı çalışmada, verileri ÖÜD geliştirme sürecinin farklı zamanlarında gerçekleştirdiği yüzyüze görüşmeler, kendi gözlemleri ve öğrencilerin hazırladıkları EÖÜD yoluyla toplamıştır. Araştırma sonunda, EÖÜD geliştirmenin, öğrencilerin aktif, bağımsız ve öğrenmeleri konusunda yaratıcı olmalarını sağladığı, edindikleri becerilerin yeniden gözden geçirilmesi ve sentezlenmesi imkânını sunduğu ve yeni şeyler öğrenmeleri konusunda motivasyonu arttırdığı bulgusu elde edilmiştir.

Wang (2007) EÖÜD oluştururken öğrencilerin işbirliğinin değerlendirilmesi ile ilgili çalışmasında, teknolojiyi birleştirme dersinde öğrencilerin EÖÜD'lerini oluştururken işbirlikli çalışmalarını, değerlendirme araştırması yaklaşımı ile ele almıştır. Chang ve Tseng (2009) ise web tabanlı ÖÜD değerlendirme sisteminin öğrenci performansları üzerindeki etkisini araştırmışlardır. Deney grubu web tabanlı ÖÜD değerlendirme sistemini, kontrol grubu ise geleneksel değerlendirme yöntemini kullanmıştır. Çalışma grubu olarak ortaokul öğrencilerinden oluşan iki bilgisayar sınıfını seçmişlerdir. Deneysel sonuçlar web tabanlı ÖÜD değerlendirme sisteminin öğrenci performansları üzerinde olumlu etkilerini ortaya çıkarmıştır. Tahmin edilen etki boyutuna göre anlam taşıyan önemli göstergeler olarak; yansıma, kendini değerlendirme, sürekli gelişim, hedef belirleme, problem çözme, veri toplama, iş ve akran etkileşimi bulunmuştur. Fakat akran değerlendirme performansının önemli ölçüde geliştirilmiş olmadığı bulunmuştur.

Chen (2005) araştırmasında, Ohio Üniversitesinde öğretmen adaylarının eğitiminde EÖÜD'lerin nasıl kullanıldığı ve öğrencilerin bu yolla neler öğrendiklerini ortaya koymayı hedeflememiştir. Bu çalışmada 14 kız ve 4 erkek öğrenciyle çalışmış ve çalışma sonucunda öğretmen adaylarının EÖÜD geliştirmeyi teknoloji eğitiminin hem süreci hem de ürünü olarak algıladıkları ve EÖÜD'den öğrendiklerini gelecekteki mesleki yaşantılarına taşımayı düşündüklerini bulmuştur. Vargas (2004) ise farklı uygulama ve öğretim biçimleriyle öğrenim gören iki ilköğretim sınıfında EÖÜD'leri değerlendirmek amacıyla rubrikler kullanmış ve böylece öğretmenlerin öğretme, öğrencilerin de öğrenme yansımalarını ortaya koymaya çalışmışlardır. Araştırma iki öğretmen ve onlara ait besinci

sınıflarda oluşan bir durum çalışmasıdır. Araştırmada gözlem kayıtları, öğretmen ve öğrencilerle yapılan görüşmeler başlıca veri kaynaklarını oluşturmuştur. Araştırma sonunda rubriklerin yapılandırıcı öğrenme yaklaşımına göre düzenlenen değerlendirme etkinliklerinde yol gösterici olduğu ortaya konmuştur. Kazan (2006) ise EÖÜD uygulamalarının eğitim ve öğretim amaçlı nasıl kullanıldığını detaylı bir şekilde öğretmen ve öğrencilere tanıtmak için örnek teşkil etmesi bakımından bir uygulama yapmış ve sonuçlarını değerlendirmiştir. Araştırma, “Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi” alanında lisans düzeyinde öğrenim gören 4. sınıf öğrencilerinden, 40 kişilik bir öğrenci grubu üzerinden yürütülmüştür. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde yürütülen çalışmalar sonucunda, görüş anketi, SWOT analizi ve görüşme teknikleri kullanılarak veriler elde edilmiştir. Araştırma sonucunda, EÖÜD’nin eğitim sistemi içerisinde olumlu karşılandığı ve öğretmenlik uygulaması derslerinde teorik bilgi ile pratiği birleştiren bir unsur olarak kullanımının uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

1.10. Sosyal Ağlar

Son yıllarda internetin en yaygın kullanım amaçlarından biri de, sosyal ağ siteleri aracılığıyla iletişim kurmak ve paylaşımında bulunmak olmuştur. Sosyal ağ siteleri günümüzde milyonlarca kullanıcısı olan geniş birer iletişim ortamıdır. Bu ağlar, kullanıcılara, kullanıcı adı ve fotoğraf gibi profil bilgileri gönderme, genel veya özel çevrimiçi mesaj gönderme, ses, fotoğraf, video gibi materyalleri kullanarak iletişim kurma izni veren üye tabanlı topluluklar olarak tanımlanabilirler (Pempek, Yermolayeva ve Calvert, 2009).

Yüksek kullanım oranının yanı sıra Facebook gibi sosyal ağlar öğrenci ve öğreticilere pek çok avantajlar sağlayabilir (Munoz ve Towner, 2009). Ellison’a (2008) göre sosyal ağlar her ne kadar informal şekilde kullanılsa da aynı zamanda öğretme ve öğrenme etkinliklerini desteklemek için kullanılma potansiyeline de sahiptirler. Örneğin, Facebook öğrencilere ödevler ve sınavlar hakkında soru sormak, ödevlerde ve grup projelerinde işbirliği sağlamak gibi amaçlarla diğer öğrencilerle iletişim kurma imkanı sağlar (Mazer, Murphy ve Simonds, 2007)

Son yıllarda çeşitli uygulamaların entegre edilmesiyle, sosyal ağların eğitimde kullanıldığı örneklere rastlanmaktadır. Conole ve Culver (2009) sosyal ağların öğretmenler ve öğretim

tasarımcılarınca kullanılabileceğini ifade etmişlerdir. Sosyal ağların birçok özellik ve olanaklarının olmasının öğretmenlerin eğitim öğretim süreçlerini aktif, yaratıcı, işbirlikli öğrenme ile desteklemelerine ve öğrenci-öğrenci, öğrenci içerik ve öğretmen-öğrenci etkileşimini arttırmada, öğrencilerin araştırma, sorgulama ve problem çözme becerilerini geliştirmelerine destek olduğunu belirtmişlerdir.

Mazman (2009) Facebook'un aktif kullanıcı kesimini oluşturan lisans öğrencileri ile çeşitli derslerin belirli boyutlarının sosyal ağ üstünde yürütülerek incelenmesi gerekliliğini vurgulamıştır. Bu kapsamda, Kayri ve Çakır (2010) araştırmalarında üniversite öğrencilerinin Facebook'un eğitsel kullanımı konusunda heterojen görüşe sahip olduklarını belirtmişlerdir. Baran (2010) ise Facebook grubu ile desteklenerek işlenen bir lisans dersi sonucunda birçok öğrencinin, arkadaşları ve öğretim elemanı ile iletişim halinde olmak için Facebook'un etkili bir araç olarak gördüklerini bulmuştur. McCarthy (2010) üniversite öğrencilerinin akranlarıyla akademik ve sosyal etkileşiminin, sanal ve yüzyüze öğrenme ortamları karıştırıldığında nasıl olabileceğini araştırmıştır ve sosyal ağların yükseköğretimde öğrenmeyi destekleyebileceği sonucuna varmıştır.

Jones, Blackey, Fitzgibbon, ve Chew (2009) sosyal ağların öğrenme ve öğretim deneyimlerini zenginleştirmek için yüksek öğretimdeki öğrenciler, akademisyenler ve kurumlar açısından faydalarından bahsetmişlerdir. Araştırmacılara göre, sosyal ağlar iletişim becerilerini geliştirir, katılımı ve sosyal bağlılığı genişletir, akran desteğini güçlendirir ve işbirliğine dayalı öğrenmenin gerçekleşmesini sağlar. Ayrıca sosyal ağ siteleri, üniversitelerin fazla desteği olmadan kolay ve ucuz bir şekilde kullanılabilmekte, öğrenciler için eğitim süreçlerine kolaylıkla entegre edilebilmekte ve bu türdeki kullanımlar hızla yaygınlaşmaktadır. (Gülbahar, Kalelioğlu ve Madran 2010).

1.11. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, sosyal ağlarda EÖÜD'nin öğretmen eğitiminde bir uygulamasını yaparak deneyimler ve etkililiğini öğretmen adayları ve öğretim elemanı açısından değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorusuna cevap aranmaktadır.

Öğretmen adaylarının ve öğretim elemanın EÖÜD kullanımında yaşadığı deneyimler nelerdir?

Araştırma sorusunda ifade edilen deneyimler aşağıdaki başlıklarda incelenecektir.

- Eğitsel faydalar
- Yaşanılan zorluklar ve sınırlılıklar
- Ders içi etkileşim
- Derse katılım
- Derse başarısı
- EÖÜD kullanımına yönelik görüş anketi
- Derste EÖÜD kullanımına yönelik tutum

1.12. Araştırmanın Önemi

Günümüzde tüm dünyada eğitim alanında yapılan çalışmalar alternatif değerlendirme alanındaki eksiklikleri ortaya koymakta ve bu doğrultuda yeni anlayışlar benimsenerek eğitimdeki eksiklikler giderilmeye çalışılmaktadır. Bu anlamda önerilen ve kullanılmakta olan yeni ölçme ve değerlendirme yaklaşımları eğitimin başarı düzeyinin açıkça ortaya konması ve eksikliklerin ortadan kaldırılması açısından oldukça önemlidir. Aynı zamanda bazı eğitimciler ölçme ve değerlendirme işlemlerinde kullanılan standart test teknikleri yerine son yıllarda sıkça kullanılmakta olan performansa dayalı değerlendirme tekniklerinin kullanılmasının daha faydalı olacağını ifade etmektedirler (Lebuffe, 1993).

Performansa dayalı değerlendirme yöntemlerden birisi olan ÖÜD eğitimde yerini giderek daha fazla almaya başlamıştır. ÖÜD, teknolojinin ve internet hizmetlerinin hızla ilerlemesiyle yerini EÖÜD'lere bırakmıştır.

Hayatın her alanında kullanılan EÖÜD, aynı zamanda güncel eğitim teknolojisi araçlarından biridir. Bu çalışmada, bir sosyal ağ ile bütünleşik EÖÜD kullanılmaktadır. Çalışmanın kullanımı giderek artacağı öngörülen EÖÜD'nin sosyal ağ siteleri ile bütünleşmesinin eğitime yeni bir bakış açısı getireceği öngörülmektedir. Ayrıca sosyal ağların eğitimde kullanımı konusunda yapılacak çalışmalara ışık tutması da beklenmektedir.

Çalışma ile, EÖÜD uygulamalarının hem öğrencilere hem de öğretmenlere sağladığı yararların açıkça ortaya koyulacağı düşünülmektedir. Buna göre EÖÜD uygulamalarının öğrencilerin kendi çalışmalarını daha sağlıklı bir şekilde takip etmelerine ve deneyimlerine

katkı sağlayacağı, öğretmenlere de öğrenci ile ilgili verileri saklamada ve öğrencileri nesnel olarak değerlendirme de kullanılabilirliği ve etkililiği sağlayacağı düşünülmektedir.

Öğretmen adaylarının EÖÜD yöntemi ile ilgili görüşlerini ve tutumlarını belirlemek ilerde yapılacak EÖÜD çalışmalarına da katkı sağlayabilir. Bu çalışmada, öğretmen adaylarının görüşlerinin alınması eğitim sistemimiz içinde uygulanabilirliğinin araştırılması bakımından da ayrıca bir önem taşımaktadır. Bu araştırma ile elde edilecek sonuçların EÖÜD'yi derslerinde kullanacak öğretmenlere kaynaklık sağlayacağı da düşünülmektedir.

1.13. Sınırlılıklar

Araştırma sürecinde sonuçların geçerliliğini etkileyecek bir sınırlılık yaşanmamıştır.

1.14. Varsayımlar

Katılımcıların Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü öğrencileri olması nedeniyle araştırma uygulaması için gerekli internet becerilerine sahip oldukları varsayılmıştır.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evreni ve örneklemini, veri toplama araçları, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması ile ilgili açıklamalar yer almaktadır.

2.1. Araştırma Deseni

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü 3. Sınıf öğrencilerinin sosyal ağlarda elektronik öğrenci ürün dosyası kullanımının sonucu yaşadıkları deneyim ve etkileri ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada, nitel araştırma yöntemi temel alınmış ancak nicel yöntemin öngördüğü, gerektiğinde bilimsel yöntemler çerçevesinde sayısallaştırma kaygılarına ve bilimsel sorulara cevap verecek gereklilikler yerine getirilerek yöntem çeşitlenmesine gidilmiştir.

Araştırmaya nitel araştırma desenlerinden durum çalışması yaklaşımı yön vermiştir. Durum çalışması gerçek hayatta karşılaşılan veya karşılanması mümkün olan problemlerle bireyleri öğrenme ortamlarında karşı karşıya getirmek, bireylerin bu olaylardaki sorunlar üzerinde incelemeler yaparak sorunları çözmeye çalışmasını sağlamak ve elde ettikleri çözümleri gerçek hayatta karşılaştıkları problemlere uygulayarak bireylerin hayata uyumunu kolaylaştırmasını sağlamak için kullanılan bir yöntemdir (Özkan, 2010). Durum çalışması yapan araştırmacıdan beklenen özellikler, olguya yönelik yeterli bilgi sahibi olma, veri toplarken ortaya çıkabilecek yeni ve beklenmedik sorunlara karşı duyarlı olma, doğru sorular sorabilme, iyi bir dinleyici olma, uyarlayıcılık ve esneklik olarak ifade edilmektedir (Yin, 1994).

Durum çalışmasında veri toplamak için çeşitli kaynaklar kullanılır. Çeşitlenme olarak da ifade edilen bu durum farklı kaynaklardan benzer bilgiler elde etmeye çalışma anlamına gelmekte ve inandırıcılığı arttırmaktadır. Diğer taraftan çeşitlenme ile farklı kaynakların birbirlerini teyit etmenin yanında birbirlerini eksiklerini giderme ve tamamlayıcı olarak

kullanılması da sağlanmış olur. Bu güçlü yanları nedeni ile durum çalışmalarında mümkün olduğunca çok kaynak kullanılması önerilmektedir (Tellis, 1997a). Bu çalışmada verilerde çeşitlenmeye gitmek için gözlemler, görüşmeler, anketler, EÖÜD ürünleri ve başarı testlerinden elde edilmiştir.

Örneklemede uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu örnekleme, genellenebilirliği diğer örnekleme türlerine göre düşük olsa da örnekleme ulaşmakta zorluk olduğu durumlarda iyi bir çözümdür (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu örneklemin güçlü özelliği ise erişimin kolay olması nedeni ile istenilen detay ve kapsamda veri elde etmeye imkan vermesidir. Ayrıca katılımcıların gönüllü olması verilerin güvenilirlik ve geçerliliği arttırmaktadır.

Bilimsel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik önemli bir konudur. Bu çalışmada, hem araştırma sürecinin tasarımı sırasında hem de veri toplama araçlarının hazırlanmasında, nicel ve nitel araştırma anlayışları çerçevesinde gerekli geçerlik ve güvenilirlik analizleri/stratejileri yürütülmüştür.

Araştırma sürecinde izlenen adımlar sırasıyla aşağıdaki gibidir:

1. Yapılan literatür araştırmasının ardından konuya ilişkin genel yapı, tanım ve kriterler ortaya konulmuştur.
2. Literatür taraması sonucu elde edilen bilgilerden yararlanılarak dersin hedefleri ve içeriği doğrultusunda EÖÜD sürecinin nasıl işleyeceğine ve dersle bütünleştirilmesinin nasıl olacağına karar verilmiştir.
3. EÖÜD ve sürece ilişkin öğretmen adayları bilgilendirilmiştir.
4. EÖÜD bir dönem boyunca öğretim elemanı tarafından araştırmacının gözetiminde uygulanmıştır.
5. Öğretim elemanı süreç boyunca ve süreç sonunda öğretmen adaylarının çalışmalarını ve paylaşımlarını EÖÜD üzerinden takip etmiş ve değerlendirmiştir.
6. EÖÜD deneyimlerini incelemek amacıyla araştırmacı dönem boyunca dersler ve uygulamaya katılmış, gözlem ve görüşmeler yapılmıştır.
7. Elde edilen tüm veriler analiz edilmiştir.

2.1.1. Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası Uygulama Süreci:

Araştırma sürecinde EÖÜD, araştırmanın yapıldığı dönemde en yaygın bulunan sosyal ağ (Facebook) üzerinden gerçekleştirilmiştir. Facebook'ta ders etkinliklerinde kullanılmak üzere her öğretmen adayı bir hesap açarak dersin Facebook grubuna üye olmuştur. Uygulamaya başlamadan önce Facebook ortamının EÖÜD olarak kullanılması ile ilgili öğretmen adaylarına hazır bulunuşluluk ölçeği uygulanmıştır (Ek1). Ölçek maddeleri Facebook yardım merkezinden elde edilmiştir. Ölçek sonuçlarına göre öğrencilerin eksik buldukları konularda ilk dersin bir bölümünde EÖÜD ve Facebook tanıtımı yapılmıştır.

Uygulamada, öğretmen adayları ile tanışma gerçekleştirildikten sonra tez konusu açıklanmış ve uygulamanın Facebook ortamı üzerinden yapılabileceği önerilmiştir. Bazı öğretmen adaylarının Facebook yerine Edmodo veya okulun uzaktan eğitimi sistemini kullanma önerisinde bulunmalarına karşın öğretmen adaylarının çoğunluğu Facebook'u tercih etmişlerdir. Yine de öğretmen adaylarının ifade ettikleri çekinceler (Facebook hesabım yok, Facebook profilimde resim olmak zorunda mı? Kendi hesabımızı ve ismimizi kullanmak zorunlu mu, Kimsenin hesabımdaki fotoğraflarımı görmesini istemiyorum) araştırmacı ve öğretim elemanı tarafından gerekli açıklamalar yapılarak giderilmiştir. Öğretim elemanı, Facebook ortamı üzerinde ders için bir grup oluşturacağını ve her öğrencinin ders için kullanılmak üzere bir Facebook hesabı alması ve açılacak olan ders grubuna üye olmasını zorunlu kılmıştır. Açıklamalarının devamında profilde resmin olmasının daha uygun olacağını ama yine de zorunlu olmadığını belirtilmiştir. Ayrıca öğrencileri tanımak açısından takma isimler değil gerçek isimlerin kullanılmasının gerekliliğini belirtilmiştir. Öğretim elemanı, kendi mevcut Facebook hesaplarında takma isim kullanan öğretmen adaylarının bu hesaplarında değişikliğe gitmek istememeleri durumunda derste kullanılmak üzere yeni bir hesap açılmasını istemiştir. Kendi kişisel Facebook hesabını kullananlara ise hesaplarının sınıf dışındaki kişilere kapatılması araştırmacı tarafından önerilmiştir.

Öğretim elemanı haftalık uygulama ödevlerini ve uygulama ödevleri için değerlendirme ölçeğini öğretmen adaylarıyla paylaşmıştır. Uygulama ödevleri için değerlendirme ölçeği aşağıdaki gibi olmuştur:

- 0: Birçok eksikliği var ödevi karşılamıyor.
- 1 Puan: Bazı eksikleri var.
- 2 Puan: Eksikleri yok ama nitelik olarak yetersiz.
- 3 Puan: Eksiksiz ve yeterli.

Tablo 2.1 ders sürecinde öğrencilerden istenilen uygulama ödevlerini göstermektedir. Buna göre öğrenciler 10 uygulama ödevi gerçekleştirmişlerdir. Bu ödevler; görüşme yapma, video hazırlama, sesli sunu hazırlama, grafik hazırlama, poster hazırlama, altı şapka, ders materyali hazırlama, sınıf planı, başarı testi hazırlama, okul teknoloji liderlik eylem planı hazırlama uygulamalarından oluşmuştur.

Tablo 2.1: Haftalık Uygulama Ödevleri

Tarih	Konu	Ödevler	Açıklama
Hafta 1	Tanışma	-	
Hafta 2	Bölüm 1 Özel Öğretim Yöntemleri Dersleri Amaç Ve Kapsamı	-	
Hafta 3	Bölüm 2 Bilişim Teknolojileri Öğretimi Mevzuatı	Görüşme Yapma	Bir bilişim teknolojileri öğretmeni ile "Bilişim Teknolojileri Öğretmeni Olmak" başlığında görüşülerek; görev, sorumluluk, zorluk, eğitime olan katkı iyi yönler, vb. konularında görüşme yapılması ve video, değilse sesli kayıt alınması.
Hafta 4	Bölüm 3 Öğrenci Özellikleri	Video Hazırlama	Öğrenci özelliklerini açıklayan bir video internetten bulunarak paylaşılması ve video içeriğine ilişkin yansıma raporu eklenmesi.
Hafta 5	Bölüm 4 Bilişim Teknolojileri Öğretim Programı	Sesli Sunu Hazırlama	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi programı incelenerek ders programına yönelik yansımaları içeren bir sesli sunu hazırlanması.
Hafta 6	Bölüm 5 Bilişim Teknolojileri Öğretim Yöntemleri	Grafik Hazırlama	Seçilecek bir öğretim yöntemini gösteren bir grafik hazırlanması.
Hafta 7	Bölüm 6 Öğretimde Yeni Yaklaşımlar	Poster Hazırlama	Yeni bir öğretim teknolojisi ya da yaklaşımını tanıtıcı bir poster hazırlanması.
Hafta 8	Bölüm 7 Web 2.0 ve Bilişim Teknolojileri Öğretimi	Altı şapka	Web 2.0 teknolojilerinin öğretimde kullanımına ilişkin bir altı şapka incelemesi yapılması.
Hafta 9	Bölüm 8 Öğretim Materyalleri	Ders Materyali Hazırlama	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi programından seçilerek bir konu için görsel işitsel bir materyal hazırlanması.
Hafta 10	Bölüm 9 Bilişim teknolojileri öğretim ortamları	Sınıf planı	Belirlenen bir okul için bir BT sınıfı planı hazırlanması.
Hafta 11	Bölüm 10 Bilişim Teknolojileri Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme	Başarı Testi Hazırlama	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi programından seçilecek bir konu için bir başarı testi hazırlanması.
Hafta 12	Bölüm 11 Bilişim Teknolojileri Öğretmenleri Teknoloji Liderliği	Liderlik Eylem Planı	Belirlenen bir okul için bir BT liderlik eylem planı hazırlanması.

Öğretim elemanı EÖÜD’de uygulama ödevleri dışında öğrencilerin paylaşmak istedikleri ders ile ilgili buldukları hususları paylaşabileceklerini belirtmiştir. Bunu şu şekilde ifade etmiştir:

“Arkadaşlar derslerimizde işlenen konular ile ilgili gördüğünüz paylaşımları (dini, siyasi, kültürel vb. ayrımlar ve taraflılık içermediği sürece) buradan paylaşabilirsiniz. Örneğin bilişim teknolojileri öğretmenliği mevzuatına ilişkin bulduğunuz kaynakları veya bilgileri, bunlara ait linkleri buradan paylaşabilirsiniz”

Öğretim elemanın ders değerlendirmesi için paylaşımı şu şekilde olmuştur.

- EÖÜD üzerinden paylaştığınız uygulama ödevleriniz: %40
- EÖÜD diğer grupların paylaşımlarına olan katılımınız: %10
- Ara sınav: %20
- Final sınavı: %30

Öğretim elemanı ile araştırmacı ödevler için üçüser kişilik grupların uygun olacağına karar vermiş ve böylece araştırma 3’er kişilik 10 grup ile tamamlanmıştır.

2.2. Çalışma Grubu

Örneklemede amaçlı örnekleme yöntemlerinden olan uygun örnekleme yöntemi esas alınmıştır. Bu örnekleme, genellenebilirliği diğer örnekleme türlerine göre düşük olsa da örneklemeye ulaşmakta zorluk olduğu durumlarda iyi bir çözümdür (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmada amaç genelleme yapmak değil, EÖÜD’nin eğitim amaçlı kullanımı konusunda örnek bir durum ortaya koymak ve bu yenilik konusunda yeterli bilgi sahibi olmayanları bilgilendirmektir. Bu örneklemenin güçlü özelliği ise erişimin kolay olması nedeni ile istenilen detay ve kapsamda veri elde etmeye imkan vermesidir. Ayrıca katılımcıların gönüllü olması verilerin güvenilirlik ve geçerliliği arttırmaktadır.

EÖÜD’nin öğrenci ürünlerine dayalı olması nedeniyle araştırma için uygulaması olan bir dersin seçilmesine karar verilmiştir. Bu doğrultuda araştırmanın yapıldığı dönemde (2014-2015 Sonbahar dönemi) göz önünde bulundurularak Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı 3.Sınıfında Özel Öğretim Yöntemleri dersi araştırma için uygun bulunmuştur. Derse ilgili dönemde 33 öğretmen

adayı kayıtlı iken dersin devam zorunluluğunu sağlamadıkları için 3 öğrenci analizlere dahil edilmemiş ve çalışma grubu 9'u erkek, 21'i kadın toplam 30 öğretmen adayından oluşmuştur. Öğretmen adaylarının internet erişimine bakıldığında ise (Tablo 2.2) 23'nün evde, 14'nün okulda, 8'nin yurttan ve 15'nin de mobil olarak İnternete erişimde buldukları görülmektedir. Tablo 2.2 öğretmen adaylarının birden fazla kanaldan internete eriştiklerini göstermektedir ki bu durum EÖÜD uygulamasının yürütülmesi bakımından İnternet erişiminin bir sorun teşkil etmediğini göstermektedir.

Tablo 2.2: Çalışma Grubu İnternet Erişimi

Evde erişim	Okulda Erişim	Yurttan Erişim	Mobil Erişim
X	X	X	X
X	-	-	-
X	X	-	X
X	X	-	X
X	X	-	X
-	-	X	-
-	X	X	X
X	X	X	X
X	-	-	-
-	-	X	-
X	X	-	X
X	-	-	X
X	X	-	X
X	X	-	X
X	-	-	-
-	-	X	X
X	X	-	X
X	-	-	-
X	X	-	-
-	-	X	-
X	X	-	-
X	-	-	-
X	X	-	X
-	-	X	-
X	-	-	-
-	-	-	X
X	-	-	-

X	-	-	-
X	-	-	-
X	X	-	X
23	14	8	15

2.3. Verilerin Toplanması

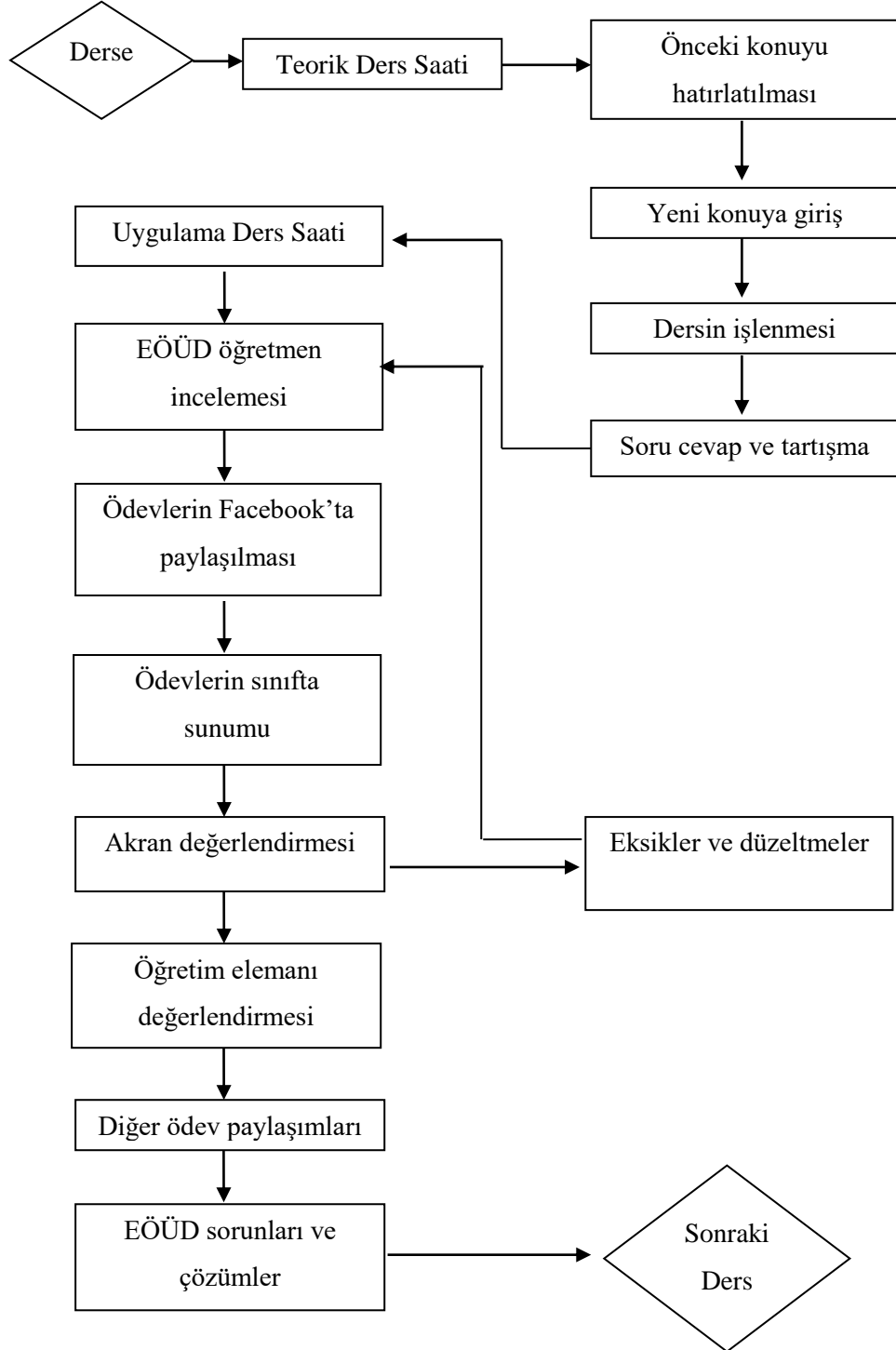
Nitel araştırmalar, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma türü olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Simsek, 2005). Bu araştırmada, toplanan verilerin inandırıcılığını arttırmak için çeşitli veri kaynak, yöntem ve araçlarından yararlanılmıştır. Veri çeşitilmesi adı verilen bu strateji elde edilen verilerin geçerliliğini güçlendirilmeye ve sonuçların anlamlılığını zenginleştirilmeye yardımcı olmaktadır (Yıldırım ve şimşek, 2013). Araştırma verileri; gözlemler, görüşmeler, anketler, EÖÜD ürünleri ve başarı testlerinden elde edilmiştir.

Gözlemde, araştırmacı dönem boyu derse katılarak öğretim elemanı ve öğretmen adaylarının izlemiştir. Gözlem sırasında, öğretmen adaylarının ortam ve sınıf içinde EÖÜD'ye ilişkin davranışları, birbirleriyle ilişkileri, grup çalışmalarında karşılaşılan zorluklar ve sınırlılıklar, getirdikleri çözümler ve bu çözümleri diğer öğretmen adayları ile paylaşmaları takip edilmiştir ve notlar tutulmuştur.

Görüşme soruları EÖÜD'nin sınıfta yararları, zorlukları ve sınırlılıkları, süreçte yaşanan sıkıntılar, derse katılım, ders içi etkileşim, ders başarısı ve düşünceleri içermiştir. Gözlem ve görüşmelerde ses kayıtları kullanılmıştır. Tutum ölçeği için Demirli (2007) tarafından geliştirilen tutum ölçeğinden yararlanılmıştır. Tutum için veriler öntest ve sontest olarak toplanmıştır.

şekil 1 dersin akış şemasını göstermektedir. Buna göre haftalık olarak önce ilgili haftanın teorik dersi öğretim elemanı sunumu ve öğrenci katılımı ile işlenmekte ve daha sonra ilgili haftanın uygulama ödevi sınıfta paylaşılarak akran ve öğretim elemanı değerlendirmeleri yapılmaktadır. Öğrenciler ödevlerini dönem boyunca Facebook'da paylaşmakta ve gelen dönütlere göre bir defaya mahsus olmak üzere düzeltmeler yaparak yeniden değerlendirme notu isteyebilmektedir. Böylece öğrencinin süreç içinde gelişimine katkı sağlanması hedeflenilmiştir.

Şekil 1. Ders Akış Şeması.



2.3.1. Görüşme

Görüşme, nitel araştırmalarda en çok kullanılan veri toplama yöntemlerinde biridir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Katılımcıların sayısına göre görüşme bireysel veya grupta yapılabilir. Görüşme; yapılandırılmış, yapılandırılmamış veya yarı yapılandırılmış olabilmektedir. Yapılandırılmış görüşmeler, daha çok önceden yapılan ve ne tür soruların ne şekilde sorulup, hangi verilerin toplanacağını ayrıntılı biçimde saptayan, görüşme planının aynen uygulandığı görüşme yöntemidir (Karasar, 2005). Yapılandırılmamış görüşmeler görüşmeciye büyük hareket ve yargı serbestisi veren, esnek, kişisel görüş ve yargıların kökenlerine inmeyi sağlayan bir görüşme şeklidir. (Karasar, 2005). Yarı yapılandırılmış görüşmede ise bu iki yaklaşımın harmanlanmış biçimi yürütülür. Katılımcıya önceden belirlenmiş sorular sorulur. Bunun yanı sıra gerekli görülen yerlerde yeni sorular sorulabilir veya bazı soruların sorulmasından vazgeçilebilir (Yıldırım ve Şahin, 2013).

Bu araştırmada, yarı yapılandırılmış görüşme türünde tasarlanmış, görüşme formu kullanılarak grup görüşme olarak yürütülmüştür. Görüşmeler EÖÜD öğretim sürecinin son haftalarında ders bitiminden sonra 27 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler yarı yapılandırılmış görüşme formu kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu formda 53 soru maddesi yazılmıştır. Daha sonra gözden geçirilen sorular yenilenmeye tabi tutularak 37 soru maddesi görüşme formuna girmiştir (Ek4).

Görüşme formu; kolay anlaşılabilen, her sorunun bir odağı olduğu, her bir sorunun açık uçlu, yönlendirici olmaktan uzak, alternatif sondalar, tek boyutlu, fakat farklı türden (dolaylı, varsayıma dayalı) olduğu bir biçimde hazırlanmıştır. Sorular öğretmen adaylarının EÖÜD sürecine yönelik deneyimleri ve etkililiğini ortaya çıkarmaya yönelik hazırlanmıştır.

Çalışmadaki görüşmelerin her biri 45-60 dakika sürmüştür. Görüşmelerin tümü araştırmacı tarafından yönetilmiştir. Görüşmenin sıcak bir ortam içerisinde yürütülmesine çalışılmıştır. Öğretmen adaylarının bazıları görüntülü kayıt alınmasını istemedikleri için görüşmeler sesli kayıt altına alınmış, daha sonra araştırmacı tarafından ses kayıt cihazındaki görüşmeler yazılı doküman haline dönüştürülmüştür. Verilerin kaydında çalışma etiği çerçevesinde katılımcıların ismi kullanılmamış, görüşme yapılan öğretmen adayları alfa nümerik olarak kodlanmıştır (Ö1, Ö2, Ö3...).

Görüşmeler esnek bir yapıda yürütülmüştür. Gerçek ve derinlemesine bilgi edinebilmek için; bazı durumların açıklığa kavuşmasına yönelik ek sorular sorulmuş, açık olmayan yanıtlara yönelik doğru algıyı alabilmek için teyitler sağlanmıştır.

2.3.2. Gözlem

Gözlem, herhangi bir ortamda ya da kurumda oluşan davranışı ayrıntılı olarak tanımlamak amacıyla kullanılan bir yöntemdir. Ancak gözlem, basit anlamda sadece normal durumlarda sık olarak görülmeyen davranışları ortaya çıkarmak için kullanılmaz. Eğer bir araştırmacı, her hangi bir ortamda oluşan bir davranışa ilişkin ayrıntılı, kapsamlı ve zamana yayılmış bir resim elde etmek istiyorsa, gözlem yöntemini kullanabilir (Bailey, 1982; Akt. Şimşek ve Yıldırım, 2004). Gözlem tekniğinin en önemli özelliği, gözlenenlerin kendi doğal ortamları içinde bulunmasıdır. Birçok davranış ancak bu şekilde objektif olarak belirlenir (Karasar, 2005).

Gözlem, türleri iki temel grupta incelenmektedir: Alan çalışması (yapılandırılmamış veya yapılandırılmış) ve laboratuvar çalışmaları (yapılandırılmamış veya yapılandırılmış). Yapılandırılmamış alan çalışmaları, davranışın gerçekleştiği doğal ortamlarda yapılır ve çoğu durumda araştırmacının ortama katıldığı, “katılımcı gözlem” denilen yöntemle gerçekleştirilir. Burada araştırmacı, çalıştığı konuya ilişkin kültür ya da alt kültürün içine girmeye ve bir parçası olmaya çalışır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).Yapılandırılmış alan çalışmaları ise yapılandırılmamış alan çalışmaları yolu ile elde edilen sonuçların doğal ortamlarda test etme amacına hizmet edebilir. Bu durumda araştırmacı, genellikle yapılandırılmış bir gözlem kullanacaktır. Yani gözlenen ortamı, işe vuruk hale getiren davranışlar ayrıştırılacak ve gözlem formu üzerinde bunlara yer verilecektir (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Bu araştırmada, alan çalışması türünde gözlem yapılmıştır. Araştırmacı ortama katıldığı, “katılımcı gözlem” yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Burada araştırmacı, dönem boyu derse katılarak gözlem notları tutmuştur. Araştırmacı gözlem aracı olarak bir gözlem formu (Ek2) kullanmıştır.

2.4. Verilerin Kaydedilmesi ve Analizleri

Araştırma kapsamında nicel ve nitel veriler elde edilmiştir ve her iki türdeki verilerin çözümlenmesi bilgisayar destekli gerçekleştirilmiştir. Çözümlere başlamadan önce, yarı yapılandırılmış görüşme verileri ses kayıtları ve not alma biçiminde kaydedilmiştir. Çalışmada gözlem ve görüşme kayıtları için not alma ve ses kayıtları kullanılarak veri kayıt çeşitlenmesine gidilmiştir. Verilerin yazılı hale getirilmesi ve düzenlenmesi amacıyla Microsoft Word kelime işlemci programı kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde QSR NVivo 7 kullanılmıştır.

2.4.1. Nitel Verilerin Çözümlenmesi

Nitel verilerin çözümlenmesi, nicel verilere göre daha karmaşık olmasına rağmen araştırmacının, izlenecek yolu kendisinin belirleyebilmesi ve analiz yapılan süreçte ihtiyaç doğması halinde farklı yöntemler ekleyip çıkarabilmesi açısından daha esnekler. Nitel verilerin analizinde betimsel analiz ve içerik analizi olmak üzere iki tür yaklaşım ön plana çıkmaktadır. Betimsel analiz elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış biçimde okuyucuya sunmayı hedeflemektedir. İçerik analizi ise kapsamlı bir analiz olup, daha derin bilgiye ulaşmayı ve kavramlar arasındaki ilişkileri ortaya koymayı amaçlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Araştırma kapsamında verilerin analizinde betimsel yöntem ve içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analizde görüşülen ve gözlenen öğretmen adaylarının görüşlerini yansıtmaya yönelik doğrudan alıntılara yer verilmiş ve analiz için araştırma sorularından, betimsel bir çerçeve oluşturulmuştur. Bu çerçeveye göre verilerin hangi temalar ve kodlar altında organize edileceği ve sunulacağı belirlenmiştir. Çözümlemeler sonucunda ortaya çıkan kodlar listesi (Ek3)'de belirtilmiştir.

Araştırmada elde edilen nitel verilerin çokluğu nedeniyle ve nitel veri çözümlenmesinde kaliteyi tehdit edebilecek unsurların önüne geçilmesi amacıyla çözümlenmeler bilgisayar destekli bir biçimde yapılmıştır. Çünkü nitel veri çözümlenmesi sürecinde; yanlış çözümlenme ve yorumlama, olumlu vakalara aşırı vurgu veya olumsuzları ihmal etme, sıra dışı olana odaklanma, yersiz genellemeler yapma, kavram ya da kodların üstü kapalı biçimde tanımlanmaları ve verilere tutarsız biçimde uygulanması kaliteyi tehdit eden unsurlar olarak belirtilmektedir (Gibbs, Friese ve Mangabeira, 2002). Tüm bu unsurlar göz önünde

bulundurarak yanlı ve kısmi çözümlenmelerden kaçınmak için nitel veri toplama araçlarından elde edilen veriler elektronik formata dönüştürülmüştür ve çözümlemede QSR NVivo7 yazılımı kullanılmıştır.

2.4.2. Nicel Verilerin Çözümlemesi

Görüşme ve gözlem verilerini desteklemek amaçlı elde edilen veri sonuçlardan EÖÜD anketi (EK5) oluşturulmuş ve görüşmelerde bireysel olarak ifade edilen hususlar araştırmaya katılan tüm öğretmen adaylarına uygulanmıştır ve genel durum betimlenmek istenmiştir. EÖÜD anketinin analizi madde madde yapılmıştır. Analizlerde “SPSS 18” istatistik paket programı kullanılmış ve istatistiksel anlamlılık seviyesi 0.05 alınmıştır. Ortalamaların yorumlanmasında ölçek aralığı; 1-1.80: Kesinlikle Katılmıyorum, 1.81-2.60: Katılmıyorum, 2.61-3.40: Kararsızım, 3.41-4.20: Katılıyorum, 4.21-5: Kesinlikle Katılıyorum olarak alınmıştır. Araştırma kapsamında tutum için veriler öntest ve sontest olarak toplanmıştır. Elde edilen niceliksel verilerin analiz işlemlerinde, aritmetik ortalama ve standart sapmalar hesaplanmıştır. Grup çalışması için ise frekansa bakılmıştır.

2.5. Geçerlilik ve Güvenilirlik

Bilimsel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik önemli bir konudur. Bu araştırmada, hem araştırma sürecinin tasarımı sırasında hem de veri toplama araçlarının hazırlanmasında, nicel ve nitel araştırma yöntemleri çerçevesinde gerekli geçerlik ve güvenilirlik analizleri yürütülmüştür. Bu kapsamda, alanyazın incelemesi, uzman görüşleri, istatistik yöntemler ve nitel yöntemlerden yararlanılmıştır. Tüm süreçlerde çeşitlemeye gidilmiştir. Tutum ölçeği için Demirli (2007) Öğretim Sürecinin Öğrenen Tutumlarına ve Öğrenme Algılarına Etkisi Doktora Tezi çalışmasında kullanılan tutum ölçeğinden yararlanılmıştır. Yapılan güvenilirlik analizi sonucunda ölçeğin Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı da 0,932 çıkmıştır.

Bu bağlamda; araştırma sonuçlarıyla gerçeğin doğru biçimde temsil edilebilmesi için, diğer deyişle nitel araştırma yaklaşımında yer alan inandırıcılık unsuruna yönelik; uzun süreli etkileşim, derin odaklı veri toplama ve çeşitleme yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Sonuçların uygulanabilirliği noktasında aktarılabilirlik özelliğini sağlamak için amaçlı örneklem seçimi ve ayrıntılı betimleme yöntemleri kullanılmıştır.

Tutarlılık sağlamak için; tutarlık incelemesi ve katılımcı teyidi yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Ayrıca 7 öğretmen adayı için araştırmacının tema ve kodları başka bir araştırmacı tarafında da ortaya konulmuştur. Araştırmacıların güvenilirlik tutarlıkları arasında genel olarak benzer kodlar ortaya çıkmıştır. Fakat tez araştırmacısı diğer araştırmacıya göre 5 farklı kodu bulmuştur (Ek6).

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde, amaçlar doğrultusunda elde edilen bulgular çözümlenerek yorumlanmıştır. Bulgular; gözlem, görüşme, anket, EÖÜD ürünleri ve başarı testlerinin çözümlenmesinden elde edilmiştir.

3.1. Öğretmen adaylarının EÖÜD sürecindeki deneyimleri

3.1.1. Faydalar

Dönem boyunca, ödevlerin tüm sınıfa açık olarak EÖÜD'de paylaşılması öğretmen adayları için motive edici bir durum oluşturmuştur. Öğrenciler çalışmalarını karşılaştırma, benzerlikleri ve farklılıkları görme imkânı bulmuştur. EÖÜD'nin paylaşılabilir bir ortam olması öğrencilerin kendilerini ve arkadaşlarını ders içeriği ve uygulamalarını etrafında izleme tanıma imkanı sunmuştur. Öğrenciler bu ortam sayesinde eleştirel düşünceyi kazanma yönünde de ilerlemeler kaydedebilmiştir. Görüşmeler ve gözlemler, öğretmen adaylarının sosyal medyayı bir uzaktan eğitim aracı olarak kabullenebildiklerini göstermiştir. Özyenginer'de (2006) bilgisayar dersinde EÖÜD kullanımını incelediği çalışmasında, öğrencilerin keyifle çalıştıklarını, sorumluluk hissetmede ve yaratıcılık ile ilgili hususlarda geliştiklerini ve teknolojiyi kullanma becerilerinin geliştiğini gözlemlemiştir. Aşağıda bulguları örnekleme açısından bazı öğrenci ifadelerine yer verilmiştir.

Ö7: "Faydaları şöyle: sosyal medyayı bir uzaktan eğitim aracı olarak kullanılabilir görüyorum. Sınıf arkadaşlarımla ödevlerini görebiliyorum ve dolayısıyla anlamadığım bir ödev varsa onların ödevine bakarak fikir edinebiliyorum.

Ö18: "Sınıf arkadaşlarımın ve kendimin bilmediğimiz yönlerini keşfettim. İnsanları tanıma konusunda birazcık yardımcı olduğumu söyleyebilirim. Bazı eleştirileri hoş karşılarken bazılarını kabul edemediğimi kendimde gördüm."

Ö31: "Ödevlerin hepsini görme şansım oldu, benzer ve farklılıkları görmemi sağladı."

Ö24: "Herkes birbirinin yaptığı çalışmalarını görebiliyor, bilgisayarına kaydedebiliyor ve kolaylıkla yorum yapabiliyor."

Bulgular, EÖÜD'nin sınıf içi ve dışı kullanılabilmesi ve istenilen zamanda EÖÜD çalışmalarına ulaşılarak geri dönüt alınabilir ve sağlanabilir olmasının öğrencilerce olumlu karşılandığını göstermiştir. Öğretmen adayları çevrimiçi ortam sayesinde daha hızlı dönütler alabilmişlerdir. Öğrencilerin ödevlerini henüz tamamlamadan taslak halinde hem öğretim elemanından ve hem de akranlarından geri bildirimler alma ve geliştirme imkânına sahip olabildikleri gözlemlenmiştir. Bulguları ortaya koyan bazı öğrenci ifadeleri şunlardır:

Ö10: Herkesin ödevini ve bunlara dair geri dönütleri görebiliyoruz.

Ö17: EÖÜD'de faydalı gördüğüm beni memnun eden şeyler vardı. Mesela en faydalı bulduğum kısımlardan birisi elektronik bir ortamda yüz yüze olmasak bile paylaştığımız ödevlerde arkadaşlarımız ve hocalarımızdan geri dönüt alabilmemiz. Yorumlar yaparak eksi veya artı yönlerimizi görmemiz, yine arkadaşlarımızın paylaşımlarım hakkında düşüncelerini söylerken benimde onların paylaşımlarına aynı şekilde geri dönüt vererek fikirlerimi dile getirebiliyor olmamı büyük bir fayda olarak görüyorum hem kendi hem de sınıf adına.

Ö12: "EÖÜD öğretmen ile birebir iletişime geçebilme olanağı sağlamaktadır. Ödev sürecinde ne yaptığını rahatlıkla gözlemleyebilir, arkadaşlarından fikir alıp kendi ödev ve projelerini geliştirebilirsin. Anlamadığın takıldığı konularda hemen cevap ve yardım alabilirsin. Ayrıca, elektronik ortamda geri dönüt almak daha hızlıydı."

Öğretmen adaylarının EÖÜD sürecinde her hafta farklı uygulamalar yapmalarının araştırmacı becerilerini geliştirdiği de gözlemlenmiştir. Uygulamaların çeşitliliği ve teknoloji kullanımını gerektirmesi öğrencilerin hem teknoloji kullanma becerisini geliştirmesine katkı sağlamış hem de önceki bilgilerini tekrar etme ve araştırmacı

becerilerini etkin kullanmasını gerektirmiştir. Bu bulguları örnekleyen bazı görüşler şunlardır:

Ö22: *"Haftalık olarak gelişimimizi takip etmemizi ve sosyal ağları sadece sohbet amaçlı değil ödev amaçlı da kullanmamızı sağladı. Bir konuda birden fazla örneğin yapılması örnek çeşitliliğini artırdı. Konulara farklı açılardan bakmamız için uygun bir ortam oldu."*

Ö17: *"Her hafta farklı bir ödev yapmam araştırmacı kimliğimi ve yeni şeyler ortaya çıkarma düşüncemi geliştirdi."*

Ö32: *"Ortamın sınırlılıklarına çözüm getirebilmek için başka uygulamaları araştırdım, öğrendim. Mesela Google Drive'ı ilk defa kullandım bu ders için. Konuların içeriği sebebiyle uygulamalar birinci sınıftan üçüncü sınıfa kadar tüm derslerin tekrarı gibi oldu. Konuları hatırlayıp, tekrar etmiş olmanın bana KPSS'de getirisi olacak diye düşünüyorum. Çünkü her ödev benim için ayrıntılı araştırma süreci oldu. Ayrıca, ürün geliştirerek konuyu iyice pekiştirmiş oldum. Belki de bu dersi sadece öğretmenden dinleseydim aynı faydalar olmayacaktı. Tüm arkadaşlarımızın ödevlerini incelemek olaylara farklı açılardan bakmamı sağladı. Bu da çok önemliydi benim için. Oluşturduğum ürünü sunmayı öğrendim. Her ne kadar ders aşamasında (sınıfta) bununla ilgili her öğrenciye aynı süre verilmesine de Facebook'ta paylaşımlarımı sunarken yazdıklarımın öğretmenlerim tarafından daha dikkatli inceleneceği duygusunu kaybetmemeye çalıştım."*

Ö25: *"Her hafta yapılan ödevler sayesinde unutmaya yüz tutan programları hatırlıyor ve becerilerimizi geliştiriyoruz."*

Öğretmen eğitiminde EÖÜD kullanımının öğretmen adaylarının mesleki açıdan gelişimi için de önemli bir yöntem olduğu gözlemlenmiştir. EÖÜD, sosyal ağın eğitim amaçlı kullanılması ile detaylı ve gelişime dayalı bir süreç olmuştur. Bundan dolayı mesleğe yönelik yararlı olabilecek bilgi ve tecrübe kazanımı da sağlamıştır. Funk'da (2005) öğretmen adaylarının EÖÜD değerlendirmeyi genellikle öğretmenlik standartları için gereken bilgi, beceri ve değerleri kazanmada bir araç olarak kullandıklarını belirlemiştir. Görüşmeler de bu gözlemleri teyit eder yönde olmuştur. Bunlardan bazıları şöyledir:

Ö22: *"Dönem içerisinde bütün konulardan herkesin ödevlendirilmesi öğrencinin tek bir konuyu öğrenmesini değil de tüm konuları öğrenmesini sağladı. Yani tam"*

bir öğrenme sağladı. Böylece sosyal ağları sadece sohbet amaçlı değil ödev amaçlı da kullanabileceğimizi gördük."

Ö6: "Faydası teknolojinin eğitim, öğretim ve ders için nasıl kullanılabileceğine dair uygulamalı bir örnek görmüş olduk."

Ö29: "Öncelikle öğrenmemiz açısından iyi bir yöntem oldu. Ödevleri tüm gruplar yaptığından dolayı eksiklerimizi fark ediyoruz. Eleştiri yapabilmek için de konuya hakim olmamız gerekiyor ve konuları bölüştürmeyip herkesten aynı ödevler istendiğinden tüm konulara bir hakimiyetimiz oluyor. Ödevlerimiz bu ortamda birikiyor ve ilerlememizi takip ediyoruz."

EÖÜD, sınıf ortamında kendilerini ifade etmede zorluk yaşayan öğrenciler için de kolaylaştırıcı bir rol oynamıştır. Öğretmen adayları çevrimiçi ortam üzerinde kendilerini daha güvende hissederek kendilerini daha kolay ifade etmişlerdir. Bu durum araştırmacı tarafından takip edilen EÖÜD üzerinden de gözlemlenmiştir. Görüşmelerden bazı öğretmen adaylarının ifadeleri şu şekildedir:

Ö14: "Sınıf ortamında söyleyemediğimiz şeyleri söyleyebildik, daha rahat bir ortam oluştu."

Ö23: " İletişim açısından faydalı olduğunu düşünüyorum."

Ö20: "Bu ortamda yapılan etkinlikler herkese sunulmuştur ve bu etkinliklerin yorumlanması ya da yoruma açık olması farklı görüş ve düşüncelerin açık bir şekilde ortaya konmasına vesile olmuştur. Açıkçası bu yönden oldukça faydalı buluyorum."

EÖÜD’de uygulama ortamının öğretmen adaylarına her zaman açık olması ve yapılan çalışmaların tamamının da aynı ortamda eşzamanlı olarak görülmesi öğretmen adaylarına kendi becerilerinin takibine, çalışma çeşitliliğine ve kendi gelişimlerini diğerlerinininki ile karşılaştırmalarına imkan tanınmıştır. Bu durum öğretmen adayları arasında rekabeti de arttırmıştır. Bu yönde görüş ortaya koyan bazı öğretmen adaylarının ifadeleri şunlardır:

Ö14: "Kendi becerilerimizin takibini ve diğer arkadaşlarımızla karşılaştırmasını yapabildik, kimin ne yaptığını görerek bir adım daha ilerleyebilmek adına çalışmalar yaptık."

Ö9: "Herkes her konuda ödev yapmak zorunda olduğu için bütün konular hakkında fikrim oldu. Herkesin yaptığı ödevleri detaylıca inceleme imkânı buldum."

Ö11: "EÖÜD'İN faydalarından biri de ödev konusunda farklı fikirlerde yapılmış ödevleri görmemizi sağlamasıdır. Çünkü herkesin bir konu hakkındaki düşüncesi, onu ortaya sunuş şekli farklıdır, bizim bunları görmemiz zihnimizde başka düşüncelerin de oluşmasına, problemleri farklı açılardan değerlendirmemize olanak sağladı."

Ö31: "Farklı bir rekabet ortamı oluşturmuştur ve ödevi daha özenli halde yapmamızı sağlamıştır."

Ö21: "Fayda olarak herkesin ödevini aynı ortama yüklemesi bilgi çeşitliliği sağlıyor. Yanlış veya eksik yaptığımız ödevin güncellenip tekrar yüklenebilmesi öğrenci açısından büyük bir faydadır."

EÖÜD ortamının öğretmen adayları tarafından daha önceden bilindik bir ortam olması ve süreç başında verilen Facebook eğitiminden dolayı kullanımı kolaylaştırmıştır. Ortamın yapılan görsel ve işitsel ödevler için uygun olması bilgileri somut hale getirmiştir. Ortamdaki etiketleme araçları öğretmen adaylarının işlerini kolaylaştırmıştır. Ödevlerde bilgisayar programlarını kullanmak ve bunları paylaşmak faydalı olmuştur. EÖÜD'de bütün çalışmalara anında ulaşılması, kaybolmaması, virüs bulaşmaması ve değişiklik yapılabilmesi ortamı daha güvenli kılmıştır. Bazı öğretmen adayları bu bulguları şu ifadelerle ortaya koymuştur:

Ö22: "Yaptığımız ödevleri tek bir yerde arşivlememiz sağlanmıştır."

Ö14: "Ödevlerimizi elden teslim ettiğimizde kaybolma riski var ama böyle bir ortamda yok, öğretmen sen yapmadın diyemez. Flash disklerde veriyor olsak virüs bulaşma ihtimali olacaktı, daha güvenli ortam sundu."

Ö17: "Yaptığımız çalışmaları sisteme yüklediğimiz için kaybolma gibi bir riskin olmaması ve her an ulaşabilmemiz de faydalar arasındadır."

Ö26: "Elektronik ortamda olması ödevlerin taşınması açısından gayet olumlu. Çünkü ödevler elden verildiğinde kayıp olabiliyor. Elektronik ortam bize bu yüzden büyük bir avantaj sağladı."

Ö10: "Ödevlerin kaybolmasını veya zarar görmesini engelledi, tamamen dijital bir ortamda olduğundan dolayı yüklenen ödevler ile ilgili yedek alma, üzerinde

rahatça değişiklik yapma fırsatları sunması açısından da faydalı diye düşünüyorum.

Ö25: "İnternet ortamında olduğu için bilgiye lazım olduğu anda İnternet aracılığıyla ulaşma imkânı sağlıyor, zaman ve mekân açısından herhangi bir kısıtlama gerektirmiyor. Zaten Facebook normalde de kullandığımız bir sosyal ağ olduğundan kullanmakta da herhangi bir sıkıntı yaşamadık ve programı tanıma sürecinde vakit kaybetmedik."

Ö28: "Görsel ve işitsel açıdan yaptığımız ödevler oldukça yararlı olmakla birlikte bilgiler somut hale gelebiliyor."

Ö23: "Kalıcılık açısından görsel materyal oluşturmanın faydalı olduğunu düşünüyorum."

Ö5: "Web 2.0 ile sosyal medyayı kullanmam, sosyal ağlarda etkileşimimi de geliştirdi."

3.1.2. Zorluk ve Sınırlılıklar

Öğretmen adayları ile yapıla görüşmeler ve gözlemler neticesinde EÖÜD'nin uygulanmasında bazı zorluklar olduğu görülmüştür. Öncelikle, sürecin başlangıcında EÖÜD'ye uyum sağlamada zorluklar yaşanmıştır. Yaşanılan bu zorluklardan bazıları; İnternetin yavaşlığı, dosya yükleme (dosya boyutu, kayıt türü, zaman alması vb.), dosya arama/bulma, gönderileri takip etme ve yüklenen ödevlerin yoğunluğu olmuştur. Fakat sürece ve ortama uyum sağladıkça karşılaşılan zorluklar aşılmış ve çözümler üretilmiştir.

Ö10: "Ödev yüklerken dosya boyutunun sınırlı olması ve yüklenen diğer ödevleri takip ederken çok fazla zaman gerektirmesi yaşadığım zorluklardandır."

Ö25: "İlk başta sürece uyum sağlamada, adapte olmada sıkıntılar yaşadık."

Ö26: "Dosya boyutunun büyük olması başlı başına bir sorun. Ortamda fazla vakit harcanması da bir sorun."

Ö20: "Başlıca yaşadığım sorun dosya yükleme sırasında olmuştur. Mesela dosyanın boyutu, kayıt türü vs. gibi durumlarda sıkıntılar olmuştur. "

Ö32: “Resimlerin çözünürlüklerini Facebook’a göre ayarladığımız halde normal haline göre resim kalitesi düştü. Çözümü pdf olarak paylaşmakta bulduk. Videolarımızın boyutu büyük olduğu için Google Drive, Youtube linki oluşturup paylaştık.”

Ö14: “Bazı arkadaşlarımız farklı çözüm yollarına gitti, bazıları ödevlerini baştan yapmak zorunda kaldı. Buna benzer olaylar projenin sınırlılığını gösterir diye düşünüyorum. ”

Ö32: “Resimlerin çözünürlüklerini Facebook’a göre ayarladığımız halde normal haline göre resim kalitesi düştü. Çözümü pdf olarak paylaşmakta bulduk. Videolarımızın boyutu büyük olduğu için Google Drive, Youtube linki oluşturup paylaştık.”

Ö17: “En büyük sınırlılık belirli bir dosya boyutundan fazlasını yükleyememektir. Bazen yaptığımız ödevlerde video falan yüklememiz gerekince boyutu büyük olunca sisteme yükleyemiyorduk veya başka yolları denemeye çalışıyorduk ya da videomuzun boyutunu küçültmek için düşük çözünürlükte çekimler yapıyorduk ve bu bizi sınırlandırmış oluyordu. Bunun dışında sistemde sınırlandırdığımı düşündüğüm bir nokta yoktu.”

Ö35: “Büyük boyutta ki dosyaları yükleyemiyordum daha sonra diğer web 2.0 uygulamalarını kullanarak sorun çözmeyi öğrendim.”

Bazı öğretmen adayları İnternet erişimlerinin yavaş ya da kısıtlı olması nedeniyle İnternete dosya yüklemede, indirme ve açmada ve arkadaşlarının gönderilerini takip etme konusunda zorluklar yaşamışlardır. Bu durumlara işlemlerini farklı zaman aralıklarında tekraren yapmak durumunda kalmışlardır. Bazı öğretmen adayları bu durumu şu şekilde ifade etmişlerdir:

Ö17: “Yurtta kaldığımdan dolayı İnternet yavaştı ve sisteme bir dosya yüklerken baya sorun çıkıyordu. Ve yine arkadaşlarımla paylaştıklarını incelemem konusunda da İnternetin yavaş olması zorluklar yaşatmıştı.

Ö19: “Ortamı sürekli takip etmemiz gerekmekteydi ve her zaman İnternet olmadığı için zorluklar yaşıyorduk.”

Ö32: “Platformla ilgili bir zorluk yaşamadım. Her hafta ödev olması çok fazla araştırma yapmamızı gerektirdi. Bu da İnternette çok fazla zaman geçirmemize

sebepe oldu. İnternet bağlantım olmadığı için cep telefonu modemiyle hemen her gün grubu kontrol etmek zorunda kaldım. Telefon hızımın düşük olması benim için dezavantajdı.

Ö20: “Başlıca yaşadığım sorun dosya yükleme sırasında olmuştur. Aynı zamanda İnternette kaynaklanan bazı sıkıntılarla da karşılaştım. Örneğin İnternetin çekmediği ya da az çektiği durumlarda ödevlerimi göndermek için farklı zaman aralıklarında yeniden göndermek durumunda kaldım.”

Ö5: “Grupla çalışmanın zorlukları ve İnternet ile etkileşimin sınırlılıkları yüzünden yaşadığımız zorluklar oldu.”

Ö9: “Grup içinde direk arama yapamama.”

Paylaşımlar Facebook ortamında yapıldığı için (ki bu ortamda eski bir gönderi yeni bir yorum yapılması ile diğer gönderiler arasında ilk sıraya yerleşiyor) en son gönderilere ulaşmakta karışıklıklar olmuş ve ulaşmak istenilen gönderileri bulmak fazla vakit almıştır. Bazı öğretmen adayları bu durumu şu ifadelerle ortaya koymaktadır.

Ö29: “Gönderileri bulmakta sıkıntı çektim. En son paylaşımları bulmak sıkıntı oluyor.”

Ö24: “Bakmak istediğim gönderileri bulmam vakit aldı. ”

Ö22: “Birçok dosya yüklendiğinden aradığım dosyayı bulmakta zorluk çekiyordum. Beğeni ve yorumlar için belli bir süre belirlenmediği için eski gönderilerin yeni yorumlar nedeniyle sayfada yeni paylaşılmış gibi en üste çıkması karışıklığa sebep oldu.”

Ö25: “Dosyaların paylaşılması ve takibinde bazı karışıklıklar oldu, takip etmede sıkıntılar yaşadık, ama sürece alıştıkça bu sorunları aştık.”

Ö18: “Paylaşımların zamansız ve düzensiz yapılması takip etme konusunda zorluklara sebep oldu.”

Ö35: “İlk başlarda paylaşılan gönderileri takip etmekte zorlandım fakat daha sonra aşına oldum.”

Ö35: “Belirlenen günlerde herkes ödevini paylaşmak zorunda olsaydı ve bizler de o günlerde girip paylaşım ve yorum yapsaydık daha kolay olabilirdi. Bu durumla ilgili biraz zaman kaybımız oldu”

Ö21: “İnternet üzerinden ve sürekli takip etmemiz gerektiği için biraz zorluk çektik.”

Başka bir zorluk ise EÖÜD’de ödevlerin yoğunluğu zorluk yaşatmıştır. Bu ödevler çok zor olsa da olmasa da her hafta araştırma yapılması emek ve zaman istemektedir bu sebepten dolayı zorluk yaşandığı gözlenmiştir. Her hafta bir proje (ödev) olması öğretmen adaylarının çok fazla araştırma yapmalarını gerektirmiştir. Bu da İnternette çok fazla zaman geçirmelerine sebep olmuştur. Bu yüzden ödevlerin zaman zaman yetiştirmek için aceleye gelmesi gibi durumlar söz konusu olmuştur. Buna rağmen ödevler zamanında yapılmış ve sürece işletilmiştir. Bazı öğretmen adayları ödev yoğunluğunu şu şekilde ifade etmişlerdir;

Ö14 ve Ö15: “Genel olarak zorluk deyince ödevlerin yoğunluğu bence bir zorluktu.”

Ö17: “EÖÜD tekniğini kullandığımızdan dolayı bir süreç değerlendirmeden geçiyoruz ve her hafta süreç kapsamı içinde ödevler veriliyor. Bizim diğer derslerimizde de ödevlerimiz oluyor ve hazırlanmamız gerekiyor bu sebepten dolayı her hafta ödev verilmesi de benim açımdan biraz zorluktu.”

Ö29: “Her hafta bir proje yaptığımızdan bazen zorluk yaşıyoruz.”

Ö22: “Ödevlendirmenin her hafta olması beni zorladı. Çünkü başka derslerimizde olduğu için her hafta bu ders için ödev yapmak zor oluyor.”

Ö9: “Her hafta ödev yetiştirmeye çalışmak oldukça yorucuydu.”

Öğretmen adaylarının önemli bir bölümünün EÖÜD’de fazla zorluk yaşamadıkları; bilişimle ilgili bir bölümde okuduklarından dolayı karşılaştıkları zorlukları aşabildikleri gözlemlenmiştir. Genellikle Web 2.0 araçlarını kullanarak çözümler üretmişlerdir. Ayrıca ortamı daha önce de kullandıkları için dosya ekleme, paylaşma, yorum yapma gibi işlemleri önceden bilmektedirler. Öte yandan sürecin başlangıcında EÖÜD kapsamında Facebook’un nasıl kullanılacağına dair yapılan açıklamaların da yararlı olduğu gözlemlenmiştir. Yaşanılan zorlukların süreci çok engelleyici olmadığına dair öğrenci görüşlerini yansıtan bazı ifadeler şunlardır:

Ö26: “Süreç içerisinde zorlanmadım bilgisayarıcı olduğum için önceden bilgi ve becerim vardı.”

Ö31: “Elektronik öğrenci ürün dosyası sürecinde herhangi bir zorluk yaşamadım.”

Ö32: “Platformla ilgili bir zorluk yaşamadım. Yeni Facebook kullanıcısı olduğum halde kullanımla ilgili bir zorluk da yaşamadım.”

Ö21: “Ürün dosyası oluşturduğumuz ortam bildiğimiz, senelerdir kullandığımız bir ortam olduğu için sistemle alakalı bir zorluk yaşamadım.”

Ö11: “Süreç boyunca sistemin kullanımıyla ilgili bir zorluk yaşamadım. Çünkü sistemi zaten daha önce de kullandığım için dosya ekleme, paylaşma, yorum yapma gibi işlemleri biliyordum.”

3.1.3. Etkileşim

EÖÜD’in sınıf içi etkileşim etkisine ilişkin; öğrencilerin derse katılım, ödevler hakkında yorum yapma, sohbet ortamı oluşturma, ödevlerde düzeltme yapabilme, ortamın elektronik olması, öğretim elemanının yönlendirme ve değerlendirmeleri gibi eğitim durumlarının etkileşimi artırdığı yönünde öğrenciler görüşler belirtmişlerdir. Sınıf içi gözlemlerde bunu teyit eder niteliktedir. Yine de bazı öğretmen adaylarının ise ders içi etkileşim konusunda kararsız oldukları da görülmüştür. Aşağıda öğretmen adaylarının EÖÜD’nin ders içi etkileşim konusundaki görüşlerini örnekleyen ifadeler sunulmuştur:

Ö21: “Ürün dosyasının içeriği grupça oluşturulduğu için arkadaşlığın ve sohbetin pekişmesini sağladı.”

Ö19: “Dersin ödevlerinin Facebook ortamında toplanması çok iyi. Bence bunları her hafta Facebook ortamına atmamızı istemesi ve sonra hatalarımızı düzeltme sansımız olması çok iyi. Hepsini bir arada tutmaktansa bunları her hafta atmak daha kolay bence.”

Ö26: “Ortam düzgün kullanıldığında etkileşimi arttıracaklarını düşünüyorum. Aslında burada önemli olan bence öğretim elemanının ortamı etkili bir biçimde kullanmasıdır. Ortam etkileşimi artırma açısından gayet iyi, elektronik olması zaten ilgiyi canlı tutuyor, öğretim elemanı da öğrenciyi daha sık yönlendirirse etkileşim daha da artar.”

Ö10: “Ders içi etkileşimin arttığını düşünüyorum. Yani yüklenen ödevler derste değerlendirmeye tabi tutuluyor ve görüşler alınıyor. Bu da ders içi etkileşimi artırıyor diye düşünüyorum.”

Ö31: “Ders içi etkileşimde gerek yorum yapma gerek yapılan uygulamanın nasıl yapıldığına ilişkin bilgi edinme adına güzel bir etkileşim oluşturdu.”

Ö29: “Olumlu etkiliyor. Herkes yorum yapma ihtiyacında olduğundan savunmak için bilgi sahibi oluyor. birbirimizin eksiklerini bulup düzeltiyoruz.”

Ö24: “Herkes birbirinin ödevini incelediği için ve yorum yapma ihtiyacı doğduğu için bence hiç konuşmayan insanların bile muhabbet ortamını oluşturdu.”

Ö23: “Ders içi etkileşime katkısı kesinlikle vardır. Öğretmenin bunu doğru yönlendirmesiyle de gerekli etkileşimi en üst seviyeye getirecektir.”

Ö20: “Ders içi etkileşime oldukça katkısı var tüm sınıf rahat bir şekilde hareket edebiliyor. Etkili katılım ve bireylerin kendi aralarında geri dönüt sağlanıyor.”

Ö11: “Herkesin ödevlerini belirli bir güne kadar paylaşıp yansıtma yapması ve fikirlerini dile getirmeleri etkileşimi sağlıyor. Ayrıca sınıfta da değerlendirme yapılırken grupların ödevi nasıl, hangi amaçla yaptığını söyleyip savunma yapmasının da etkileşimi sağladığını düşünüyorum.”

Etkileşime dair bazı olumsuz görüşler şu şekildedir:

Ö15: “Facebook’un bunun için uygun olmadığını düşünüyorum. Herkes gayet serbest yorumlar yapıyor fakat kişi isterse yorumunu kaldırıyor ve diğer kişinin yorumu havada kalıyor.”

Ö6: “Yüklediğimiz ödevler üzerine yorum yapmamızı zorunlu hale getirdiği için etkileşimin iyi olmadığını düşünüyorum.”

Ö7: “Ders içi etkileşimimi hiç bir şekilde etkilemedi çünkü bu sınıf benim sınıfım değildir. Zaten sadece 2 öğrencinin adını biliyorum.”

Ö12: “Benim görüşüm EÖÜD ortamı sınıf içi etkileşimi asla artırmamıştır. Tek faydası beğenmedin veya beğendiğin ödevleri rahatça eleştirebilme olanağı sağlamıştır.”

Ö18: “Ödevlerine eleştirel yorumlar yaptığım arkadaşlarımdan bunları kabul etmekte zorlandığını ve bu yüzden aramıza mesafelerin girmesine sebep olduğunu düşünüyorum.”

Ö25: “Facebookta ödev ve bilgi paylaşımları yapıyoruz ve arkadaşlarımız bunlara yorum ve görüşlerini belirtiyorlar, Facebook aracılığıyla belli bir iletişim

kuruluyor, bunu sınıfta da devam ettirilirse sınıf içi etkileşimi arttırır, ancak konuşmayan arkadaşlara pek katkı sağlamamaktadır. Bu kişiler birbirleri ile bilgi paylaşımından bulunmamaktadır ve yorum yapmamaktadır.”

3.1.4. Derse Katılım

EÖÜD ortamının kullanışlı olması, etkin öğrenmeyi sağlaması, dersi eğlenceli hale getirmesi, zaman kısıtlamasının olmaması ve öğrenciye özgürlük sağlaması öğretmen adaylarının, devamsızlığının azalmasına derse olan isteklerini artmasına ve derse daha hazırlıklı gelmelerine katkı sağlamıştır. Bu durum öğretim elemanının yönlendirme ve uyarılarıyla daha da pekişmiştir. Fakat yine de zaman zaman ödevlere yorum ve beğenide bulunma ve derse katılımında düşüşler gözlemlenmiştir. Bir kısım öğretmen adaylarının EÖÜD'nin derse katılım etkisi ifadeleri aşağıda sunulmuştur:

Ö14: “İyi yönde etkiledi. Çünkü bir değerlendirme söz konusu olduğu için kendini derse katılmak zorunda hissedecektir. Bu da derse katılmasını sağlayacaktır. Bir de yorum yapması istendiği zaman tümünden öğrenciyi dersin içine çekmiş olmaktadır.”

Ö17: “Ödevleri elektronik ortamda paylaştığımızdan dolayı derse katılımın da büyük bir çoğunluğu o ortamda geçiyordu. Kişinin yorumlarla o konular hakkında ki düşünceleriyle aktif katılım sağlanıyor. O yüzden ödev paylaşımı olsun yorum olsun derste aktif bir katılım oluştu diye düşünüyorum ve katılımı olumlu yönde etkiledi.”

Ö19: “Derse katılımı, bence olumlu etkilemiştir. Çünkü bu derse bir hafta gelmese bile o an morali bozulmayacak derse gelecek hafta gelir ödevi yapar ve arkadaşlarından geri kalmaz.”

Ö26: “Derse katılımı kesinlikle arttırmıştır çünkü sistem herkese hitap ettiği için gayet kullanışlı. Öğretim elemanın da gerekli yönlendirmesi olduğu takdirde sınıfın tamamın derse katılımı mümkün.”

Ö10: “Derse katılım açısından daha etkin durumdayım. Çünkü bakıldığında ödevi yaptım bitti durumu olmuyor. Ödev üzerine konuşuluyor ve değerlendirme yapılıyor ve bütün bunlar herkes tarafından görülebildiği için EÖÜD bu anlamda derse katılımı daha etkin hale getiriyor.”

Ö25: “Facebook aracılığıyla yapılan bilgi, ödev, video paylaşımından puan alınmaktadır, burada puan alınması öğrencileri derse motive etmekte ve dersi takip etmelerini zorunlu kılmaktadır. Burada yapılan her faydalı ve amaca uygun paylaşım bizlere artı olarak dönmektedir, bu da bizlerin derse konsantre olmasını, sürekli derse katılımını ve dersin takibini yapmayı sağlamaktadır.”

Ö31: “Derse katılımı daha eğlenceli hale getirmiştir ve ders içi etkileşimi biraz daha aktif hale getirmiştir.”

Ö31: “Derse katılımı daha istekli hale getirmiştir, belli zaman kısıtlaması olmadan ve biraz daha özgür ve etkileşimli hale getirmiştir.”

Ö29: “Herkes derse katılıyor. Bir ürün oluşturmaya çalışıyor. Derste incelendiği için hazırlıklı gelmemizi sağlıyor. Ürünleri oluştururken mutlaka konu hakkında bilgi sahibi oluyoruz. Bu sayede daha aktif oluyoruz.”

Ö24: “Herkes ister meraktan olsun, ister dersi gerçekten takip ettiğinden mutlaka yapılan ödevlere bakarak geliyor derse. Bu da derse katılımı artırıyor.”

Ö30: “Her hafta yaptığımız ödevler bizim derse olan katılımımızı sağlamıştır. Gerek ödevleri incelememiz gerekse yaptığımız yorumlar güzel bir işbirliğini sağlamıştır.”

Ö21: “Ödevler yapılmak zorunda olduğu için hiç öğrenmek istemeyen dersle alakası olmayan kişiler bile konular hakkında fikir sahibi olmuşlardır. Hocamızın derste ödevleri puanlarken ödev hakkında sınıfta yansımalar yaptırması ve diğer öğrencilerin yorum yapması derse katılımı sağlamıştır.”

Bu olumlu görüşlerin yanın da birkaç olumsuz görüş de yansıtılmıştır.

Ö18: “Daha çok öğrencilerin çıkarıcı yönlerini ortaya koyduğunu ve bunun derse fazla katkı sağlamadığını söylemek istiyorum. Ayrıca gözlemlerime dayanarak söylemek isterim ki derse olan ilgiyi ve motiveyi düşürmüştür.”

Ö12: “Yalnızca eleştiri de ya da bir beğenide bulunmak için derse katılım başlamıştır. Buna rağmen çok fazlada katılım olmamıştır.”

Ö6: “Çok fazla katılım sağlamadı diye düşünüyorum. Çünkü Facebook üzerinden olması biraz iyi olmadı. Başka bir google+ yada moodle gibi elektronik ürün kullansaydık katılım belki daha iyi olurdu diye düşünüyorum.”

3.1.5. Ders Başarısı

Öğretmen adayları EÖÜD uygulamasında sürekli olarak öğretim sürecin içinde etkin olmuşlardır. EÖÜD çalışmaları öğretmen adaylarına; derse katılım, önceki bilgileri tekrar ve pekiştirme, eski programları tekrara etme, erişim kolaylığı, inceleme yapabilme, gelişme aşamalarını ve öğrenmelerini gözden geçirebilme imkanı sunmuştur. Bunlardan dolayı EÖÜD'nin ders başarısını olumlu etkileyeceği öngörülebilir. Okan (2005) fen bilgisi dersinde ÖÜD değerlendirme uygulamalarının öğrenci başarısını olumlu etkilediğini bulmuştur. Barootchi ve Keshavarz (2002) öğrencilerin kendi gelişimleri konusunda sorumluluk hissetmelerine katkıda bulunduğunu göstermiştir. Öğretmen adaylarının EÖÜD'nin derse başarısına etkisine ilişkin ifadeleri aşağıda sunulmuştur:

Ö14: *“Bence olumlu yönde etkiledi, çünkü öğrenciler sürekli sürecin içinde ve derse katılım sağlandı. Derse katılabilecek kadar dinleyebilen ve yorum yapabilen öğrenci öğreniyordur ve bu da başarısının artmasını sağlamaktadır.”*

Ö10: *“Dersteki başarı durumum sadece izleyen, dinleyen öğrenci değil de ödevlerin bir ortamda yüklenmesi ile daha aktif olarak katılım sağladığımı düşünüyorum. EÖÜD ile de ödevlerdeki değişiklikler ve gelişimler daha net gözleniyor ve bu da kendi açımdan beni güdüleyen bir etken haline geliyor.”*

Ö17: *“bence başarıyı arttırdı. Öğrenci tek bir sınavla değil de süreç üzerinden değerlendirildiği için yaptığı her adım değerlendiriliyor ve böylece her adımdan ayrı bir sonuç elde ediliyor. Ayrıca kişi sürece aktif katılıyorsa ve kendisinden bekleneni yapıyorsa süreçteki tüm adımlar bizim için olumlu sonuç verir ve böylece başarı sağlanır.”*

Ö26: *“Başarımların arttığını düşünüyorum çünkü sistem öğrenmede etkin rol oynamamı sağlıyor. Kalıcılığı ve etkin öğrenmemi arttırdı. Elektronik ortam olması da ilgimi çekti bu yüzden de katılıma özen gösterdim.”*

Ö12: *“Ders başarısına %100 lük bir katkıda bulunmasa bile en azından %60-70lik bir başarı sağlanacaktır. Ayrıca önceki yıllara ait unutulmaya yüz tutmuş konuları tekrar ederek ve ödevler yapılarak hatırlatılmıştır.”*

Ö25: *“Facebook aracılığıyla yaptığımız bu çalışmalar ve projeler bizi sürekli derste tutmakta, dersi düzenli takip etmemizi eski bilgileri pekiştirmemizi eski*

programları tekrar etmemizi sağlamaktadır, Bunları biriktirip ileriki hayatımızda da kullanabiliriz.”

Ö9: “Gelişmeye katkı sağlasa da kendimde çok farklılık görmedim. Fakat bir konu hakkında farklı fikir ve görüşler düşünce penceremi genişletmemi sağladı.”

Ö29: “Ders başarısını olumlu etkilediğini söyleyebilirim. Derse hazır gelmemizi konular hakkında ders öncesi fikir sahibi olmamızı sağladı.”

Ö31: “Ders başarısını olumlu yönde etkiledi yapılanları, gelişme aşamalarını ve öğrenmelerini gözden geçirebilme imkanı sunmuştur.”

Ö5: “EÖÜD grup çalışmaları yüzünden kolaylığa kaçanlar yüzünden bence bazı alanlarda olumsuz etkilemiştir.”

Ö23: “Bu haliyle ders başarısını olumlu etkilemek yerine olumsuz etkilemiştir. Öğretmenin yükü oldukça büyüktür. Olumlu etkilenmesi için bence öncelikle öğrenciler motive edilmelidir.”

3.1.6. EÖÜD Kullanımında Yaşanan Deneyimlerine Yönelik Görüş Anketi

EÖÜD'ye dair öğretmen adaylarının bireysel olarak ifade ettikleri görüşleri ve araştırmacının gözlemlediği deneyimleri genel durum açısından değerlendirmek için bir görüş anketi hazırlanmış ve tüm sınıfa uygulanmıştır. Tablo 3.1'de görüş anketine ait genel durum özeti verilmektedir. Madde ortalamalarına bakıldığında EÖÜD kullanımının kolay olduğuna dair görüşlere yüksek oranda bir katılım olduğu, buna karşın zorluğuna ilişkin görüşlere genel katılım olmadığı ya da katılımın düşük olduğu görülmektedir.

EÖÜD'nin yararlarına dair ifade edilen görüşlere de sınıf genelinde bir katılım olduğu da görülmektedir. Akran değerlendirmelerinin yararlı olduğuna dair görüşlere katılımı ise bir kararsızlık görülmektedir. Bu durum akran değerlendirmesinin bazen not kaygıları ile yapılmasından ve doyurucu yorumlar içermemesinden kaynaklanmış olabilir.

Standart sapmalara ve dağılımların çarpıklık ve basıklık değerlerine bakıldığında ise genel olarak olumlu görüşlerde standart sapmanın küçüldüğü ve daha çok sola çarpıklığın (negatif değerler) ve dik dağılımın (pozitif değerler) olduğu görülmektedir. Bu durum öğretmen adaylarının olumlu görüşlerde daha homojen ve ortalamanın üzerinde görüşlere sahip olduğunu göstermektedir. Buna karşın uygulamanın içerdiği zorluklara ilişkin görüşlerde dağılımın sağa çarpık ve basık olduğu, standart sapmanın ise arttığı görülmektedir. Bu durum bu ifadelerde sınıfın daha heterojen ve görüşlere katılmama yönünde bir eğilim gösterdiğini ortaya koymaktadır. Ancak burada çarpıklık ve basıklık ifadelerin genelinde -2, +2 aralığında kaldığını yani dağılımların normallik sınırlarını çok ihlal etmediğini de not etmek de yara vardır (George & Mallery, 2010). Örnek olarak, "Ortam içinde direk arama yapılamaması bir eksikliği" ifadesine katılımın yüksek bir değerde (ortalama = 4,10) olduğu ve dağılımın yüksek katılım değerlerine doğru bir eğilime (Çarpıklık<-1) ve homojen bir şekilde bir yayılıma (Basıklık>1) sahip olduğu dikkat çekmektedir. Benzeri bir durumun "Bilgisayar becerisine sahip olduğum için zorlanmadım", "İçeriğe uygun her türlü faydalı bilgi paylaşımında özgürdük", "Etiketleme araçları işimizi kolaylaştırdı" ve "Ödevleri saklama, düzenleme vb. açıdan yararlıydı" ifadeleri içinde geçerli olduğu görülmektedir. Bu bulgular ifade edilen sorunu sınıfın genelinde yaşadığını göstermektedir. ve bu katılımın Sonuç olarak, EÖÜD sürecine ilişkin sınıf genelinde olumlu bir algı olduğu, kullanımın kolay ve yararlı bulunduğu söylenebilir. Akran değerlendirmesi ve geri dönütlerin daha doyurucu olması ise dikkat edilecek bir husus olarak not edilebilir.

Tablo 3.1 EÖÜD Görüş Anketi Genel Durum Özeti (N=30).

	Ortalama	Standart		
		Sapma	Çarpıklık	Basıklık
Ortamı daha önceden bildiğimiz için kullanımı kolaydı.	4,20	,85	-1,14	1,28
Bilgisayar becerisine sahip olduğum için zorlanmadım.	4,17	,75	-1,35	3,27
İçeriğe uygun her türlü faydalı bilgi paylaşımında özgürdük.	4,13	,68	-,87	2,28
Yapılan görsel ve işitsel ödevler bilgileri somut hale getirdi.	4,13	,63	-,10	-,32
Gelişimimizi diğerlerinininki ile karşılaştırabildik.	4,13	,68	-,17	-,71
Paylaşımları görmek bilginizi zenginleştirdi.	4,10	,76	-1,19	2,50
Ortam içinde direk arama yapılamaması bir eksiklikti.	4,10	,88	-1,49	3,92
Sürece alışınca zorlukları kolayca aşabildim.	4,10	,76	-,68	,66
Ödevlerde bilgisayar programlarını kullanmak faydalı oldu.	4,10	,76	-,68	,66
Etiketleme araçları işimizi kolaylaştırdı.	4,07	,74	-1,20	2,77
Elektronik ortama giriş/çıkış kolaydı.	4,03	,89	-1,01	,82
Sınırlılıkları giderilirse iyi bir ölçme-değerlendirme ortamı olurdu.	4,00	1,08	-1,22	1,04
Ödevlere geri bildirim almak için faydalıydı	4,00	,59	,00	,23
Öğretimin etkililiğini arttırdı.	3,97	,81	-,78	,77
Eksikliklerimi görebilme ve düzeltme açısından önemli oldu.	3,97	,72	-,55	,83
Ödevleri saklama, düzenleme vb. açıdan yararlıydı.	3,90	,92	-1,20	2,35
Süreç değerlendirmesi olması öğrenmeyi daha çok arttırdı.	3,87	,86	-,43	-,26
Bilgisayar temelli uygulama ödevleri öğrenmeyi arttırdı.	3,83	,95	-,68	-,21
ödev yoğunluğu nedeniyle zorlandım.	3,83	1,09	-1,21	1,47
Ortamın bazı uzantıları kabul etmemesi bir eksiklikti.	3,80	1,06	-1,05	,60
Karşılaştığım zorluklara kolayca çözüm buldum.	3,80	1,00	-,69	-,40
Öğretmenliğimizde yararlı olabilecek bir uygulamada bilgi ve tecrübe kazandık.	3,80	,81	-,88	,85
Gönderileri takipte zorlandım.	3,77	1,07	-,76	,14
Araştırmacı kimliğimi ve yeni şeyler ortaya çıkarma düşüncemi geliştirdi.	3,77	,90	-,42	-,36
Öğrenmede daha etkin olmamı sağladı.	3,73	,91	-,91	,18
Sınırlılıkları olsa da sistem ihtiyaçlarımızı karşıladı.	3,73	,91	-,91	1,68
Grup çalışmaları derse katılımı arttırdı.	3,67	,99	-,84	,61
Dönem süresince bireysel gelişimimizi takip edebildik.	3,67	,96	-,51	-,55
Diğerlerinin paylaşımlarına beğenide bulunabilmeyi sevdim.	3,63	,89	-,43	-,37
Diğerlerinin paylaşımlarıma beğeni de bulunması beni	3,63	1,07	-,65	-,10

motive etti.				
Değerlendirme etkinliklerinde çeşitlilik olması öğrenmemi arttırdı.	3,60	,93	-,45	-,57
Bazı ödevlerin dosya boyutunu düşürerek yeniden yüklemek zorunda kaldım.	3,60	1,28	-,67	-,74
Elektronik ortamı ödevlerin paylaşılması açısından yeterli buldum.	3,60	,77	-,60	,14
Diğerlerinin yaptıklarını görmek rekabeti arttırdı.	3,50	,97	-,48	,24
Sınıf ortamında ifade edemediklerimizi ortam üzerinde edebildik.	3,50	1,01	-,11	-1,01
Ortamı kişisel olarak güvenli buldum.	3,50	,97	-,72	,24
Sınıf içi etkileşimi arttırdı.	3,43	1,17	-,53	-,51
Bazı ödevlerin dosya türünü değiştirerek yeniden yüklemek zorunda kaldım.	3,30	1,21	-,37	-1,04
Ödevlere yorum ve beğenide bulunma derse katılımı arttırdı.	3,27	1,28	-,33	-1,07
Diğerlerinin paylaşımlarına yaptıkları yorumlar faydalıydı.	3,20	1,21	-,29	-,83
Yaptığımız paylaşımlar ve ödevlerde herhangi bir kısıtlama ile karşılaşmadım.	3,17	,99	-,12	-,53
Diğerlerinin paylaşımlarına yorum yapabilmek gelişimim için faydalıydı.	3,13	1,25	-,16	-1,10
Dosya yükleme zaman aldı.	3,07	1,14	,16	-1,27
İstedğim türde dosyaları yükleyemedim.	3,00	1,36	,00	-1,21
İnternetin yavaşlığı zorluk yaşattı.	2,90	1,24	-,26	-1,39
Benzeri uygulamaları diğer derslerimiz için de kullanılmasını isterim.	2,83	,95	,10	-,21
Dosya aramada/bulmada zorlandım.	2,70	1,26	,28	-1,23
Dosya yüklemeye zorlandım.	2,47	1,04	,88	,74
Paylaşılan ödevleri açmakta zorlandım.	2,40	1,00	,40	-,85

3.1.7. EÖÜD Kullanımına Yönelik Tutum Anketi

Öğretmen adaylarının derste EÖÜD kullanımına yönelik tutumların, Tutum Ölçeği ile öntest ve sontest ölçümleri yapılarak bakılmıştır. Ortalamalara bakıldığında (Tablo 3.2) genel olarak, öğretmen adaylarının derste EÖÜD kullanılmasına yönelik tutumlarının olumlu ifadeler için katılıyorum (3,40-4,20) olumsuz ifadeler için ise karasızım (2,60-3,40) ya da katılmıyorum (1,80-2,60) düzeyinde oldukları görülmektedir. Sontest genel ortalamasının (3,69) öntest genel ortalamasına (3,53) göre daha yüksek olduğu ancak genel ortalamalar arasındaki farkın (Tablo 3.3) istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmektedir ($t=1,38$, $p>0,05$). Ancak her iki ölçümde de genel ortalama bakımından öğretmen adaylarının katılıyorum düzeyinde anlamlı tutuma sahip oldukları görülmektedir. Demirli de (2007), öğrencilerin EÖÜD öğretim sürecini birçok açıdan arzulanan niteliklere sahip bir öğretim süreci olarak algıladıkları ve sürece yönelik oldukça olumlu tutumlar geliştirdiklerini ifade etmiştir.

Anlamlı farkın olduğu maddelere incelenmek istendiğinde, “Derste daha fazla çaba sarf edeceğim için sıkılırım” yönündeki ifadeye katılımın EÖÜD uygulaması sonunda anlamlı düzeyde azaldığı ($t=-4,44$, $p<0,001$) ve katılıyorum (Ortalama=3.40) düzeyinden katılmıyorum (Ortalama=2.13) düzeyine çekildiği görülmektedir. “Değerlendirilmemin çok yönlü yapılacağı olmasından mutlu olurum” ifadesine katılımın öntest’den (Ortalama=3,43) sontest’den (Ortalama=3,80) anlamlı olarak arttığı da ($t=2,08$, $p<0,05$) görülmektedir. “Dersle ilgili çalışmalarımı sahiplenirim” ifadesine katılımın da yine öntesten (Ortalama=3,83) sonteste (Ortalama=4,20) anlamlı olarak arttığı görülmektedir ($t=2,16$, $p<0,05$). Son olarak, “Gelişimime bakılarak değerlendirilme yapılmasından rahatsızlık duyarım” ifadesine katılımın anlamlı düzeyde azaldığı ($t=-3,22$, $p<0,01$) ve karasızım düzeyinden (Ortalama=2,77) katılmıyorum düzeyine (Ortalama=1,93) çekildiği de tablodan görülmektedir. Bu sonuçlardan öğretmen adaylarının tutumlarında genel olarak küçükte olsa olumlu bir yönde artış olduğu ancak bunun istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı bulunmuştur. Bu durum örneklem sayısının düşüklüğü ile de ilişkili olabilir ve çalışmanın mümkün olabilecek daha geniş örneklemelerde tekrarı tutumdaki değişimi sayısal olarak gözlemlemekte fayda sağlayabileceği düşüncesiyle önerilir.

Tablo 3.2 Tutum Ölçeği Öntest Sontest Ortalamaları Karşılaştırması.

	Ortalama	
	Sontest	Öntest
Süreç içinde değerlendirme beni derse daha çok güdüler.	3,40	3,50
Değerlendirmemin dönem içine yayılacak olması hoşuma gider.	3,63	3,47
Araştırmaya daha istekli olurum.	3,40	3,33
Derse daha çok motive olurum.	3,33	3,30
Dersle ilgili iletişim kurmak için elektronik ortamları kullanmak hoşuma gitmez.	2,13	2,70
Olayları ve olguları anlamam artar.	3,37	3,43
Öğrenmem daha etkili olur inancındayım.	3,20	3,17
Derste daha fazla çaba sarf edeceğim için sıkılırım.	2,23	3,40
Kendi amacımı oluşturma fırsatı verilmesi hoşuma gider.	3,73	3,67
Değerlendirilmemin çok yönlü yapılacak olmasından mutlu olurum.	3,80	3,43
Fırsat eşitliğinin sunulması bana güven verir.	3,97	3,70
Sağlanan hareket serbestisi (bir mekana bağlı olmama) daha verimli olmamı sağlar.	3,67	3,73
Sınıf içinde daha rahat olurum.	3,17	3,37
Derse yönelik çabamın artacağı inancındayım.	3,30	3,20
Çalışmalarımı kontrol etme imkânı olması hoşuma gider.	4,00	3,73
Dersle ilgili çalışmalarımı sahiplenirim.	4,20	3,83
Çalışmalarım ile ilgili sorumluluk almak beni rahatsız eder.	1,90	2,77
Dersteki gelişimimi daha iyi yansıtabilirim.	3,77	3,57
Konular içerisindeki kavramları daha iyi kavrarım.	3,47	3,47
Çeşitli teknolojileri kullanma becerim artar.	4,00	3,87
Gelişimime bakılarak değerlendirilme yapılmasından rahatsızlık duyarım.	1,93	2,77
Kararlarımda bana verilen sorumluluk kendime güven duymamı sağlar.	3,90	3,80
Kendimi disipline etmeme katkı sağlar.	3,30	3,40
Öğrenmeyi öğrenmem daha kolay olur.	3,53	3,43
Farklı bakış açılarına sahip olmama yardımcı olmasından hoşlanırım.	3,67	3,67
Daha fazla öğrenme sorumluluğu vermesi nedeniyle kendimi gergin hissedirim.	2,67	3,23
Farklı görüşlerimi arkadaşlarımla daha rahat paylaşıyorum.	3,57	3,63
Kendi gelişimimde nelere dikkat edeceğimi daha iyi tespit ederim.	3,70	3,63
Öğretim ortamının kendime özgü olduğunu hissetmek bana güven verir.	3,67	3,80
Olayları ve olguları yorumlayabilmede daha rahat olurum.	3,63	3,47
Yorumlama kabiliyetimin artacağı inancındayım.	3,63	3,83
Daha etkileşimli ortamda bulunmaktan zevk alırım.	3,33	3,70
Kendi anlamlarımı oluşturmada bana fırsat verildiğini hissedirim.	3,80	3,63
Kendi gelişimime karar vermek hoşuma gider.	4,00	3,67
Dersle ilgili birden fazla kaynaktan yararlanmak hoşuma gider.	3,83	3,57
Hangi kriterlere göre değerlendirilmeye tabi tutulacağımı bilmek isterim.	4,30	4,17
Çalışmalarımda nelerin olacağına karar verme fırsatının verilmesinden hoşlanırım.	4,10	4,13
Çalışmalarımı sınıf ile paylaşım kendime olan güvenim artırır.	3,80	3,83
Genel Ortalama (Olumsuz ifadeli maddeler ters kodlanarak alınmıştır):	3,69	3,53

Tablo 3.3 Tutum Ölçeği Öntest Sontest Eşleştirilmiş Örneklem T-Testi Özet Tablosu.

	Ortalama Farkı (Sontest-Öntest)	T	p
Süreç içinde değerlendirme beni derse daha çok güdüler.	-,10	-,55	,586
Değerlendirmemin dönem içine yayılacak olması hoşuma gider.	,17	,84	,407
Araştırmaya daha istekli olurum.	,07	,35	,730
Derse daha çok motive olurum.	,03	,13	,899
Dersle ilgili iletişim kurmak için elektronik ortamları kullanmak hoşuma gitmez.	-,57	-2,01	,054
Olayları ve olguları anlamam artar.	-,07	-,32	,752
Öğrenmem daha etkili olur inancındayım.	,03	,17	,865
Derste daha fazla çaba sarf edeceğim için sıkılırım.	-1,17	-4,44	,000
Kendi amacımı oluşturma fırsatı verilmesi hoşuma gider.	,07	,33	,745
Değerlendirilmem çok yönlü yapılacak olmasından mutlu olurum.	,37	2,08	,046
Fırsat eşitliğinin sunulması bana güven verir.	,27	,90	,374
Sağlanan hareket serbestisi (bir mekana bağlı olmama) daha verimli olmamı sağlar.	-,07	-,32	,752
Sınıf içinde daha rahat olurum.	-,20	-1,03	,312
Derse yönelik çabamın artacağı inancındayım.	,10	,45	,655
Çalışmalarımı kontrol etme imkânı olması hoşuma gider.	,27	1,03	,310
Dersle ilgili çalışmalarımı sahiplenirim.	,37	2,16	,039
Çalışmalarım ile ilgili sorumluluk almak beni rahatsız eder.	-,87	-3,50	,002
Derste gelişimimi daha iyi yansıtabilirim.	,20	1,03	,312
Konular içerisindeki kavramları daha iyi kavrarım.	,00	,00	1,000
Çeşitli teknolojileri kullanma becerim artar.	,13	,64	,526
Gelişimime bakılarak değerlendirilme yapılmasından rahatsızlık duyarım.	-0,83	-3,22	,003
Kararlarım da bana verilen sorumluluk kendime güven duymamı sağlar.	,10	,50	,620
Kendimi disipline etmeme katkı sağlar.	-,10	-,36	,725
Öğrenmeyi öğrenmem daha kolay olur.	,10	,38	,708
Farklı bakış açılarına sahip olmama yardımcı olmasından hoşlanırım.	,00	,00	1,000
Daha fazla öğrenme sorumluluğu vermesi nedeniyle kendimi gergin hissedirim.	-,57	-1,77	,088
Farklı görüşlerimi arkadaşlarımla daha rahat paylaşıyorum.	-,07	-,27	,791
Kendi gelişimimde nelere dikkat edeceğimi daha iyi tespit ederim.	,07	,28	,783
Öğretim ortamının kendime özgü olduğunu hissetmek bana güven verir.	-,13	-,58	,564
Olayları ve olguları yorumlayabilmede daha rahat olurum.	,17	,76	,455
Yorumlama kabiliyetimin artacağı inancındayım.	-,20	-,77	,448
Daha etkileşimli ortamda bulunmaktan zevk alırım.	-,37	-1,41	,170
Kendi anlamlarımı oluşturmada bana fırsat verildiğini hissedirim.	,17	,87	,393
Kendi gelişimime karar vermek hoşuma gider.	,33	1,84	,077
Dersle ilgili birden fazla kaynaktan yararlanmak hoşuma gider.	,27	1,07	,293
Hangi kriterlere göre değerlendirilmeye tabi tutulacağımı bilmek isterim.	,13	,63	,536
Çalışmalarım da nelerin olacağına karar verme fırsatının verilmesinden hoşlanırım.	-,03	-,14	,887
Çalışmalarımı sınıf ile paylaşım kendime olan güvenim artırır.	-,03	-,13	,899
Genel Ortalama (Olumsuz ifadeli maddeler ters kodlanarak alınmıştır):	,16	1,38	0,179

3.2. Öğretim Elemanın EÖÜD Sürecindeki Deneyimleri

3.2.1. Faydalar

Ortamın elektronik olması nedeni ile öğrenciler oluşturdukları çalışmalarını çıktı almak ya da bir CD'ye yükleyip getirmektense daha kısa sürede ve daha az çaba ile elektronik olarak sisteme yükleme imkanı bulmuşlardır. Bu durum öğrenciler açısından bir kolaylık olduğu kadar öğretim elemanı açısından da yararlı olmuştur. Öğretim elemanı bu durumu “*öğrenci çalışmalarına elektronik olarak depolanmış olduğu halde erişme ve anında geri dönüt verme şansı elde ettim*” diyerek ifade etmiştir. Öğretim elemanı ayrıca öğrencilerin birbirlerine olan dönütlerini görme ve bunlara beğeni ve yorumda bulunma imkanına da sahip olmuştur. Öğretim elemanına göre, “*öğrenciler birbirlerinin çalışmalarına beğeni ve yorumlarda bulundular ve bunda bir zorluk yaşamadılar*”. Gördüğü başka bir faydayı ise “*bu ortamı öğrencilere anlatmak gibi bir zorunluluk hissetmedim çünkü öğrencilerin hepsi Facebook ortamını aslında benden daha iyi biliyor ve kullanabiliyorlardı*” şeklinde açıklamıştır. Dolayısı ile öğretim elemanın EÖÜD ortamını öğrencilere anlatmak için ayrıca bir zaman harcamasına gerek kalmamıştır. Facebook ortamının herkes tarafından bilinen yaygın bir ortam olması böyle bir kolaylık sağlamıştır. Öğretim elemanının ifade ettiği bir diğer husus ise, “*istenirse, İnternetteki videolar, bir takım görseller, başka sosyal paylaşım ağlarındaki çalışmalar da Facebook ortamına kolayca entegre edilebilir, gruplar oluşturulabilir, ve dersle ilgili olabilecek diğer Facebook grupları ile iletişim kurulabilir*” olmuştur.

3.2.2. Zorluk ve Sınırlılıklar

Öğretim elemanı, Facebook ortamını çok kullanmadığı için bu ortamı öğrenmek için başlangıçta belli çaba sarf etmiştir. Ona göre, “*bu büyük bir zorluk değildi ama yine de öğrenmek için belirli bir zaman harcaması bir zorluk olarak değerlendirilebilir*”. Öğretim elemanı, EÖÜD’de Facebook ortamını kullanmak için başlangıçta ortamın özelliklerinin iyice öğrenilmesinin daha sonra yaşanabilecek bazı zorlukları aşmak için yararlı olabileceğini ifade etmiştir.

EÖÜD’de ortamın elektronik olması ve her zaman erişilebilir olması öğrencileri derse katılımında daha etkin kılmıştır, sonuç olarak uygulama boyunca çok sayıda gönderi ve

yorumda bulunabilmişlerdir. Bu durum öğretim elemanının öğrencilerin yorumlarını ve gönderilerini takip etmekte ve değerlendirmekte zorlanmasına neden olmuştur. Öğretim elemanının yaşadığı bir diğer zorluk ise öğrencilerin uygulamaya motive edilmesi olmuştur. Ona göre, *“formal eğitimde öğrenciler mümkün olan en az iş gücüyle mezun olmak istiyorlar, EÖÜD çalışması ise yoğun öğrenci etkinliğine dayalı bir uygulama olarak öğrencileri zorlayan bir süreç”*. Ödevlerin yanı sıra öğrencilerin sisteme girerek birbirlerine değerlendirmeler vermelerinin zorunlu olması da öğrenciler tarafından fazladan bir iş yükü olarak algılanmıştır. Bu durumu o, *“bu iş yükünde onları etkili kılabilmek için motive edilmeleri gerekiyor. Ancak zaman zaman uygulamaların öğrencide oluşturduğu heyecana göre motive etmekte de zorluklar yaşadım”* şeklinde ifade etmiştir.

Öğretim elemanının öğrencilerin dosyalarını ve gönderilerini takip etmekte de sınırlılık yaşamıştır. Ona göre Facebook’daki arama/sorgulama/filtreleme özellikleri, öğrencilerin tüm gönderilerini ve yorumlarını istenilen bir düzende görmek istenildiğinde oldukça sınırlıdır. O bu durumu *“Bir öğretim elemanı olarak benim gönderiler içinde arama yapabilmem lazım, bir öğrencinin örneğin gönderilerini bir arada görmek isterim ve böyle bir özellik yok”* şeklinde ifade etmiştir.

3.2.3. Etkileşim

Öğretim elemanı, ders içi katılımın önceki yıllara göre daha yükseldiğini ve ders içi etkileşimin de arttırdığını gözlemlemiştir. O bu durumu *“öğrencilerin birbirlerine Facebook’da sağladıkları yazılı dönütler sınıftaki yüzyüze etkileşimi de tetikledi”* şeklinde açıklamıştır. Öğrenciler EÖÜD ortamındaki yazılı dönütlerini sınıfta da tartışabilmiştir. Bu, öğretim elemanına göre *“hem sınıf içi etkileşimi arttırmış hem de öğrencilerin demokratik bir ortamda eleştirme ve savunma becerilerinin gelişmesine katkı sağlamıştır”*.

3.2.4. Derse Katılım

Öğretim elemanı derse katılımın arttığını, öğrencilerin daha az devamsızlık yaptıklarını ve derse daha istekli geldiklerini düşünmektedir. Bu durum, öğretim elemanın EÖÜD uygulamasının öğrencileri derse motive etmede olumlu etkisi olduğuna dair bir algısının olduğunu göstermektedir. Öğretim elemanı öğrencileri derse katmanın zorluğunu *“formal*

eğitimde öğrencilerin derse çok büyük bir keyifle gelmelerini bekleyemiyoruz, bütün sınıfın aynı gün aynı saate aynı derse ve öğretmene ilgili ve istekli olması beklenemez tabi, çoğu defa zorunlu müfredat nedeni ile öğrenciler derslere zorunlu oldukları için geliyorlar” şeklinde ifade etmiştir.

3.2.5. Ders Başarısı

Öğretim elemanına göre, öğrencilerin ders başarısı uygulama döneminde arttırmıştır. Önceki dönemlerle karşılaştırıldığında öğrencilerin ara sınav ve final sınavında başarılarında sayısal bir artış olmuştur. Öğretim elemanı *“dersi aynı içerik ve benzeri etkinliklerle işlememe rağmen EÖÜD'nin öğrencilerin sınav başarılarına olumlu etki sağladığını söyleyebilirim, sınıf ortalamasını yükselmiştir. Sınıf içi etkileşimi zayıf öğrencilerin ders başarısına daha fazla etkisi olduğu kanaatindeyim”* şeklinde ifade etmiştir.

3.2.6. Öğretim Elemanın EÖÜD'ye Dair Diğer Görüşleri.

Öğretim elemanı, EÖÜD ortamının tasarımına ilişkin olarak, *“Facebook ortamının tasarımı bir eğitsel ortam yönünde olsaydı kullanımı daha kolay olurdu. Bir EÖÜD ortamı olarak tasarlanmaması onu çok işlevsel bir EÖÜD ortamı yapmıyor ama basitliği kullanılabilirliğini de bir taraftan artırıyor. Kullandığımız kadarı ile işe yaradığını ve öğrencilerin de bu yönde olumlu algıları olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Pek çok öğrenci adayından ortamın kullanılmasına dair olumlu dönütler aldım”* şeklinde görüş belirtmiştir. Buradan Facebook ortamını bir EÖÜD ortamı olarak ya da destekleyici bir ortam olarak kullanılabilceği sonucunu çıkarabiliriz. Özellikle yaygın ve herkes tarafından biliniyor olması önemli bir avantaj olarak görülmektedir. Öğretim elemanı ayrıca *“tercih yapma özellikleri var, yani grup oluşturup bu grubu yönetebiliyorsunuz ve dışarıya kapatabiliyorsunuz. Güvenlik açısından da kullanımının belirli bir güvenlik derecesinin olduğunu söyleyebilirim”* ifadeleriyle EÖÜD ortamının güvenli bir ortam olduğunu belirtmektedir. Ona göre, *“Eğer sistemdeki güvenlik ve gizliliğe ait özelliklere yeterince dikkat edilir ve tercihler doğru şekilde yapılırsa her hangi bir güvenlik sıkıntısı olmaz.*

Sonuç olarak öğretim elemanı, Facebook ortamı tavsiye edebileceği ve bundan sonra da kullanmayı düşündüğü bir ortam olarak nitelendirmektedir. Uygulamanın olduğu diğer derslerde de kullanmaya başladığını ve oralarda da özellikle derse katılımı sağlamada faydasını gördüğünü belirtmiştir. Ona göre “*formal bir EÖÜD ortamına sahip olmayanlar için iyi bir alternatif olabilir, sosyal bir ortam olması öğrenme ürünlerinin sosyal paylaşımı içinde iyi olabilir, ders alanı ile ilgili amatör ya da profesyonel çalışma grupları ile de etkileşim sağlanabilir*”. Facebook, kullanım kolaylığı, kullanışlılığı, yaygınlığı ve ücretsiz oluşu ile pek çok öğretim elemanı için uygun bir EÖÜD ortamı ya da destekleyicisi olabilir.

3.2.6. Öğretim Elemanın, EÖÜD'ün Öğretmen Adaylarının Derse Yönelik Tutumları Etkisine Dair Algısı.

Öğretim elemanına göre, öğrencilerin derse olan tutumları daha iyi olmuştur. Önceki dönemlerle karşılaştırıldığında öğrencilerin derse olan tutumları olumlu olduğunu gözlemlemiştir. Öğretim elemanı “*çıktı almak ve CD'ye yüklemek yerine çalışmalarını ortamda yayınlayabildiler. Ben de bu çalışmalarını anında görebildim, çalışmalarını sınıfa getirmelerine bile gerek duyulmadı. Sınıfta bütün çalışmalarını takip edemiyordum, daha sonra da çalışmalarını Facebook'da kayıtlı olduğu için takip edebiliyorum. Ayrıca çalışmaların kaybolma riski yok. Çalışmalara ve gönderilere daha sonra güncelleme yapılabilir. EÖÜD'nin sürece dayalı olması süreç içinde dönüt ve düzeltmeleri gerekli kılıyor, dolayısıyla ortam bu anlamda işe yarıyor. Öğrenciler dönütlere göre çalışmalarını geliştirip yeniden yükleyebiliyor ve puanlarını da arttırabiliyor. Bütün bu avantajları gördüğümde öğrencilerin derse yönelik tutumlarına etkisi bence olumlu. Önceki dönemlerle karşılaştığımda öğrencilerin derse olan tutumlarının daha iyi olduğunu söyleyebilirim.*” şeklinde ifade etmiştir.

BÖLÜM IV

SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışma kapsamında, sosyal ağlarda öğretmen yetiştirmede elektronik öğrenci ürün dosyası kullanımının deneyimler ve etkililik bakımından incelenmesi ayrıntılı araştırılmış, bunlara bağlı olarak alt amaçları oluşturan sorulara cevap aranmıştır: Öğretmen adaylarının ve öğretim elemanının EÖÜD kullanımında yaşadığı deneyimler nelerdir?. Bu bölümde elde edilen bulgular ışığında ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlar doğrultusunda geliştirilen önerilere değinilmiştir.

1. Öğretmen Adaylarının Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası (EÖÜD) Kullanımında Yaşadığı Deneyimler.

Araştırma sonucunda, EÖÜD sürecinin bir çok faydası ortaya çıkmıştır. Yaşanın süreç içinde öğretmen adaylarının bilgilerini zenginleştirmiştir. Öğretmen adayları diğer arkadaşlarının görüşlerindeki geri bildirimlerde değer vermektedir. Bu sayede farklı bakış açılarından öğrenme sağlandığı görülmüştür. Ayrıca sınıf ortamında ifade edemediklerini ortam üzerinde edebildiklerini ve gelişimlerini karşılaştırabilmektedirler. Bu durum rekabeti arttırmaktadır.

EÖÜD ortamın; kullanım kolaylığı, yapılan görsel ve işitsel ödevler bilgileri somut hale getirmiştir. Süreç öğretmen adaylarının; gelişimine yön veren, gelişimi sürekli kılması ve eksik yönlerini görmelerini sağladığını araştırma sonucunda ortaya çıkan bir diğer sonuçtur. Bu da öğretmen adayları süreç içerisinde kendileri için yararlı olduğunu ve motivasyonlarını arttırmada önemli olmuştur. Kazan (2006) yaptığı çalışmada benzer bulguya ulaşarak öğrencilerin elektronik gelişim dosyası oluşturmalarında gelişimlerini görmeyi ve düzenli arşivleme yapmayı istemektedirler. Elektronik gelişim dosyası sayesinde öğrenciler, kendilerini ikinci kişilere daha iyi ifade ettiklerini, çalışmalarını daha

iyi yansıtılabildiklerini, çalışma sonunda ortaya çıkan ürünün kişiyi yansıttığını, gelişim dosyasının kendi yeteneklerini ya da eksik yönlerini görmelerini sağladığını, yürüttükleri elektronik gelişim dosyası çalışmasını kendileri de ileride öğretmenlik yapacakları sınıflarda uygulamayı düşündüklerini belirtmişlerdir.

Diğer bir sonuç, öğretmen adayları, meslek hayatlarında yararlı olabilecek bir uygulamada bilgi ve tecrübe kazandıkları ortaya çıkmıştır. Bunun nedeni sürecin öğrenen merkezli anlayışına sahip olmasıdır. Demirli (2007) yaptığı çalışmada ise, öğrencilerin, EÖÜD öğreneni merkeze aldığı için bunun ileriki meslek hayatlarında kullanmak istemelerinde ve sürecin öğrenenin gelişimini desteklemesi ve sürekli kılması araştırma sonucunda ortaya çıktığı bulgusu çalışmanın bulgusuyla örtüşmektedir.

Süreç, öğretmen adaylarının düşünme biçimini geliştirdiği ve yeni şeyler ortaya koymada etkilediği görülmüştür. Ayrıca süreç öğretmen adaylarını araştırmaya sevk ederek, farklı kaynaklardan yoğun bir çaba ile çalışmalarını yürüterek araştırmacı kimliklerini geliştirmiştir.

Bunların yanı sıra sürecin yürütüldüğü ortamdaki etiketleme araçları işleri kolaylaştırdığı görülmüştür. Süreçte bilgisayar programlarını kullanmak faydalı olmuştur. Ayrıca öğretmen adayları ortamı kişisel olarak güvenli bulmuştur. Bunun nedeni EÖÜD’de öğretmen adaylarına verilen facebook eğitimindeki gizlilik bilgileri ile ortam güvenli kılınmıştır.

Genellikle öğretmen adayları EÖÜD’de fazla zorluk yaşamamışlardır. Bunun nedeni de ortamı daha önce de kullandıkları ve okudukları alandan dolayı önceden bilgi beceri olduğu için karşılaşılan zorluklara kolayca çözüm getirdikleri tespit edilmiştir. Ayrıca elektronik ortama giriş/çıkışta ve paylaşılan ödevleri açmakta zorluk yaşanmamıştır.

Öğretmen adaylarının bir kısmı uygulama sürecin ilk haftalarında uyum sağlamada, adapte olmada, olayın ne olduğunu, amacın ne olduğunu anlamada bazı sıkıntılar yaşamıştır. Buna karşın sürece alışınca bu zorlukların aşıldığı görülmüştür.

Bazı öğretmen adayları; dosya yüklemede, ortamı sürekli takip etmekle, dosya arama/bulmada, ödevlerin yoğunluğu, ortamda fazla vakit harcanma gibi zorluklar yaşamışlardır. Bunun nedeni de öğretmen adayları; öğrenci yurdunda kaldıklarından, internetin yavaşlığı, dosya yükleme boyutunun sınırlı olması, ortamın beğeniler ve yorumlar gönderilerini en başa getirilmesi ve ortam üzerinde paylaşımların zamansız ve düzensiz yapılmasından dolayı kaynaklanmıştır. Aynı zamanda yaşanan zorluklara çözümler

getirilmiştir. Kazan (2006) yaptığı elektronik gelişim dosyası araştırmada, uygulama sırasında yaşanan sıkıntılar: zaman kısıtlılığı, sürecinin zor olabilmesi, boyut sınırlaması, fotoğrafların fazla yer kaplaması, çalışmaların eklenmesi, dosyaları internet ortamına aktarmada yükleme sorunları olarak ortaya çıkmıştır.

EÖÜD’de yaşanan en önemli sınırlılıklar paylaşılan dosya boyutu sınırlılığı, ortam içinde direk arama yapılamaması ve dosya uzantısı sınırlılığı olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeni facebook ortamının sunduğu kısıtlamalardan kaynaklanmıştır. Buna karşın süreç içinde sınırlılıklara farklı çözümler getirilmiştir. EÖÜD’de ödevlerde öğretim elemanı tarafından herhangi kısıtlama olmamıştır. Ders içeriğine uygun her türlü faydalı bilgi paylaşımında özgür oldukları görülmüştür.

EÖÜD’de ders içi etkileşim arttığı ortaya çıkmıştır. Geleneksel sınıf süreçlerindeki öğretim sorumluluğun üstlenen öğretim elemanın üzerinde olduğu, ancak EÖÜD sürecinde öğretmen adaylarının; derse katılıma, eleştirel yorum yapma, ödev sunma, sınıf içi ödev tartışma, sınıfı içi değerlendirme, düşünce ve yansıtmaları ders içi etkileşimi olumlu yönde etkilediği gözlenmiştir.

EÖÜD’de öğretmen adaylarının grup çalışmalarından dolayı derse katılımları artmıştır. Fakat ödevlere yorum ve beğenide bulunma derse katılımını artırma konusunda kararsız oldukları görülmüştür. Bunun nedeni de öğretmen adaylarının aralarındaki sorun ve gruplaşmalardan kaynaklandığı tespit edilmiştir.

EÖÜD ders başarısını etkilediği görülmüştür. Bunun nedeni sürecin; değerlendirme etkinliklerinde çeşitlilik olması, süreç değerlendirmesi olması ve öğrenmede daha etkin olması öğretmen adaylarının öğrenmelerini ve ders başarısını arttırmıştır.

EÖÜD’de; uygulama ortamının öğretmen adaylarına her zaman açık olması, yapılan bütün çalışmaların görülmesi, öğretmen adaylarının kendi gelişimlerini takip etme imkanının olması, facebook ortamı üzerinde ödevleri saklama, eksiklerini görebilme ve düzeltme, kullanılan bilgisayar temelli uygulama ödevleri ve bunların elektronik ortamda olması öğretmen adayları açısından yararlı olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durum; bilişim teknolojisi alanı açısından öğrenmeyi arttırdığını, öğretim etkililiğinin etkilediğini ve öğretmen adaylarını motive olduğu görülmüştür. Kazan (2006) yaptığı araştırmada, elektronik gelişim dosyası oluşturmanın öğrencileri en fazla mutlu eden yönleri: Kendini ifade etmede kolay ve çalışmaların dijital ortama aktarılabilmesi, eksiklikleri görmeyi sağlama, materyalleri düzenli bir şekilde bir arada tutmak, gelişimi izlemek, istenildiği zaman

ulaşılabilmesi, kişiye özgü olması, dijital ortamda çalışmalarını görebilmek ve arkadaşlarının bilinmeyen farklı yönlerini öğrenmek olarak ortaya çıkmıştır.

Araştırmada varılan bir diğer sonuç ise sürecin her ders için uygun olamayacağına ilişkin öğretmen adayları görüşlerinin ortaya çıkmış olmasıdır. Bunun nedeni, süreç etkinliklere ve teknoloji kullanımına yönelik olması uygulamalı ve bilgisayara dayalı derslerde daha etkin olduğu görülmüştür. Demirli (2007) yaptığı araştırmada da, EÖÜD süreci sayısal derslerde pek başarılı olamayacağına ilişkin benzer sonuç ortaya çıkmıştır.

Öğretmen adaylarının derse yönelik tutumları değişmemektedir. Ön-test ve Son-test puanları arasında anlamlı bir fark yoktur. Fakat EÖÜD'sı bir süreç değerlendirme olması öğretimi desteklediği görülmüştür.

2. Öğretim Elemanın Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası (EÖÜD) Kullanımında Yaşadığı Deneyimler.

Öğretimin tüm aşamalarının elektronik ortamda yürütülmesinden dolayı öğretim elemanı için faydalı olmuştur. Öğretim elemanının; öğretmen adaylarının çalışmalarını elektronik olarak belirli bir alanda depolamış olarak elde etme imkanının olması, anında dönüt verme, öğretmen adayların gönderilerini görüp dönüt verebilme, diğer öğretmen adayların dönütlerini görebilme, öğretmen adayları birbirlerinin çalışmalarına beğeni de bulunabilmeleri aynı zamanda yorum da yazabilmeleri, ortamı öğretmen adaylarına anlatmak gibi bir zorunluluğun olmaması, facebook ortamının herkes tarafından bilinen yaygın bir ortam olması, istenirse internetteki videolar, bir takım görseller, başka sosyal paylaşım ağlarındaki çalışmalar da facebook ortamına kolayca entegre edilmesi, gruplar oluşturulabilmesi ve diğer facebook grupları ile iletişim geçebilme imkanı olması yaşanan faydalar olarak görülmektedir.

EÖÜD'de facebook ortamı öğretim elemanına; ortam özelliklerini öğrenmek için biraz zaman harcanmasında, öğretmen adayların birbirine yaptıkları beğeniler ve yorumlar ve bunları takip etmekte ve değerlendirmekte ve öğretmen adayların ortama zamana zaman motive edilmesinde zorluk yaşatmıştır.

Öğretmen adayların dosyalarını ve gönderilerini takip etmekte bir sınırlılık görülmüştür. Bunun nedeni Facebook'un kuruluş amacı doğrudan EÖÜD olmadığı için arama özelliği istenilen şekilde arama yapmada sınırlı olmasıdır.

Öğretmen adayların sınıfta birbirlerinin elektronik ortamdaki dönütlerine dair birbirleri ile tartışmıştır ve birbirlerine savunma yapmıştır. Ayrıca öğretmen adayları daha az devamsızlık yaptıkları ve derse daha istekli geldikleri görülmüştür. Bu durum hem ders içi katılımın daha yükselttiğini hem de ders içi etkileşimin arttırdığına sebep olmuştur.

EÖÜD Önceki dönemlerle karşılaştırılmıştır. Karşılaştırmada öğretmen adayların ara sınav ve final sınavında başarılarında sayısal bir artış olmuştur. EÖÜD öğrencilerin sınav başarılarına olumlu etki göstermiş, puanların yükselmesine neden olmuştur.

Çıktı almak ve CD'ye yüklemek yerine çalışmaların ortamda yayınlayabilmesi, çalışmaların anında görülebilmesi, çalışmaların sınıfa getirme gereğinin duyulmaması, çalışmaların öğretim elemanı ve öğretmen adayları açısından kaybolma riskinin olmaması, çalışmalara ve gönderilere daha sonra güncelleme yapılabilmesi bütün bu avantajlar görüldüğünde öğretmen adayları derse yönelik tutumlarına etkisi olumlu olmuştur. Ayrıca önceki dönemlerle karşılaştırmada öğrencilerin derse olan tutumlarının daha iyi olduğunu görülmüştür.

Son olarak, araştırmada öğretmen adayların, EÖÜD öğretim sürecini birçok açıdan arzulan niteliklere sahip bir öğretim süreci olarak ortaya çıkmıştır. Genel olarak da bakıldığında EÖÜD öğretmen adayları eğitimini ve gelişimlerini başarılı ve daha olumlu yönde etkilediğini ortaya çıkmıştır. Ayrıca Facebook ortamı olumlu algılardan dolayı tavsiye edebilecek bir ortam olduğu ortaya çıkmıştır. Facebook ortamı; açık erişim, kullanma kolaylığı, kullanılabilirlik, yaygınlık ve ücretsiz gibi özellikleri görüldüğünde pek çok öğretim elemanının bu ortam gibi bir ortam bulamayacağını görülmektedir. Bununla birlikte süreçle ilgili deneyimler ve etkililiklerde, mevcut öğretim anlayışlarından kaynaklı alışkanlıkların ve beklentilerin izlerinin olduğu, ilk defa böyle bir sürece dâhil olmalarının ve farklı süreçlerin uygulandığını öğrenim hayatlarında görmemiş olmalarının da etkisinin olduğu görülmüştür.

Öneriler:

Araştırma sonuçlarına dayalı olarak uygulamaya ve gelecekte yapılacak araştırmalara yönelik geliştirilen öneriler aşağıda maddeler halinde sunulmuştur:

1. Uygulamaya Yönelik Öneriler

- Birçok faydası gözlemlendiği için EÖÜD'nin uygulamalı derslerde kullanımını teşvik edilmelidir.
- EÖÜD öncesi öğretmen adayları uygulama ve sürece dair daha detaylı aydınlatılması ve uygulama öncesi bir haftalık bir deneme süreci yaşanan bazı zorlukları azaltabilir.
- Öğretim elemanı; ders izlencesini daha ayrıntılı hazırlamalı. Değerlendirme rubriklerini daha önceden ve daha detaylı hazırlaması öğrencilerin süreci takip etmekte yaşadıkları bazı sıkıntıları azaltabilir.
- EÖÜD ortamı için uygun dosya formatları ve boyutları belirlenmesi dosya yükleme, görüntüleme ve indirmede yaşanan bazı sınırlılıkları en aza indirebilir.
- Uygulamada sınıfın kalabalık oluşundan dolayı yaşanan bazı zorluk ve sınırlılıkların en aza indirilmesi için kalabalık olmayan sınıflarda uygulanması ya da sınıfın şubelere bölünerek uygulanması önerilir.
- Uygulamanın öğrencilerin mesleklerinde EÖÜD kullanma motivasyonlarını arttırdığının gözlemlenmesi sonucu hizmet öncesi ve hizmet içi öğretmen eğitim programlarında EÖÜD kullanımına daha fazla yer verilmesi önerilir.
- Diğer açık erişim ortamların entegre kullanılması yaşanan bazı sınırlılıkları giderebileceği için önerilir.

2. Yeni Araştırmalar İçin Öneriler:

- EÖÜD başarısını etkileyen faktörlerin araştırılabilmesi için daha geniş örneklerde karşılaştırmalı çalışmalar yürütülebilir.
- EÖÜD sürecinin uygulamalı derslerde performansı değerlendirilmesi ilgili araştırmalar yapılabilir.
- EÖÜD sürecinin tutumlara etkisini ortaya koyan araştırmalar yapılabilir.

- EÖÜD sürecinin özellikle uygulamalı derslerdeki kullanılabilirliği ortaya koyan araştırmalar yapılabilir.
- EÖÜD sürecinde uygulayıcılara yönelik en uygun ortam ve materyal oluşturma çalışmaları yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Adams, T.L. (1995). *A paradigm for portfolio assessment in teacher education*. Education, 114, 568-571.
- Albert, K. (2006). *An e-portfolio model for learning, assessment, and employment in teacher education at west chester university of pennsylvania*. Pro Quest Information and Learning Company, UMI Number: 3220632.
- Atay, D. (2003). *Öğretmen adaylarına yansıtmayı öğretmek: ÖÜD çalışması*. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 9 (36), 508-527.
- Atay, Y. D. (2003b). *Öğretmen eğitiminin değişen yüzü*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Atılgan, H. (2007). *Değerlendirme ve not verme*. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. 2. baskı. Anı Yayıncılık, Ankara.
- Bahar, M., Nartgün, Z., Durmuş, S. & Bıçak, B.(2006). *Geleneksel- Alternatif : Ölçme ve Değerlendirme Öğretmen El Kitabı*. Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Baki, A. & Birgin, O. (2002). *Matematik eğitiminde alternatif bir değerlendirme olarak bireysel gelişim dosyası uygulaması*. V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi Bildiri Kitabı, 11, 913-920. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi.
- Baki, A. & Birgin, O. (2004). *Alternatif değerlendirme aracı olarak bilgisayar destekli bireysel gelişim dosyası uygulamasından yansımalar, bir özel durum çalışması*. The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET, July 2004, ISSN: 1303-6521, Volume: 3, Issue: 3, Article: 11.
- Balta, Y. & Türel, Y. K. (2013). *Çevrimiçi uzaktan eğitimde kullanılan farklı ölçme değerlendirme yaklaşımlarına ilişkin bir inceleme*. Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 8(3), 37-45.

- Baran, B. (2010). *Facebook as a formal instructional environment*, British Journal of Educational Technology, 41(6),146-149.
- Barker, C. (2005). *E-portfolio for the assessment of learning*. 25 kasım 2013 tarihinde <http://www.futured.com/ePortfolioforAssessmentofLearning.pdf.pdf>. sayfasından erişilmiştir.
- Barootchi, N. & Keshavarz, M. H. (2002). *Assessment of achievement through portfolios and teacher-made tests*. Educational Research. Cilt: 44, Sayı: 3, 279-288.
- Barrett, H. (2001). *Electronic portfolios*. Educational Technology; An Encyclopedia. ABC. CLIO
- Barrett, H. (2002). *Introduction to electronic assessment portfolios*. 25 Ekim 2014 tarihinde <http://electronicportfolios.org/ALI/intro.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Barrett, H. C. (2000). *Create your own electronic portfolio*. Learning & Leading with Technology, 27: (7), 14-21.
- Barry, N. H. & Shannon, D. M. (1997). *Portfolios in teacher education: A matter of perspective*. The Educational Forum 6, 320-328.
- Barton, C. & Collins, A. (1997). *Portfolio asesment : A Handbook for Educators*. Dale Seymour Publications. New York
- Bekiroğlu, F. O. (2005). *Ölçme ve değerlendirmede alternatif yöntemler ve ÖÜD kullanımı*. Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, EDU, 7(1)
- Birenbaum, M. & Dochy, F. R. C. (1996). *Altervatives in assesment of achivment, learning processes and prior knowledge*. London, Kluwer Academic Publishers.
- Birgin, O. (2008). *Alternatif bir değerlendirme yöntemi olarak ÖÜD değerlendirme uygulamasına ilişkin öğrenci görüşleri*. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 1, Kış 2008,
- Bonwell, C. C. & Eison, J. A. (1991). *Active learning: creating excitement in the classroom*. Eric Higher Education Reports, 1-4. Eric_No: ED340272, Washington DC. 30 Ekim 2014 tarihinde Web: <http://ericae.net/edo/ED340272.htm> sayfasından erişilmiştir.

- Burke, K., Fogarty, R. & Belgrad, S. (1994). *The mindful school: the portfolio connection*. USA: IRI/SkyLigt Training and Publishing, Inc.
- Campbell, D. M., Melenyzer, B. J., Nettles, D. H., & Wyman, R. M. (2000). *Portfolio and performance assessment in teacher education*. Boston: Allyn and Bacon.
- Carliner, S. (2005). *E-portfolios: training & development*. 59(5), 70-75.
- Chang, C. & Tseng, K. (2009). *Use and performances of web-based portfolio assessment*. British Journal of Educational Technology, Vol:40, N: 2, p:358–378.
- Chang, C. (2001). *A study on the evaluation and effectiveness analysis of web- based learning portfolio (WBLP)*. British Journal of Educational Technology, Vol: 32, No: 4.
- Chen, S. (2005). *A study to understand preservice teachers' learning experiences while developing electronic portfolio in a teacher education program*. Unpublished doctoral dissertation. Ohio State Üniversitesi, Ohio.
- Conole, C., & Culver, J. (2009). *Cloudworks: social networking for learning design*. Australasian Journal of Educational Technology, 25(5), 763-782.
- Crutchfield, M. D. (2004). *Preservice portfolios and first year teaching practice: What are the connections? Unpublished doctoral dissertation*, George Mason University.
- Çepni, S. (2007). *Performansların değerlendirilmesi*. E.Karip (Ed.), Ölçme ve Değerlendirme. ss.194-239. Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- David, M. F. B., Davis, M. H. & Harden R. M, Howie, P. W., Ker, J., Pippard, M. J. (2001). *AMEE Medical Education Guide No. 24: portfolios as a method of student assesment*. *Medical Teacher*. 23 (6): 535-551.
- Demirli, C. (2007). *EÖÜD öğretim sürecinin öğrenen tutumlarına ve öğrenme algularına etkisi*. Doktora Tezi. Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Elazığ.
- Dipace, A. (2009). *Evaluation of learning and e-portfolio: authentic assessment in the experience of on line master*. 1st International Conference on Education and New Learning Technologies, Barcelona, Spain.

- Doğan, F. E. (2001). *A suggested portfolio development model for ELT students at Gazi University*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Döşlü, A. (2009). *Ortaöğretim 10. sınıf bilgi ve iletişim teknolojileri dersinde web tabanlı ÖÜD kullanımı*. Yüksek lisans tezi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim Dalı, Adana.
- Ediger, M. (2000). *Portfolios: Will they endure?*. College Student Journal, 34(1), 38-44.
- Ellison, N. B. (2008). *Introduction: Reshaping campus communication and community through social network sites*. The ECAR Study of Undergraduate Students and Information Technology, (Research Study, Vol. 8). 3 temmuz 2015 tarihinde <http://net.educause.edu/ir/library/pdf/ers0808/rs/ers08082.pdf>. sayfasından erişilmiştir.
- Funk, M. L. (2005). *The use of electronic portfolios within teacher education programs at renaissance group member institutions*. Unpublished doctoral dissertation, Capella University.
- Garthwait, A. & Verrill, J. (2003). *E-portfolios: documenting student progress*. Science and Children, 40(8), 22-27.
- George, D., & Mallery, M., (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*. 17.0 update (10a ed.). Boston: Pearson.
- Gibbs, G. R., Friese, S. & Mangabeira, W. C. (2002). *The Use of New Technology in Qualitative Research*. Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research [On-line Journal], 3 (2). 16 temmuz 2015 tarihinde <http://www.qualitativerecherche.net/fqs-texte/2-02/2-02hrsg-e.htm>. sayfasından erişilmiştir.
- Gülbahar, Y. & Köse, F., (2006). *Öğretmen adaylarının değerlendirme için EÖÜD kullanımına ilişkin görüşleri*. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Cilt: 39, Sayı: 2, Sayfa: 75–93. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Gülbahar, Y., Kalelioglu, F. & Madran, O. (2010). *Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımı*. XV. Türkiye'de İnternet Konferansı, İstanbul, Türkiye. 16 temmuz 2015 tarihinde: http://orcun.madran.net/yayinlar/sosyal_aglarin_egitim_amacli_kullanimi.pdf. sayfasından erişilmiştir.

- Güler, N., (2011). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Pegem A, 978-605-364-124-7.
- Güneş, F. (2007). *Yapılandırıcı yaklaşımla sınıf yönetimi*. Ankara: Nobel Yayın.
- Haladyna, T. M. (1997). *Writing test items to evaluate higher order thinking*. U.S.A, Allyn and Bacon.
- Hewett, S. M. (2004). *Electronic portfolios: improving instructional practices*. *techtrends*. 48(5), 26-30.
- Hill, M. D. (2003). *E-folio and teacher candidate development*. *the teacher educator*, 38, 256-266.
- <http://www.informaworld.com/smpp/content~db=all~content=a769651179>. sayfasından erişilmiştir.
- Jeevaratnam, G. (2013). *Portfolio as an assessment tool in french foreign language classroom*. *International Journal of Scientific Research*, 2(11), 155-156.
- Jones, N., Blackey, H., Fitzgibbon, K. & Chew, E. (2010). *Get out of MySpace*. *Computers & Education*, baskı 54, sayfa 776–782.
- Karaağaçlı, M. (2002). *Değerlendirme süreci. mesleki eğitim ve teknoloji eğitimde özel öğretim yöntemleri*. (31-47). Ankara, Nobel.
- Karakaş, Ş. (1998). *Portfolio assesment in writing classes: implementation and assesment*. Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Karakaya, D., Aydemir, S., kılıç, A., Zorlu, M. & Kaya, Z. (2012). *Fen ve teknoloji öğretmen adaylarının EÖÜD ya ilişkin görüşlerindeki değişim*. X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi. Niğde
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- Kayri, M. & Çakır, Ö. (2010). *An Applied Study on Educational Use of Facebook as a Web 2.0 Tool: The Sample Lesson of Computer Networks and Communication*. *International Journal of Computer Science & Information Technology (IJCSIT)*, 2 (4), 48-58. 16 temmuz 2015 <http://airccse.org/journal/jcsit/0810ijcsit05.pdf>. sayfasından erişilmiştir.

- Kazan, Z. (2006). *Elektronik gelişim dosyasının eğitim amaçlı tasarlanması ve öğretmenlik uygulaması dersinde kullanımının değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Korkmaz, H. & Kaptan F., (2005). *Fen eğitiminde öğrencilerin gelişimin değerlendirmek için EÖÜD kullanımı üzerine bir inceleme*. The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET, January 2005, ISSN: 1303–6521, Volume: 4, Issue: 1, Article: 13.
- Korkmaz, H. & Kaptan, F. (2003). *İlköğretim fen öğretmenlerinin ÖÜD'lerinin uygulanabilirliğine yönelik güçlükler hakkındaki algıları*. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13 (1), 167-174.
- Kovalchick, A., Milman, N.B., & Elizabeth, M. (1998). *Instructional strategies for integrating technology: Electronic journals and technology portfolios as facilitators for selfefficacy and reflection in preservice teachers*. ERIC Reproduction Service: ED421115.
- Krause, S. (1996). *Portfolios in teacher education: Effects of instruction on preservice teacher's early comprehension of the portfolio process*. Journal of Teacher Education, 47 (2), 130-139.
- Kutlu, Ö., Doğan, C. D. & Karakaya, İ. (2008). *Öğrenci başarısının belirlenmesi: performans ve portfolyaya dayalı durum belirleme*. Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Lankes, A. M. D. (1995). *Electronic portfolios: a new idea in assesment*. ERIC Digest. ERIC Clearinghouse on Information and Technology Syracuse NY. 25 kasım 2013 tarihinde <http://searcheric.org/digests/ed390377.html> sayfasından erişilmiştir.
- Lebuffe, J. R. (1993). *Performance assessment*. Science Teacher, 60, 6, 46 – 48.
- Mazer, J. P., Murphy, R. E., & Simonds, C. J. (2007). *I'll see you on 'Facebook': The effects of computer-mediated teacher self-disclosure on student motivation, affective learning, and classroom climate*. Communication Education, 56, 1-17. 3 temmuz 2015 tarihinde
- Mazman, S. G. (2009). *Sosyal Ağların Benimsenme Süreci ve Eğitsel Bağlamda Kullanımı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü: Ankara

- McCarthy, J. (2010). *Blended Learning environments: Using Social networking sites to enhance the first year experience*. Australasian Journal of Educational Technology, 26 (6), 729-740.
- Mumme, J. (1991). *portfolio assessment in mathematics*. california mathematics project. University of California.
- Munoz, C. L. & Towner T. L. (2009). *Opening Facebook: How to Use Facebook in the College Classroom*. Society for Information Technology and Teacher Education conference in Charleston, South Carolina
- Norman, C., & Granlund, E. (1998). *Assesment of student achievement*, U.S.A.
- Okan, N. (2005). *İlköğretim 7. sınıf fen bilgisi dersindeki ÖÜD uygulamasının değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ölçme ve Değerlendirme (Psikometri) Bilim dalı, Ankara.
- Özkan, Ö. (2010). *Örnek olay yönteminin hayat bilgisi dersi öğrenme ortamlarında kullanımının etkililiği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi, istanbul.
- Özyenginer, E. (2006). *Bilgisayar dersinde EÖÜD yöntem kullanımı üzerine bir çalışma*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Pempek, T. A., Yermolayeva, M. A. & Calvert, S. L. (2009). *College student's social networking experiences on facebook*. Journal of Applied Developmental Psychology, 30 (3), 227-238.
- Polonoli, K. E. (2000). *Defining the role of the digital portfolio in teacher education*. Papaer presented at the West Virginia Network Annual Conference. Morgan Town, WV.
- Pullman, G. (2002). *Electronic portfolios revisited: the efolios project*. Computers and Composition, 19, 151-169.
- Sanalan, A. & Altın, A. (2002). *Bir veri tabanı uygulaması olarak EÖÜD*. Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt-Sayı: 4-1

- Selçuk, M., Akman, N. & Gülseçen, S. (2009). *Eğitim kurumlarında bir yerel portal uygulaması olan sharepoint'in EÖÜD amaçlı kullanılması*. 26. Bilişim Kurultayı Bildiriler Kitabı, 42-45
- Skiba, D. J. (2005). *E-portfolios, webfolio, and e-identity*. Emerging Technolgies Center - Nursing Education Perspectives, 26, 246-247.
- Smith, C. B. (2003). *Alternative forms of assessment*. ERIC Dökümanı Servis Numarası: ED 482404
- Sulzen, J. & Young, M. (2007). *Fast and reliable evaluation of preservice teacher electronic portfolios*. Paper presented at the annual meeting of the American Educational Research Association in Chicago, IL, April 9-13.
- Swan, G. (2009). *Examining barriers in faculty adoption of an e-portfolio system*. Australasian Journal of Educational Technology, 25(5), 627-644.
- Tan, Ş. (2006). *Öğretimi planlama ve değerlendirme*. Geliştirilmiş 10. baskı. Pegem A Yayıncılık. Ankara.
- Tekin, H. (2008). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (19. Baskı), Ankara, Yargı Yayınevi.
- Tellis, W. (1997a). *Application of a Case Study Methodology*. The Qualitative Report, 3(3).
- Vargas, J. D. (2004). *Negotiated rubrics for electronic portfolios: a study of two elementary classrooms*. Phd Thesis Us: State University of New York At Albany, Sayfa: 208
- Wang, C. X. (2007). *Assessing student collaboration in electronic portfolio construction: an evaluation research*. Instructional Technology Department, Georgia State University.
- Wang, S. (2004). *Learning experiences in developing electronic portfolios in a master's educational technology program. A case study*. Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education International Conference, Ohio.
- Wiedmer, T.L. (1998). *Digital portfolios: capturing and demonstrating skills and levels of performance*. Phi Delta Kappan, 79, 586- 589.

- Williams, S. C., Davis, M. L., Metcalf, D., & Covington, V. M. (2003). *The evolution of a process portfolio as an assessment system in a teacher education program*. Current Issues in Education, 6 (1). 24 şubat 2013 <http://cie.asu.edu/volume6/number1/.html> sayfasından erişilmiştir.
- Worcester, T. (2005). *Electronic portfolios. soderstrom elementary*. 30 Ekim 2014 tarihinde <https://essdack.org/port/index.html> sayfasından erişilmiştir.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yin, R. K. (1994). *Case Study Research Design and Methods*. Second edition. Thousand Oaks: Sage.
- Zou, M. (2002). *Organizing instructional practice around the assesment portfolio: the gains and losses*. Eric Dokümanı Servis Numarası: Ed 469469.

EKLER

EK 1: Facebook Hazırbulunuşluluk Ölçeği

Değerli öğretmen adayı,

Bu ölçek, Elektronik öğrenci ürün dosyasının (EÖÜD) için kullanılacak olan Facebook’da grup oluşturmaya yönelik hazır bulunuşluluk durumunuzu değerlendirmek için hazırlanmıştır. Bu amaçla aşağıda sizlere yöneltilen sorulara içtenlikle cevap vereceğinizi ummaktayız. Her soruyu dikkatle okuduktan sonra ilgili seçeneklerden size en uygun olanı işaretleyiniz. Yapacağınız katkılardan dolayı şimdiden teşekkür ederiz.

EÖÜD öğretim sürecinde, Facebook ile ilgili bunları biliyor musunuz?		Evet	Hayır
1.	Facebook Grupları nedir?		
2.	Sayfaların gruplardan farkı nedir?		
3.	Bir gruba nasıl katılabilirim?		
4.	Bir gruba katılırken aklınızda bulunması gerekenler?		
5.	Gruba nasıl yeni üyeler eklerim?		
6.	Bir grupta nasıl paylaşımda bulunurum?		
7.	Gruptaki gönderiler hakkında nasıl yorum yapabilirim?		
8.	Gruba nasıl fotoğraf veya video yüklerim?		
9.	Bir grup dosyasını nasıl paylaşırım?		
10.	Grubumda nasıl soru sorabilirim?		
11.	Bir grup için bildirim ayarlarımı nasıl düzenlerim?		
12.	Gruptaki belirli bir gönderiyi nasıl bulurum?		
13.	Bir gruba eklenmiş olan fotoğrafları nasıl görebilirim?		
14.	Grubum için nasıl etkinlik oluştururum?		
15.	Grubumun tamamını bir etkinliğe davet edebilir miyim?		
16.	Grubunuza bir belge oluşturmak?		
17.	Gruplar için gizlilik seçenekleri?		

EK 2: Gözlem Formu

Tarih:

Gözlem Yapan:

Amaç: Öğretmen adaylarının ve öğretim elemanın elektronik öğrenci ürün dosyası (EÖÜD) kullanımında yaşadığı deneyimleri belirlemek. Gözlem aşağıdaki başlıklarda ve ilgili tüm hususlarda yapılacaktır:

- faydalar
- zorluklar ve sınırlılıklar
- ders içi etkileşim
- derse katılım
- derse başarısı
- görüş
- derse yönelik tutum

Gözlem Notları:

Ek 3: Sözcük Sıklık Listesi

Sözcükler	Sıklık	Sözcükler	Sıklık
Fayda		Sürece alışmak	128
Paylaşımları Görmek	267	Dosya türü değiştirme	94
Daha etkin Öğrenme	223	Dosya boyut sınırlılığı	91
Bilmedik yönleri keşfetmek	189	Dosya uzantısı sınırlılığı	80
Benzer ve farklılıkları görmek	176	Elektronik ortam yeterliliği	170
Geri Bildirim Almak	305	Paylaşımları incelemek	43
Ödevleri yorumlamak	213	Dosya arama/bulma	111
İletişim kurmak	160	İhtiyaç karşılamama	198
Araştırma yapmak	296	Ortama giriş/çıkış	103
Uygunluk	70	Sistem Karışıklılığı	140
Eksiklerini görebilme	217	Gönderi takibi	257
Düşünce geliştirme	99	Bilgisayar becerisi	243
Yeni konuları keşfetmek	156	Diğer dersler kullanma	206
Uygulama yapmak	350	Ödev yoğunluğu	270
Bilgi ve tecrübe kazanmak	291	Emek gösterme	146
Kendini ifade etmek	105	Araştırma yapma	178
Ortamın açık olması	192	Çözüm (web 2)	207
Rekabet etmek.	82	Motivasyon	83
Beceri takibi	206	İçerik uygunluğu	187
Çalışma çeşitliliği	196	Ölçme-değerlendirme	159
Gelişim karşılaştırma	131	Sınırlılık giderme	120
Bireysel gelişim	86	Zorluk giderme	112
Eleştirel yorum	197	Ders içi etkileşim	
Kullanım kolaylığı	219	Etkileşim	190
Facebook bilgilendirme	256	Derse katılım	172
Etiketleme araçları	30	Ödev sunma ve tartışma	164
Bilgileri somutlaştırmak	180	Sınıfı içi değerlendirme	153
Görsel ve işitsel ödevler	182	Derse katılım	
Bilgisayar kullanmak	141	Grup çalışmaları	174
Çalışmalara anında ulaşılması	285	Araştırma yapma	204
Çalışmaların arşivlenmesi	300	İletişim kurma	187
Virüs bulaşmaması	293	Yorum ve beğeni	204
Değişiklik yapılabilinmesi	192	Ödev paylaşma	146
Güvenlik bilgilendirme	214	Ödev değerlendirme	137
Gizlilik bilgileri	100	Ders başarısı	
Zorluk ve Sınırlılık		Çeşitli etkinlik	202
Dosya yükleme	203	Ödevlerde düzeltme yapma	188
Zaman harcanma	206	Tekrar etme	170
İnternet yavaşlığı	96	Öğrenmede etkin olma	154
Ortamda bulunma	145	Derse katılım	196
Zamansız paylaşımlar	201	Gelişim takip etme	178
Beğeni ve yorumlar	206	Süreç Değerlendirme	212

Ek 4: Görüşme Formu

Bu araştırma özel öğretim yöntemleri dersine uygulanan EÖÜD süreci hakkında görüşlerinizi almak amacıyla yapılmaktadır. Formda açık uçlu sorular bulunmaktadır. Burada sizden istenen ve önemli olan, bu cümlelerle ilgili görüşünüzdür. Bu nedenle gerçek ve samimi duygu ile düşüncelerinizi yansıtmanız çok önemlidir. Bu araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz için şimdiden teşekkür ederim. Verilen bilgiler, sadece bu araştırmada kullanılacak ve kişisel bilgiler kesinlikle gizli tutulacaktır. Görüşmeye izin veririsiniz kaydetmek istiyorum. Bunun size bir sakıncası var mı? Bu görüşmenin yaklaşık bir saat süreceğini tahmin ediyorum. İzin verirseniz sorulara başlamak istiyorum.

GÖRÜŞME SORULARI

1. Paylaşımları görmek öğrenmenizi sağladı mı?
 - a) Evet ise nasıl?
 - b) Hayır ise neden?
2. Paylaşımlara geri bildirim verdiniz mi? aldınız mı?
 - a) Evet ise nasıl?
 - b) Hayır ise neden?
3. Ödevler araştırma yapmanıza imkân tanıdı mı?
 - a) Evet ise nasıl?
 - b) Hayır ise neden?

4. Ödevleri yaparken yeni uygulamalar ve yeni konuları keşfettiniz mi?

a) Evet.

b) Hayır ise neden?

5. Uygulama ödevleri yapmak size bir şeyler kattı mı?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

6. Kendinizi ifade edebildiniz mi?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

7. Arkadaşlarınızla rekabet ettiniz mi?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

8. Ortamın kullanımını kolay mıydı?

a) Evet.

b) Hayır ise neden?

9. Ödevler bilgileri somutlaştırdı mı?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

10. Ödevlerde bilgisayar kullanmak önemli mi?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

11. EÖÜD Ortam güvenli miydi?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

12. EÖÜD ortamında dosya yükleme zorluk yaşadınız mı?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

13. EÖÜD'de zaman kaybına uğradınız mı?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

14. İnternet yavaşlığı size sıkıntı yaşattı mı?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır.

15. Dosya arama/bulma kolay mıydı?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

16. Gönderi takibi edebildiniz mi?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

17. Ödev yoğunluğu zorluk yaşattı mı?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır.

18. Bilgisayar becerisini kullanarak çözüm yarattınız mı?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

19. Ortama giriş/çıkış kolay mıydı?

a) Evet.

b) Hayır ise neden?

20. İstedığınız türde dosya paylaşımı yapabildiniz mi?

a) Evet.

b) Hayır ise neden?

21. Elektronik ortam işlev açısından yeterli miydi?

a) Evet.

b) Hayır ise neden?

22. EÖÜD ortamında kısıtlama ile karşı karşıya kaldınız mı?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır.

23. EÖÜD iyi ölçme-değerlendirme aracı mıdır?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

24. Bütün derslere katıldınız mı?

a) Evet.

b) Hayır ise neden?

25. Eleştirel yorumda buldunuz mu?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

26. Ödev; sunma, tartışma ve düşünce ve yansıtıldınız mı?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

27. Sınıf içinde ve dışında grup çalışmaları yaptınız mı?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

28. Yorum ve beğeni buldunuz mu?

a) Evet.

b) Hayır ise neden?

29. Sınıf içi ödev değerlendirmelerine katıldınız mı?

a) Evet.

b) Hayır ise neden?

30. Çeşitli etkinlikler yaptınız mı?

31. Ödevlerde düzeltme yapma ve tekrar etmeye açık mıydı?

a) Evet.

b) Hayır ise neden?

32. EÖÜD öğrenmede etkin olmanıza yardımcı oldu mu?

a) Evet ise nasıl?

b) Hayır ise neden?

33. EÖÜD süreci değerlendirmede nasıl rol oynadı?
34. EÖÜD'de bireysel gelişimlerinizi sağladı mı?
- a) Evet ise nasıl?
 - b) Hayır ise neden?
35. EÖÜD ödevleri saklama ve düzenleme yapma için uygun mu?
- a) Evet ise nasıl?
 - b) Hayır ise neden?
36. EÖÜD'de bilgisayar temelli uygulamalar yaptınız mı?
- a) Evet.
 - b) Hayır ise neden?
37. EÖÜD sürecini diğer derslerde de kullanmak ister misiniz?
- a) Evet ise neden?
 - b) Hayır ise neden

EK 5: Elektronik Öğrenci Ürün Dosyası Anketi:

Değerli öğrenciler,

Bu anket, doktora tezim kapsamında, sizlerin elektronik öğrenci ürün dosyasının (EÖÜD) öğretim sürecinde kullanımına yönelik görüşlerinizi değerlendirmek üzere tez danışmanım Doç. Dr. Sami Şahin gözetiminde oluşturdum. Anket, sizlerin benimle yüz yüze görüşmelerde bireysel olarak ifade ettiğiniz hususları içermektedir ve sınıfın geri kalan üyelerinin bu hususlara katılım düzeyini belirleme amacını taşımaktadır. Bu amaçla, aşağıdaki ifadelere katılım düzeyinizi içtenlikle işaretlemenizi rica ediyorum. Her soruyu dikkatle okuduktan sonra ilgili seçeneklerden size en uygun olanı işaretleyiniz. Sağladığınız katkıdan dolayı teşekkür ederim.

Bölüm 1: Demografik Bilgiler

Cinsiyetiniz: Kız Erkek

İnternet erişiminiz: Ev Okul Yurt Mobil

Bölüm 2. Elektronik öğrenci ürün dosyasının sizce faydalı ve başarılı yönleri nelerdi?

Kesinlikle Katılmıyorum : 1

Katılmıyorum : 2

Kararsızım : 3

Katılıyorum : 4

Kesinlikle Katılıyorum : 5

	1	2	3	4	5
Paylaşımlarla bilgimizi zenginleştirdik.					
Ödevleri yorumlayarak geri bildirim aldık/verdük.					
Ödevleri saklama, düzenleme vb. açıdan yararlıydı.					
Araştırmacı kimliğimi ve yeni şeyler ortaya çıkarma düşüncemi geliştirdi.					
Mesleğimizde yararlı olabilecek bir uygulamada bilgi ve tecrübe kazandık.					

Sınıf ortamında ifade edemediklerimizi ortam üzerinde edebildik.					
Dönem süresince gelişimimizi takip edebildik.					
Gelişimlerimizin karşılaştırmasını yapabildik.					
Bir diğerimizin yaptığını görmek rekabeti arttırdı.					
Ortamı daha önceden bildiğimiz için pekiştirmeyi sağladı.					
Yapılan görsel ve işitsel ödevler bilgileri somut hale getirdi.					
Etiketleme araçları işimizi kolaylaştırdı.					
Bilgisayar programlarını kullanmak faydalı oldu.					
Eksiklerimi görebilme ve düzeltme açısından önemli oldu.					
Eğitimin etkililiğini artırdı.					
Ders içi etkileşimi artırdı.					
Grup çalışmaları derse katılımı artırdı.					
Ödevlere yorum ve beğenide bulunma derse katılımı artırdı.					
Değerlendirme etkinliklerinde çeşitlilik olduğu için ders başarısını arttırdı.					
Süreç değerlendirmesi olması öğrenmeyi daha çok arttırdı.					
Öğrenmede daha etkin rol oynamamı sağladı.					
Uygulama ödevleri öğrenmeyi arttırdı.					
Diğerlerinin paylaşımlarına beğenide bulunabilmeyi sevdim.					
Diğerlerinin paylaşımlarına beğeni de bulunması beni motive etti.					
Diğerlerinin paylaşımlarına yorum yapabilmek kişisel gelişimim için faydalıydı.					
Diğerlerinin paylaşımlarına yaptığı yorumlar faydalıydı.					
Benzeri uygulamaları diğer derslerimiz için de kullanılmasını isterim.					
Ortamı kişisel olarak güvenli buldum.					

Bölüm 3. Elektronik öğrenci ürün dosyası uygulamasının zorluk ve sınırlılıkları nelerdi?

Aşağıdaki ifadelere katılım düzeyinizi uygun kutucuğu işaretleyerek belirtiniz.

Kesinlikle Katılmıyorum : 1

Katılmıyorum : 2

Kararsızım : 3

Katılıyorum : 4

Kesinlikle Katılıyorum : 5

	1	2	3	4	5
Dosya yüklemeye zorlandım.					
Dosya aramada/bulmada zorlandım.					
Gönderileri takipte zorlandım.					
İnternetin yavaşlığı zorluk yaşattı.					
Paylaşılan ödevleri açmakta zorlandım.					
Ödev yoğunluğu nedeniyle zorlandım.					
Dosya yükleme zaman aldı.					
Bilgisayar becerisine sahip olduğum için zorlanmadım.					
Elektronik ortama giriş/çıkış kolaydı.					
Sürece alışınca zorlukları kolayca aşabildim.					
Karşılaştığım zorluklara kolayca çözüm buldum.					
İstedğim türde dosyaları yükleyemedim.					
Elektronik ortamı ödevlerin paylaşılması açısından yeterli buldum.					
Bazı ödevlerin dosya türünü değiştirerek yeniden yüklemek zorunda kaldım.					
Bazı ödevlerin dosya boyutunu düşürerek yeniden yüklemek zorunda kaldım.					
Sınırlılıkları olsa da sistem ihtiyaçlarımızı karşıladı.					
Yaptığımız paylaşımlar ve ödevlerde herhangi bir kısıtlama ile karşılaşmadım.					
İçeriğe uygun her türlü faydalı bilgi paylaşımında özgürdük.					
Ortam içinde direk arama yapılamaması bir eksiklikti.					
Ortamın bazı uzantıları kabul etmemesi bir eksiklikti.					
Sınırlılıkları giderilirse iyi bir ölçme-değerlendirme ortamı olur.					

EK 6: Araştırmacıların 7 Öğretmen Adayı İçin Tema Ve Kodlar

Tema	Faydalar	
	1. Araştırmacı	2. Araştırmacı
Kod	1. Paylaşımları Görmek	1. Paylaşımları Görmek
Alt kodlar	Öğrenmek, bilmedik yönleri keşfetmek, benzer ve farklılıkları görmek	Öğrenmek, benzer ve farklılıkları görmek,
Kod	2. Geri Bildirim Almak	2. Geri Bildirim
Alt kodlar	Ödevleri yorumlamak ve iletişim kurmak	Ödevleri yorumlamak
Kod	3. Araştırma yapmak	3. Araştırma yapmak
Alt kodlar	Gelişim, düşünce, yeni uygulamalar ve yeni konuların keşfedilmek	Gelişim, deneyim kazanmak
Kod	4. Kendini ifade etmek	4. Kullanım kolaylığı
Alt kodlar	İletişim kurma	Facebook eğitimi ve etiketleme araçları
Kod	5. Kullanım kolaylığı	
Alt kodlar	Facebook eğitimi ve etiketleme araçları	
Tema	Zorluklar	
	1. Araştırmacı	2. Araştırmacı
Kod	1. Dosya yükleme	1. Dosya yükleme
Alt kodlar	Dosya yükleme boyut sınırlılığı ve zaman harcanma	Dosya yükleme boyut ve zaman harcanma
Kod	2. İnternet yavaşlığı	2. Gönderi takibi
Alt kodlar	Dosya yükleme ve paylaşımları incelemek	Ortamda bulunma, zamansız paylaşımlar, beğeni ve yorumlar
Kod	3. Gönderi takibi	
Alt kodlar	Ortamda bulunma, zamansız paylaşımlar	
Tema	Sınırlılık	
	1. Araştırmacı	2. Araştırmacı
Kod	1. Dosya türü	1. Dosya türü
Alt Kodlar	Dosya boyut sınırlılığı ve dosya uzantısı sınırlılığı	Dosya boyut sınırlılığı ve dosya uzantısı sınırlılığı
Kod	2. Dosya uzantısı	2. Dosya uzantısı
Alt Kodlar	Uzantı değiştirmek, boyut düşürmek, link paylaşmak ve tekrar yüklemek	Uzantı değiştirmek ve boyut düşürmek
Kod	3. Ölçme-değerlendirme	

Alt Kodlar	Sınırlılık, Zorluk	
	Ders içi etkileşim	
Tema	1. Araştırmacı	2. Araştırmacı
Kod	1. Etkileşim	1. Etkileşim
Alt kodlar	Derse katılım, eleştirel yorum, ödev sunma ve ödev tartışma	Derse katılım, yorum, ödev sunma ve ödev tartışma
	Derse Katılım	
Tema	1. Araştırmacı	2. Araştırmacı
Kod	1. Grup çalışmaları	1. Grup çalışmaları
Alt kodlar	Araştırma yapma ve iletişim kurma	Araştırma yapma ve iletişim kurma
	Ders Başarısı	
Tema	1. Araştırmacı	2. Araştırmacı
Kod	1. Çeşitli etkinlik	1. Çeşitli etkinlik
Alt kodlar	ödevlerde düzeltme yapma ve tekrar etme	ödevlerde düzeltme yapma ve tekrar etme
Kod	2. Değerlendirme	
Alt kodlar	Süreç	
	Görüş	
Tema	1. Araştırmacı	2. Araştırmacı
Kod	1. Bireysel gelişim	1. Bireysel gelişim
Alt kodlar	Çalışmaların arşivlenmesi, çalışmaların görülmesi ve takip etme	Çalışmaların görülmesi ve takip etme
Kod	2. Ödevleri saklama, düzenleme	2. Ödevleri saklama, düzenleme
Alt kodlar	Eksiklerini görebilme, iletişim kurma ve uygulama	Uygulama
Kod	3. Bilgisayar temelli uygulama	3. Beğenmek
Alt kodlar	Öğrenme ve mesleki tecrübe	zorluk, sınırlılık
Kod	4. paylaşımlara beğeni	
Alt kodlar	zorluk, sınırlılık, motivasyon.	

EK 7: Uygulama Sürecinde (Ödev ve Yorumlar)

1. Ödev: Öğretmen Görüşmesi

Bu hafta öğrenci özellikleri kapsamında öğrenmeyi zorlaştıran, kısıtlayan, ya da olumlu katkı sağlayan öğrenci özelliklerine ait paylaşım yapacaktınız, paylaşımınıza ilişkin bir değerlendirmeyi de yine Facebook ortamında paylaşınız duyurusunu öğretmen adaylarına iletmiştir.

Uygulamalar Facebook üzerinden paylaşılmıştır. Paylaşımlar gözlem altında her grup kendi ödevini paylaşmıştır. Öğretmen adayları; yorum, beğeni tartışma ve yansınmalarını yaparak aktif katılım sağlamıştır. Ödev kapsamında öğretmen adayları görüşme yaptıkları hocaların bazıları grubumuza katılmıştır. Röportajlarda eksik görülen ve ek bilgi verilmiştir. Yorumlara da öğretmen adaylarının yeni fikirler ve konular öğrendiklerini (Zengin içerikli görüşmeler olmuş, farklı hocalar farklı fikirler alınması çok güzel olmuş, görüntülü olması röportajı daha keyifli hale getirmiş, yapılan paylaşımlar gerçek anlamda bu videolar bize ilerde ki öğretmenlik hayatlarında çok yardımcı olacağını, herkesin birbirine yararı dokunduğunu ve bazı konulara ilk defa duyduklarını) ve paylaşımlardan dolayı teşekkürlerini sundular. Yapılan paylaşımlarda eleştirel yorum ve mesleki eksikleri göz önüne serilmiş ve bunlar içinde çözüm önerileri getirilmiştir.

1.1. Ortam üzerinde öğretmen adaylarının ödevleri ve yorumları:

a. Grup: (Ö34 – Ö35)

Grubun Görüşme Yaptığı Öğretmen: H.Ç. (K. M. İ. Y. Ortaokulu) Bilişim Teknolojileri Öğretmeni

Öğretmene Yöneltilen Sorular:

1. Adınız, soyadınız ve görev yaptığınız okul hakkında kısa bir bilgi verebilir misiniz?
2. Bir bilişim öğretmenin görev ve sorumlulukları nelerdir?
3. Bilişim teknolojileri öğretmeni olarak görevleriniz nelerdir?
4. Görev yaptığınız okulun sizden beklentileri nelerdir?
5. Meslek hayatınızda karşılaştığınız zorluklar nelerdir?
6. Şuanda yaşadığınız zorluklar nelerdir?

Grup Raporu:

Eğitim fakóltesi mezunu olan ve milli eğitimde bilişim teknolojileri oğretmenliği yapmakta olan meslektaşlarımızın en b¼y¼k sorunlarından birisi teknik eleman g¼z¼yle bakılmasıdır. Bilişim oğretmeni olarak mezun olmamıza rağmen diğer derslerine (matematik, fen vd.) bilişim derslerinden daha çok değer veriliyor. Teknolojinin gelişmekte olduğu çağımızda bilişim oğretmenleri laboratuvarlarda d¼zeni sağlama ve onarımdan sorumlu olmaktan ¼teye gidemiyor. Ođretmen olarak mezun olduğumuzda eğitim fakóltesinde işlenen bilgilerin işimize yaracağını bilmek her ne kadar bizleri sevindirirse de teknik eleman vasfından uzaklaşamayacağımız korkusu bizi endişelendiriyor. Bilişim oğretmenliği sorumluluk isteyen bir uğraştır. Laboratuvarlardaki bilgisayarlar ve bu cihazların denetiminden bizler sorumluyuzdur. Bilgisayarların onarımı ve d¼zenlenmesi sorumluluğu da bizlere aittir. Eskiden oğretmen olarak bile adlandırılmazken g¼n¼m¼zde oğretmenlik vasfına layık g¼r¼lmemizde sevindirici bir durum. Atanmak için çok fazla emek isteyen bu b¼l¼m¼n bir parçası olmak istiyorsak kendimizi en donanımlı Şekilde hazırlamamız gerekiyor. ¼zet olarak bilişim oğretmenliği sorumluluk isteyen donanımlı oğretmenlere ihtiyaç duyan mesleğini seven insanlara ihtiyaç duymaktadır. Ve son olarak da bu mesleği seçen insanların birçok zorluğu g¼ze alarak geldiğini de oğrenmiş bulunmaktayız.

Bu çalışmaya ilişkin oğretmen adaylarının yorumları:

- *Ö9: Ahh ahh şu teknikerlik sorunu. Daha oğretmen olmadan bile ben b¼yle durumlarla karşılaşıyorum. Bu arada ellerinize.*
- *Ö29: ¼ncelikle emeğinize sağlık arkadaşlar r¼portajınız g¼zel olmuş bence. Ek olarak belki mevzuata biraz değinebilirdiniz yani sorularınızda yer verebilirdiniz. Bir de Bilişim Teknolojileri rehber oğretmenliği hakkımız olduğunu yeni oğrendim teřekk¼rler*
- *Ö9: Evet evet rehber oğretmenliği konusunu bende ilk defa duydum*
- *Ö34: İlk başta dinlediğiniz için teřekk¼r ediyorum. Bu teknikerlik durumu bizim b¼l¼m¼m¼z¼n ¼zellikte bayan bilişim oğretmenlerinin canını en çok sıkan durum sanırım. Oğretmenimizde en çok bu konuya değindi. Evet mevzuat konusunda eksiklik olmuş onu yeni fark ettik rehber oğretmenliği konusuna gelince bunu bende yeni oğrendim. Tekrar yorumlarınız içinde teřekk¼r ederiz.*

- Ö30: *Bir okulda lab. Ortamı mevcut değilse, Bilişim Teknolojileri dersinin yapılmasına imkan yoktur. Sadece anlatım can sıkıcı durumlara neden olabilir. Bu sorunların en kısa zamanda çözülmesi umuduyla. Elinize sağlık arkadaşlar.*
- Ö34: *Geçenlerde bir ilanla karşılaşmıştım. Hakkari Şemdinli'de görev yapan bir bilişim öğretmeninin bilgisayar lab. Yokmuş ve kullanmadığı bilgisayarı olanların göndermesini rica ediyordu. Bu durum gerçekten çok üzücü.*
- Ö26: *Hocamız gayet güzel anlatmış, zorluklar ortada, bilgisayar öğretmenlerine düşen roller ortada, bize düşen görevden çok bizden beklenen görevleri de hocamız gayet güzel anlatmış hazırlayan emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.*
- Ö30: *Maalesef ülkemizin her yerinde koşullar aynı olmuyor, umarız bu kötü durumlar kısa zamanda iyileştirilir.*
- Ö35: *Hocamız teknik ve donanım onarımı vs. konularda bayan olarak eksik kaldığını kendisi de belirtiyor. Daha sonra bu eksikliği aynı okulda görev yapan erkek fen bilgisi hocasının yardımcı olduğunu söyledi bence bu gerçekten üzücü. Okullarımızda teknik anlamda da bizim branş hocalarımızın olması gerekir. Ayrıca okulda bir sınıfın en az 3 şubesi var ve ona rağmen tek bir Bilişim Teknolojileri hocamız var.*
- Ö28: *Emeğinize sağlık. Dersi tanıtması ve genel bir bilgi vermesi oldukça güzel. Öğretmenlerimizin görev ve sorumluluklarına değinilmiş. Dersin amacı nedir oldukça güzel anlatılmış. Bilgisayar öğretmenlerinin görev ve sorumluluklarına değinilip açıklanmış. Tekrardan emeğinize sağlık.*
- Ö12: *Hocamıza yöneltilen sorular bizler için açıklayıcı ve güzel olmuş. Ayrıca bayan hoca olması kesinlikle ayrıcalık olmuş ve yaşadığı sorunları vs anlatması bizler içinde iyi oldu. İnşallah teknik anlamda bütün okullarımız daha sağlam bir yapıya ulaşır. Her şey gayet güzel olmuş. Emeğinize sağlık.*
- Ö17: *Faydalı bir röportaj olmuş teşekkür ederim emeği geçen arkadaşlarıma. Şunu söylemek isterim ki Türkiye'nin her bölgesinde şartlar aynı değil hele bir bilgisayar lab. Olarak düşündüğümüzde eksiklikler fazla oluyor. Ben kendimden örnek verecek olursam ilkokulda birleştirilmiş sınıfta eğitim aldım ve okulda sadece hocamızın bilgisayarı vardı. Bilişim derslerini hocayı dinleyerek işlemek büyük bir sıkıntıydı. Orta okulda ise laboratuvar da bir bilgisayar başına*

3-4 arkadaşla birlikte oturup ders işliyorduk. Bu gibi durumlar en kısa zaman da düzelmesini umut ediyorum.

- Ö18: Keşke soruları siz sorsaydınız. Sorular konuşma arasında kaybolmuş.
- Ö35: Aslında hocamız ses kaydını bile zor kabul etti. Birazda heyecanlı olduğu için soruları not şeklinde önünde bulundurdu ve o şekilde yanıtladı.
- Ö18: Olsun, emeğinize sağlık.
- Ö32: Formatörlük Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin hakkıdır. Emeğinize sağlık arkadaşlar.
- Ö25: Yapılan çalışma gayet açıklayıcı, akıcı, sorunlara değinen bir çalışma olmuş. Öğretmenimize de sizlere yardımcı olduğu içinde teşekkür ediyoruz, emeğinize sağlık

b. Grup: (Ö9 – Ö22 – Ö24)

Grubun Görüşme Yaptığı Öğretmen: EB (G M P Orta Okulu) Bilişim Teknolojileri Öğretmeni

Öğretmene Yöneltilen Sorular:

- 1.Öncelikle kendinizi tanıtabilir misiniz? (Adınız, Görev Yaptığınız Kurum vb.)
- 2.Bir öğretmen olarak mevzuatta yer alan hak ve sorumluluklarımız nelerdir?
- 3.Bilişim teknolojileri öğretmeni olarak görevlerimiz nelerdir?
- 4.Bilişim teknolojileri öğretmeni olarak sizce eğitime katkılarımız nelerdir?
- 5.Mesleğe başladığınızda herhangi bir zorlukla karşılaştınız mı?
- 6.Şuanda yaşadığınız zorluklar var mı?
- 7.Son olarak bilgi ve tecrübelerinize dayanarak bize tavsiyeler verebilir misiniz?

Grup Raporu:

Geçen yıla kadar öğrenci, veli ve diğer öğretmenler gözünde dersimizin bir değeri yoktu. Bu yüzden dersimize müdahale etme cesaretini gösteriyorlardı. Fakat dersimizin 5 ve 6. sınıflarda zorunlu hale getirilmesi ile gerek dersimiz gerek biz değer kazanmaya başladık. Artık bilişim teknolojileri öğretmeni olarak; öğrencileri bilişim dünyası ile en güvenli şekilde tanıştırmaya görevimizi yerine getirebiliriz. Bundan sonra “tekniker” olarak görülme

gibi bir zorlukla karşılaşmayacağımızı umuyoruz. Türkiye’de teknolojinin ilerlemesi ve bu konuda eğitime yatırımların yapılması ile de Bilişim Teknolojileri Sınıfı sorunu eskiye nazaran daha iyi bir duruma geldi. Umarız biz göreve başlayana kadar bu sorun da ortadan kalkar.

Bu çalışmaya ilişkin öğretmen adaylarının yorumları:

- *Ö34: Henüz meslek hayatımıza başlamamış olmamıza rağmen çevremizde bizlere bir öğretmenden adayından çok tekniker gözüyle bakıldığını görüyoruz. Bizlerden bilgisayar tamirciliği yapmamız bekleniyor. Bu durum bizlerde tabi ki çok büyük hayal kırıklıklarına ve korkulara sebep oluyor. Meslek hayatımızda hak ettiğimiz yeri bulamayacağımızdan endişeleniyoruz. Öğretmenimizin de değindiği gibi önceden ders olarak bile görülmeyen mesleğimiz bu günlerde daha da iyi durumlara gelmiştir. Bizim beklentimiz ilerleyen yıllarda alanımızı çok daha iyi yerlerde hak ettiği yerlerde görmektir ve korkularımızın gerçekleşmemesidir. Yaptığınız konuşma gerek mesleki zorluklarımız gerekse meslek hayatında karşılaşacağımız zorluklar konusunda çok bilgilendirici olmuş. Elinize sağlık arkadaşlar.*
- *Ö29: Emeginize sağlık arkadaşlar Röportaj sorularınız gayet uygun bence net ve anlaşılabilir sorular. Sanırım tekniker gibi çalıştırılma sorununa röportaj yapılan bütün öğretmenler değinmiş umarım MEB mevzuatında BT öğretmenlerinin bu sorununu giderecek net sınırlar çizilir. Sadece görevlerimiz değil görevimiz olmayan noktalarında bilincine varılması açısından gerekli olduğuna inanıyorum.*
- *Ö9: Teşekkür ederiz. Bu teknikerlik sorunu gerçekten her BT öğretmenin yaşadığı zorluklar içinde yer alıyor. Nasıl almasın ki ben daha şimdiden böyle şeyler yaşıyorum. Bu konu hakkında net bir çizgi çizilmelidir bence de.*
- *Ö34 Gerçekten şimdiden en yakınımızdaki insanlar bilgisayarlarını önümüze koyup tamir etmemizi bekliyor. Oysa biz burada tamircilik değil öğretmenlik eğitimi alıyoruz ama bunu bir türlü anlatamadık gitti*
- *Ö28: Emeginize sağlık öncelikle arkadaşlar. Röportaja gayet uygun sorular sorulmuş ve irdelenmiş. Öğretmenler olarak ne yapmamız gerektiği, teknikerlik sorunu için neler yapılması gerektiği irdelenmiş. Tekrardan emeginize sağlık.*

- Ö26: *Neler öğretildiği ve müfredatla ilgi sorular sorulabilirdi ama ses kaydınız çok açıklayıcı ve bilgilendirici oldu, karışılacağımız zorlukları nelerle karışılacağımızı hocamız gayet güzel açıklamış emeğinize sağlık.*
- Ö24: *Eleştirileriniz ve iyi yorumlarınız için teşekkür ederiz*
- Ö12: *Arkadaşlar öncelikle emeğinize sağlık. Ses kaydınız ve konuşmalarınız netlik açısından gayet iyi. Hocamıza yöneltilen sorular gayet güzel. Hocamızın verdiği cevaplarda anlaşılır ve bizleri bilgilendirici olmuş. Ayrıca sonunda verdiği tavsiyelerin işimize yarayacağını düşünüyorum. Herkese teşekkürler.*
- Ö25: *Arkadaşlar gayet başarılı bir röportaj olmuş, sorunlar açıkça dile getirilmiş, sizlere ve hocamıza teşekkür ediyoruz, emeğinize, elinize sağlık.*
- Ö14: *Dersin zorunlu olması gerçekten genel olarak öğretmenlerimizi sevindirici bir durum çünkü hocamızın dediği gibi dersteyken gelip birileri şurada sorun çıktı halletsene diyemiyor ve artık idari yönetimdekiler BT öğretmenlerinin farkına varıyor.*
- Ö17: *Hocamızın verdiği açıklayıcı cevaplar için teşekkür ederiz. Başarılı bir röportaj olmuş. Öğretmenlerimizin teknik eleman olarak görülmesinin son bulması gerçekten iyi bir durum.*

c. Grup: (Ö10- Ö15- Ö26)

Grubun Görüşme Yaptığı Öğretmen: AS (B K Orta Okulu) Bilişim Teknolojileri Öğretmeni

Öğretmene Yöneltilen Sorular:

1. Kendinizi tanıtabilir misiniz?
2. Bilişim teknolojileri öğretmeni olarak görev ve sorumluluklarınız nelerdir?
3. Karşılaştığınız zorluklar nelerdir?
4. Öğrencilerin derse olan ilgisi nasıl?(derse katılımları, bilgileri)
5. Gelişen teknolojilerden faydalanmak için kendinizi sürekli geliştirmek zorunda hissediyor musunuz? Bunun için neler yapıyorsunuz?

Grup Raporu:

Bu çalışma ile bilişim teknolojileri öğretmenlerinin görevlerinin

- Müfredat doğrultusunda dersleri işlemek
- Öğrencilere bilgisayar okuryazarlığını kazandırmak
- Eğitsel yazılımlardan yararlanarak ders işlemek
- Bilgisayar başına 3 öğrenci düştüğünde bile dersi uygulamalı olarak yapmak olduğunu öğrendik.

Okul yöneticileri ve diğer branş öğretmenlerinin bilişim teknolojileri öğretmenlerinin görev alanlarına ilişkin algılarının ne derece yanlış olduğunu, bilişim teknolojileri öğretmeni değil de sanki “Format atılır, Bilgisayar tamiri yapılır” ibaresi altında çalışan öğretmenlermiş gibi görüldüğünü öğrendik.

Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin lisans döneminde almış oldukları eğitimle onlara yüklenen görev ve sorumlulukları arasındaki benzerlik ve farklılıkların saptamasını bu çalışma ile yapmış olduk.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- Ö7: Her bilişim teknolojileri öğretmenin yakındığı konu bir teknisyen olarak algılanmak ve teknoloji yetersizliği galiba.
- Ö18: Röportajın; bir soru, bir cevap şeklinde ilerleyişi çok hoş olmuş. Başarılı.
- Ö9: Öğrencilerin derse olan ilgisini artırmak için zorunlu hale getirilmesinin katkısından bahsetmesi iyi olmuş hocanın. Bu doğru yolda ilerlendiğinin bir göstergesidir. Ayrıca okul yönetiminin de öğretmenine sahip çıkması konusunda hocaya katılıyorum. Ellerinize sağlık arkadaşlar
- Ö10: Evet özellikle okul yöneticileri ve diğer branş öğretmenlerinin bilişim teknolojileri öğretmenlerinin görev alanlarına ilişkin algılarının ne denli yanlış olduğunu görüyoruz.
- Ö30: Akıcı, güzel bir röportaj olmuş arkadaşlar. Öğretmenimizin dediği gibi sadece kendi işlerini yapmakla kalmayıp başka işlerle uğraşılması büyük sıkıntı. Nasıl ki Türkçe öğretmeni Matematik anlatmıyorsa biz neden sadece kendi işimizi

yapmıyoruz? Öğretmenimizin de dediği gibi yenilikler öğrencinin dikkatini çekecektir. Elinize sağlık arkadaşlar

- Ö35: Çok verimli bir röportaj olmuş teşekkürler arkadaşlar. (AS) hocamızın da bahsettiği üzere kendimizi bir bilgisayar gibi her an güncellememiz gerekiyor.
- Ö32: Keyifli röportaj olmuş arkadaşlar, elinize sağlık. Öğrenci sayısı fazlayken laboratuvarında verimli ders işlemek gerçekten zor oluyordur. Üst sınıfların derse olan merakını ilgisini arttırmak bizim için dersin diğer kademelerde de zorunlu hale gelmesi açısından önemli. Teşekkür ederiz hocamıza da bilgilendirdiği için.
- AS: Arkadaşlar röportajda belirttiğim gibi teknolojik yetersizlik çok büyük sorun. Çocuklar BT sınıfına girince hayal kırıklığına uğruyor. Bir yanda öve öve bitirilmeyen FATİH, diğer yanda okulların BT sınıflarının bilgisayarlarının hali.
- Ö18: AS hocam, bu paraya bu iş yapılır mı? Fikrinizi merak ettim.
- Ö33: kesinlikle (AS) hocama katılıyorum okullardaki görev ve sorumluluklarımızın bilinmesi gerekiyor ve yeterli donanıma sahip bir laboratuvarlar olmalı çoğu hocaların karşılaştığı sorunlar bunlar.
- Ö14: Röportaj gayet başarılı olmuş, konudan kopmadan ve genel olarak tüm sorunlara değinilmiş, BT hocalarının yüzde doksanının yakındığı bir konu olan teknik destek gibi görülme olayına da değinilmiş, elinize sağlık arkadaşlar
- Ö17: Çok güzel konular tartışılmış, gerçekten laboratuvar larımıza maddi veya manevi olarak destek sağlanmıyor.

d. Grup: (Ö29- Ö31- Ö13)

Grubun Görüşme Yaptığı Öğretmen: Cebeci Kız Teknik ve Meslek Lisesi Görüşme Yapılan Öğretmenler: 1.AC 2.ÜK

Öğretmene Yöneltilen Sorular:

1. Adınız Soyadınız?
2. Hangi Üniversite, hangi bölüm mezunusunuz?
3. Bu bölümü tercih etmenizdeki sebep nedir?
4. Atanırken sıkıntı çekmiş miydiniz, bölüme olan ilgi nasıldı?
5. Mesleğinizi kaç yıldır devam ettirmektесiniz?
6. Sizce Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin avantaj ve dezavantajları nelerdir?
7. MEB Mevzuatı hakkında göreve başladığınızda bilgi sahibi miydiniz?
8. Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin okullarda üstlendiği görevler nelerdir?
9. Hakları nelerdir?
10. Yaşadığınız zorluklar nelerdir?
11. MEB mevzuatına göre Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin göreviyle çelişen noktalar olduğunu düşünüyor musunuz?

Grup Raporu:

Öğretmenlerimizle yapılan görüşmeler sonucunda öncelikle Bilişim alanının değişik iş imkanları sunduğunu kendimizi sadece Öğretmenlik alanı ile sınırlamamız gerektiğini, kendimizi gelişen teknolojinin bir sonucu olarak sürekli olarak geliştirmemiz gerektiğini var olan bilgilerimizi devamlı güncellememiz gerektiğini fark ettik. Diğer açıdan okullardaki tekniker açığını gördük. Bilişim Teknolojileri öğretmenlerine bu açığı kapamak amacıyla mevzuatta belirtilen görevler dışında işlerin yüklendiğini fark ettik. Mevzuatta bu konunun sınırlarının kesin bir şekilde belirtilmesi gerektiğini Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin sadece işlerini yapması gerektiğini bir tekniker gibi görülmemesi gerektiğini düşünüyoruz.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- Ö18: *Röportajın girişinde hocamızın "Bilişim teknolojileri öğretmenleri, Tarih öğretmenleri ya da Matematik öğretmenleri gibi değil" cümlesi mesleğin farklılığını direkt özetlemiştir.*
- Ö9: *Zengin içerikli bir görüşme olmuş arkadaşlar, farklı hocalar farklı fikirler. Öncelikle bunun için ellerinize sağlık arkadaşlar. AC hocamızın da dediği gibi bu meslek çok yorucu ve uzun süreçli bir meslek olacak. Durmadan kendimizi*

güncellememiz gerekecek. Bunun ön gösterimini şimdiden yaşıyoruz diyebiliriz "Sen Bilgisayarcısın yaparsın" fikri gerçekten kırılmalı artık.

- *Ö24: Görüntülü olması röportajı daha keyifli hale getirmiş, teşekkürler arkadaşlar, emeğinize sağlık.*
- *Ö11: Bence de farklı hocalara sorup farklı fikirler almanız çok güzel olmuş emeğinize sağlık.*
- *Ö32: Okuldaki bütün ekstra işlerin Bilişim Öğretmenlerine yüklenmesi, idarenin, diğer branş öğretmenlerinin sık sık yardım istemesi hatta bunun Bilişim Öğretmenlerinin vazifesiymiş gibi görünmesi onların zamanından ve emeğinden çalmaktır. Bilişim Öğretmenlerinin tekniker değil "Öğretmen" olduğu unutulmamalı. Emeğinize sağlık arkadaşlar.*
- *Ö17: 2 farklı öğretmenle konuşmanız gerçekten çok faydalı olmuş emeğinize sağlık. Çok akıcı bir röportaj olmuş*

e. Grup: (Ö17- Ö19- Ö14)

Grubun Görüşme Yaptığı Öğretmen: EG (SS Ortaokulu Yüreğir/Adana) Bilişim Teknolojileri Öğretmeni

Öğretmene Yöneltilen Sorular:

1. İlk olarak kendinizi bize tanıtabilir misiniz?
2. Bilişim teknolojileri öğretmeni olarak okulda ne gibi görevleriniz var?
3. Bilişim teknolojileri öğretmeni olarak sınıfta dersi nasıl işliyorsunuz?
4. Okul içindeki sorumluluklarınız nelerdir?
5. Bilişim teknolojisi öğretmeni olarak ne gibi zorluklarla karşılaşıyorsunuz?
6. Bilişim teknolojisi öğretmeni olarak, bilişim teknolojilerinin eğitime ne gibi yararları olduğunu düşünüyorsunuz?
7. Yeni mezun olacak olanlara ne gibi tavsiyelerde bulunabilirsiniz?

Grup Raporu:

Bilişim çağına girdikten sonra öğrenciler okuma yazma öğrenmeden önce bilgisayar kullanmayı öğreniyorlar. Bu durum bilgisayarı faydalı kullandıkları anlamına gelmediği için burada devreye bilişim teknolojileri öğretmenleri giriyor, öğrencilere rehberlik ederek nasıl daha iyi kullanılabilir ve vatana millete hayırlı işler yapılabilir eğitimi verilmektedir.

Derse giriş yapılırken öğrencilerin ilgisi çekilmeli ve derste oyun oynanabilmesi ihtimaline karşı tüm dikkatin öğretilmekte toplanması sağlanmalıdır.

Öğretmenlerin genel olarak şikayet ettiği bir konu ise okullarda bilişim teknolojileri öğretmenliğinin yanı sıra genel olarak teknik eleman ve bilgisayarla ilgili işlemlerin yapılmasını isteyen kişi konumunda bulunmalarıdır. Ama asıl sorun günümüz mezunlarının ders dışında pek bir bilgi sahibi olmamalarıdır.

Laboratuvarlara verilen maddi destek düşük olduğundan kullanılan bilgisayarlar eski ve yıpranmış durumdadır bu nedende ders işlerken çıkan sorunları çözmek gerçekten çok zaman almaktadır. Bu konuda gerçekten acilen birşeyler yapılması gerekmektedir.

Bilişim teknolojilerinin diğer derslere katkısına bakacak olursak, her sınıfta projektör olması, öğrencilerin verilen dersi kafalarında daha çabuk canlandırmalarını sağlamaktadır bu nedenle materyal kullanımında iyi yönde bir etkisi olmuştur.

Yeni mezun olacak arkadaşlar ise genel olarak yapacakları işleri ve genel bir teknik bilgi öğrendikten yani bir yerde tecrübe edindikten sonra eğitim hayatına katılırlarsa kendileri için de faydalı olur.

Genel olarak bakacak olursak, bilişim teknolojileri dersine daha çok destek verilmeli ve hayatımızın her alanında olan bilgisayarı daha faydalı şekilde kullanım eğitimi verilmelidir.

Bu çalışmaya ilişkin öğretmen adaylarının yorumları:

- *EG: Umarım verdiğim cevaplarla kafanızdaki sorulara ışık tutabilmişimdir, diğer arkadaşlarınızın da veya sizin de başka sorularınız varsa bana her daim ulaşabilirsiniz, dersinize yardımcı olabildiysem ne mutlu bana*
- *Ö29: Emeginize sağlık arkadaşlar. Sorularınız gayet iyi hocamızın cevapları da net ve anlaşılır ders içi durumu sormanız hocamızın ders işleyiş şeklini anlatması da güzel olmuş sanırım çoğumuz bu konuya değinmemiştik.*

- Ö17: Teşekkür ederim Ö29 Umarım faydalı olabilmişizdir.
- Ö29: Hepimizin birbirine yararı dokundu oldunuz tabi.
- Ö32: Emeginize sağlık arkadaşlar. Yeni laboratuvarların açılması ve var olanların da iyileştirilmesi gerekiyor verimli ders işleyebilmek için. Hocamızın öğrencileri araştırmaya yöneltmesi ve Teknolojinin güvenli etkili kullanımını vurgulaması çok iyi olmuş. Teşekkür ederiz.
- Ö22: Bizi teknik eleman olarak kullanmaları beni endişelendiriyor çünkü okulda eğitilme biçimimiz ile pek uyuşmuyor okulda daha çok teorik bilgilere yer veriliyor tecrübe kazandıracak pek bir şey öğrendiğimize inanmıyorum.
- Uygulama sırasında bazı grupların videonun boyutu büyük olduğu için yükleyemiyoruz, youtube ve Dosya.tc - Paylaşım Servisini denedik aynı hataları veriyor, başka bir yöntem bilen var mı arkadaşlar? Gibi sorunlar oldu. Bu konuda öğretmen adayları farklı teknolojilerin kullanılmasını ve boyutun düşürmesini önerdiler.
- Başka bir sorun ise grupların ödev paylaşımları aynı saatte yüklendikten dolayı biraz kirlilik yarattığını ve hangisine yorum yapılıyorsa o paylaşım üste çıkıyor.
- Bu sorunlar için öneriler getirilmiştir.
- Bir sonraki ödevlerde paylaşımları gruplar için belirli saat aralıklarına bölerek yükleyelim.
- Yönetici her ödevi 1 ya da 2 saat arayla yayınlarsa güzel bir çözüm olacaktır.
- Yorumlarla tartışma olayını dersimizin uygulama kısmında yapsak yada yine belirlenen bir saat içinde yapsak daha uygun olur örneğin şuan Facebook'ta aktif olmayan arkadaşlar daha sonra paylaşılan gönderileri ve yorumları takip etmekte zorlanacaktır diye düşünüyorum.
- Bir sonraki ödevlerde paylaşımlar tüm grup gönderileri bir yönetici tarafından onaylandıktan sonra yayınlanacak.

Uygulama sürecinde kullanılan teknolojiler:

- 1) Microsoft Word. (docx)
- 2) winrar (rar)

- 3) winzip (zip)
- 4) youtube
- 5) dropbox
- 6) google drive
- 7) PowerPoint (pptx)
- 8) Dosya.tc
- 9) Digital Videolar.
- 10) Note Taker.
- 11) Adobe Acrobat.
- 12) Web sayfaları.
- 13) IMovie
- 14) Hyper Studio.
- 15) Adobe Photoshop CS6
- 16) Photoscape
- 17) part screen

1.2. Sınıf Ortamında Uygulama:

Yapılan ödevlerin bir kısmı izlenmiştir ve öğretim elemanı tarafından değerlendirilmiştir. Değerlendirmede öğretmen adayları aktif bir şekilde katıldı ve kendi değerlendirmelerini yaptılar. Diğer taraftan öğretmen adaylarının uygulamada yaşadıkları sorunlar da tartışılmıştır. Öğretmen adayların hepsi yorum yazma ve yorumları takip etmede zorlandıkları görülmüştür. Ayrıca yapılan bütün paylaşımlarda yorum yapmak zor ve zaman alıcı olduğu gözlenmiştir. Bunu için çözümler tartışıldı ve uygulamada paylaşımlar artık yönetici tarafından onaylanarak sırayla paylaşılacak ve bütün gruplar paylaşımları yerinde öğretmen adaylarının en çok beğendikleri iki gruba yorum yapılmasına karar verilmiştir. Uygulama bittiğinde öğretim elemanı haftaya ödev (konu ile ilgili web taraması) vermiştir. Bayram tatili nedeni ile ödevin yapabilen öğretmen adayları paylaşabilir yapamayanlar ise diğer haftaya iki ödev birden yapılacağı duyurmuştur.

Ders uygulamasında birkaç paylaşılan (web taraması) incelenmiştir. Paylaşımlar youtubeden konu ile alakalı videolar olmuştur. Öğretmen adaylarının bazıları paylaştıkları konuları değerlendirdi. Fakat bayram tatili nedeni ile bir dahaki haftaya devam edilmiştir.

2. Ödev: Video ve Sesli Sunu

Öğretim elemanı dikkat çektiği bazı konular (diğer gruplara eğer paylaşım içeriğini beğendiyseniz beğenilerinizi yapabilirsiniz. Ayrıca seçtiğiniz iki grubun paylaşımına ya da bu paylaşımına ait yorumlara değerlendirme yapınız) olmuştur.

Aynı zamanda öğretim elemanı yeni ödev (Bu haftanın ödevi olarak (geçen ders işlediğimiz ders kapsamında) bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretim programına ilişkin değerlendirmelerinizi içeren kısa bir sunu paylaşımı yapacaksınız. Bu değerlendirmelerinizde serbest olmakla beraber yol gösterici olması açısından şu noktaları dikkate alabilirsiniz: (dersi adı, dersin amacı, dersin ilköğretim programındaki yeri (saat, sınıf düzeyi), dersin içeriği ve kapsamı, sınıf özellikleri vb.). Kullanılan teknolojiye ek olarak sunularınıza ses ekleyerek sesli sunuya dönüştürün, isterseniz görselinizi de ekleyebilirsiniz, sunularınızı ayrıca resim, grafik, vb. ile de zenginleştirebilirsiniz. Sunularınız 3-5 dakika uzunluğunda olsun) duyurusunu yapmıştır.

Öğretim elemanın başak bir paylaşımı ise EÖÜD'nın Facebook ortamına ödevler dışında haftada en az bir defa girerek ödevler dışında derse ilişkin paylaşımlar (haber, bilgi, görgü vb.) yapabilirsiniz olmuştur.

Öğretim elemanın değerlendirmesi, verdiği ilk ödev ilgili öğrenci özelliklerini sadece zihinsel sorunlar olarak algılamayalım, cinsiyet, yaş, sosyoekonomik durum, görme, işitme, bilişsel stil, tutum, çevre ve kültür, gibi birçok sosyal, bilişsel, duyuşsal, duygusal, biyolojik, fizyolojik özellik olabilir, öğrenmeye etkisi olumlu ya da olumsuz. Paylaşımında bulunmuştur.

4. ve 5. haftanın sunuları öğretim elemanı tarafından eklenmiştir. Öğretim elemanı, haftaya derse 5. haftanın sunusunu ve kitaptan da 5. bölümü incelemiş olarak gelin. Ayrıca 4. haftanın uygulamasını da Facebook eklemiş olun duyurusunda bulunmuştur.

2.1. İkinci Ödevle (Web Taraması) İlgili Bazı Paylaşımlar:

a. Grup: (Ö29 - Ö13)

DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU (DEHB)

Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB): Çocuğun davranışlarını kontrol etmesi ve dikkatini vermesinde sorun vardır. “Bir türlü yerinde durmayan,” “hayallere dalan”, “düşünmeden davranan”, “dalgın, unutkan” vs. gibi pek çok sıfatla nitelendirilen çocuklardır. Sanıldığından daha siktir, % 4-8 gibi bir oranda görülmektedir; bu da 25-30 kişilik bir sınıfta en az 1-2 DEHB olan çocuk görülebileceği anlamına gelmektedir. Toplum tarafından yeni tanınmaya başlayan bir durum olmasına rağmen aslında uzun zamandan beri bilinmekte ve her sene hakkında yüzlerce araştırma yayınlanmaktadır. DEHB çocuklarda ve gençlerde yaygındır. Yetişkinlerde de bu bozukluk görülebilir. Yetişkinlerde belirtiler bazı farklılıklar olabilir. Örneğin, bir yetişkin hiperaktivite yerine tez canlılık sergileyebilir. Ayrıca, DEHB’li yetişkinler sürekli olarak kişiler arası ilişkilerde ve işte problem yaşarlar.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- Ö9: Arkadaşlar paylaşımınız gayet açık ve anlaşılır olmuş. Bir öğretmenin öğrenciyi anlamaya çalışması, sadece davranışlara bakıp "yaramaz bu, bu bir şey yapamaz" gibi bir ayırım yapmaması gerektiğini anlayabiliyoruz. Her öğrencinin farklı bireysel özelliklere sahip olduğunu bilmeli bu yüzden oldukça kişiye yönelik aktivite verilmesi gerektiğini anladım.
- Ö17: Böylesine bilinçlendirici bir çalışmayı biz öğretmen adaylarıyla paylaştığınız için teşekkür ediyorum. İleri ki yıllarda sınıfımızda bu tip öğrencilerle karşılaşırsak nasıl bir yol izleyeceğimizi öğrenmiş olduk. Her öğrenci farklı özelliklere, farklı zeka türlerine sahip olduğu gibi bu örnekte de görüldüğü üzere farklı kişisel sorunlara da sahip olabilirler. Bizim yapmamız gerekirse buradan da anlaşıldığı üzere her öğrencimizle ayrı ayrı ilgilenip onların sorunlarına çözümler üretip, bütün öğrencilerimizi geleceğe hazırlamalıyız.

b. Başka Grup İse: (Ö22-Ö24- Ö9)

DİSLEKSİ NEDİR?

Disleksi dinleme, konuşma, okuma, yazma, akıl yürütme ile matematik yeteneklerinin kazanılmasında ve kullanılmasında önemli güçlüklerle kendini gösteren bir öğrenme bozukluğudur.

Disleksinin en belirgin özelliklerinden biri harflerin ve kelimelerin karıştırılması ve tersten algılanmasıdır. Zeka ile hiçbir alakası yoktur. Asıl sorunları hafıza ve dil ile ilgilidir. Disleksi olan kişiler her şeyi unuttur ve dil ile ilgili derslerde sıkıntı çektikleri bilinmektedir. Yani disleksi olan kişilerde zeka geriliği yoktur. Bilakis çoğunluğu zekidir. Hatta bir kısmı üstün zekalı, dahi insanlardır. Ünlü olanlarda vardır; Albert Einstein, Walt Disney, Leonardo Da Vinci, Bill Gates bunlardan bazılarıdır.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- *Ö19: Video çok güzel daha önce izlemiştim emeğinize sağlık. Bence bu videoda en son sahne çocuğun resim yarışmasında birinci olduğun sahnede olması gerekirdi öyle daha güzel olurdu.*
- *Ö22: Evet haklısın fakat video boyutunun büyük olmasından korktuğumuz için eklemedik.*

c. Diğer Grup İse: (Ö10- Ö26- Ö15)

"FAME" Grubu olarak Öğrenci Özellikleri Kapsamında Öğrenme Güçlüğüne Neden Olan Öğrenci Özellikleri Konulu Araştırma Ödevimiz. Bir toplum olarak ilerleyebilmek için okullarda iyi bir eğitimin veriliyor olması gerektiği bilinen bir gerçektir. Ancak okullarda iyi bir eğitimin verilebilmesi, yani öğrencilerin başarılı olabilmeleri için okuldaki öğretimin niteliğinin yükseltilmesi gereklidir. Okullardaki başarı grafiği de, nitelikli öğretmenler olmadan önemli düzeyde yükseltilemez. Başka bir ifadeyle, iyi öğrencilere sahip olunabilmesi için iyi öğretmenlere ihtiyaç vardır. Çocuklar ailelerinin, sınıflarının, küçük çalışma ya da oyun gruplarının ve daha pek çok grubun üyesidirler. Çocuğun sosyal olarak sınıfa uyumlu olması isteniyorsa, sosyal gelişimle ilgili ihtiyaçlarının bilinmesinin önemli payı vardır. Çocukların okul başarıları üzerinde okulun fiziki ve psikolojik ortamı kadar, ailelerin evde sağladıkları ortam ve koşulların da önemli bir etkisi vardır. Aile bireylerinden birinin hastalanması veya ölmesi, anne babanın ayrılması, yeni kardeşin doğması gibi değişiklikler başarı üzerinde etkili olabilmektedir. Öğrencilerin kişisel

gelişimlerdeki problemleri öğrencilerin öğrenmede güçlük çekmelerine sebep olmaktadır. Öğretmenlerimizin ve bizler gibi öğretmen adaylarının karşılaşılabileceği bu duruma anlamlı bir örnek.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- Ö24: *Her çocuk özeldir ve her çocuk ilgiyi hak eder. Videodan da anladığımız gibi biraz emek sarf ederek çok şeyi değiştirebiliriz. Ayrıca okullarda ders veren sadece öğretmenler değildir, yeri geldiğinde bir öğretmen öğrencisinden çok güzel bir ders alabilir. Emeginize sağlık arkadaşlar, çok güzel bir video bulmuşsunuz.*
- Ö35: *Bir öğretmen adayı olarak ileride yaptığımız ve yapacağımız şeylerle öğrencilerin hayatında önemli rol alacağız eminim. Her zaman yön veren ve eksileri artılara çeviren birer öğretmen oluruz inşallah.*
- Ö22: *Bir kez daha gördük öğretmenin davranışlarının öğrenci üzerindeki etkilerini. Öğretmenliğin ne demek olduğunu hatırlattığınız için teşekkür ederiz emeginize sağlık.*
- Ö17: *Öncelikle emeginize sağlık arkadaşlar. Bu hikayeden de bir kez daha anladığımız üzere ön yargılı davranmak hem bize hem karşıımızdaki kişiye zarar verebilir. Bir kişiyi veya olayı yargılamadan önce geçmiş yaşantılarını göz önüne almalıyız ve davranışlarımızı bu ölçütlere göre şekillendirmeliyiz. Bizlerde birer öğretmen adayı olarak ön yargılı davranmamaya ve öğrencilerimize gereken ilgiyi göstermeye dikkat etmeliyiz.*
- Ö32: *Öğrencinin başarısızlığı her zaman onun sorumsuzluğundan tembelliğinden olmayabilir. Öğrenciyi tanımaya istekli olmak önemli. Öğrencinin önceki başarılarını kontrol etmek ya da kendi yaşamıyla ilgili yazdığı kompozisyonlar bize biraz yardımcı olabilir. Ama her şeyden önce öğrenciye başarısızlığının altında yatan gerçek sebebi anlatabileceği samimiyeti ve güveni vermeliyiz. Öğretmenlik, anlatma ve anlama sanatıdır. Bana göre; öğretmen ön yargıdan uzak sevecen, duyarlı, hoşgörülü, anlayışlı olmalıdır. Herkesin göremeyeceği ayrıntıların farkına varabilmelidir.*

d. Diğer Grup İse: (Ö16- Ö4)

Bir ülke hayal edin, kızların okula gidebilmek için gizlendiği, kılık değiştirmek zorunda kaldığı ve eğitim sırasında yakalanırsa ölümcül sonuçların olduğu. Taliban yönetimi altındaki Afganistan' da bu tehlike hala devam etmekte.22 yaşındaki Shabana Basij-Rasikh cesur babası sayesinde bu tehditlere rağmen nasıl okumayı başardığını anlatıyor.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- *Ö14: Her derse korku içinde gelmek, acaba bugün de ölmeden eve dönebilecek miyim düşünceleri içinde yaşamak, gerçekten çok zor olmalı, şükür ki bizim "şu an" içinde bulunduğumuz eğitim sistemi kızların da okumasına izin veriyor ve böyle bir durumla karşılaşmıyorlar. Böylesi bir konuya değinmek bence kimsenin aklına gelmezdi, elinize sağlık.*
- *Ö18: Bizim de ülke olarak hangi süreçlerden geçtiğimiz unutulmamalı! Yine de gelişmekte olan bir ülkede yaşadığımız ve hemen hemen herkes için eğitimde fırsat eşitliği sağlanmaya çalışıldığı için şanslı olduğumuzu düşünmeliyiz.*

e. Diğer Grup İse: (Ö35- Ö34)

Otizm nedir?

Otizm, sosyal ve iletişim becerilerinin oluşmasını etkileyen bir genel gelişim bozukluğudur. Otizm genellikle 2 yaşından itibaren ortaya çıkar. Otistik çocuklar genelde öğrenme ve algılama bozukluğu çekerler. Otistik çocukların büyük bir bölümünde farklı seviyelerde zeka geriliği görülse de zeka seviyeleri normal olan otistik çocuklarda vardır. Ancak genel zeka seviyeleri ne olursa olsun, otistik çocuklar çevrelerindeki dünyayı algılamakta bir zorluk çekerler. Eğitim! Otizm spektrum bozukluğu tanılı öğrenciler yalnızca Türkiye'de değil dünyanın hemen her yerinde, özel eğitim çabalarından en az yararlanan özel gereksinimli öğrenci grubunu oluşturmaktadır. Otizm spektrum bozukluğu tanılı öğrencilerle çalışacak özel eğitim öğretmenleri, temel düzeyde genel ve özel eğitim bilgi ve becerisine sahip olmalıdırlar (ör. bireyselleştirme, sınıf yönetimi, etkili öğretim vb.).

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- Ö22: Çevre olarak aileye "Eşe dosta ne deriz?" diye düşündüren bizleriz. Zaten çocuğun o durumu aileyi yeterince üzerken bizim tepkilerimiz ve onlara karşı olan tutumlarımız aileyi daha güç duruma düşürmektedir. Lütfen bu konuda daha fazla bilinçlenelim. Bilgilendirdiğiniz için teşekkür ederiz.
- Ö14: Çocuklarımızda gördüğümüz ufak tefek şeyleri bile umursamalı, her şeye pozitif bakmak yerine negatif seçenekleri de düşünerek bir doktora danışmalıyız. Böyle bir çocukla karşılaştığımızda ise yadırgamak yerine onu da normal kişiler gibi görerek davranmalıyız ki kendine küsmesin ve milletimize kazandırılabilin
- Ö31: En önemlisi de farkındalık ve erken tanı olsa gerek otizmde. Etrafımızda duymasak da belki çok az rastlasak da, insanlık için bilinçlenip elimizden geleni yapmak gerek, biz bir eğitimciyiz ve bunlarla karşılaşacağız elbet. Güzel bir paylaşım olmuş, teşekkürler.

2.2. Üçüncü Ödevle (Sesli Sunum) İlgili Bazı Paylaşımlar:

a. Diğer Grup İse: (Ö17- Ö19- Ö14)

FAY'DA grubu olarak düşündüğümüz üzere Bilişim Teknolojileri ve Yazılımı dersinin öğretim programının olması gereken şeklini paylaşıyoruz.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- Ö33: 1 ve 2. sınıflarda olması çok doğru olduğunu düşünmüyorum. Çocuklar ancak okuma - yazmayı öğrenebilir ve dört işlemi o yıllarda ki zaten okuması yazması olmayan çocuğun bilgisayara bakınca sadece oyun aklına gelir. Oyun da oynarken okur yazarlık lazım değildir diye düşünüyorum.
- Ö14: Zaten 1 ve 2. sınıftaki çocuklardan makale araştırmasını bekleyemeyiz ve bunlar bir yana internet kafelere veya evde bilgisayarı olan çocukların yaş ortalamasına baktığımız zaman 5-6 yaşına kadar bilgisayar kullanımının indiğini görüyoruz. Bu nedenle daha bilinçli kullanabilmek için böyle bir durumu gerekli gördük.
- Ö18: Yanılmıyorsam 12 yaşından küçük çocuklar yasa gereği internet kafelere alınmıyor.

- Ö18: *Ayrıca sırf biz meslek sahibi olup boş kalmayalım diye dersin zorunlu olmasını doğru bulmuyorum. Dersin seçmeli olup ilgilenenlerle daha çok başarıya ulaşacağına inananlardım.*
- Ö31: *1. ve 2. sınıflara hitap etmesi şu yönden eleştirilebilir bu yaşlarda kas ve motor becerileri tam gelişmediğinden belki zorlanılabilir fakat teknoloji çağında yaşıyoruz ve bilgisayar öğrenme ve kullanma ortalaması oldukça küçük yaşlara indi bu yüzden de formal ve bilinçli bir eğitim de verilebilir diye düşünüyorum, sade, güzel ve anlaşılır bir çalışma olmuş teşekkürler.*

2.3. Sınıf Ortamında Uygulama:

Öğretim elemanın verdiği ödevler öğrenciler tarafından yapılmış ve paylaşılmıştır. Yapılan çalışmalarından bazısı incelendi. Sınıf ortamında incelenen çalışmalar öğretmen adayları tarafından tartışılmıştır. Tartışmaya katılan öğretmen adayları çalışma hakkında yapısal eleştirilerde bulundular ve eksik yönleri dile getirmiştir. Buna karşın çalışmaları yapan gruplar çalışmalarını hakkında düşüncülerini savunmuştur.

Uygulamaları incelemesinden sonra öğretmen adayları, her hafta ders için ödev yapılması zor olduğunu ve diğer derslerde ödevlerin olduğunu öğretim elemanına iletilmiş ve ödevlerin her iki hafta olması isteğinde bulunmuştur. Buna karşın öğretim elemanı bu ödevler dersin önemi ve sizlere bilgi kazandırmak için yapılan ödevler olduğunun ve bu ödevler kısa tutulduğundan dolayı zor olmadığını öğretmen adaylarına belirtmiştir.

3. Ödev 4: Grafik

Bu ödevde öğretim elemanı tarafından seçilecek bir öğretim yöntemini gösteren bir grafik hazırlanması istemiştir.

Öğretim elemanı ders değerlendirmesinde puanlama düzeylerini ve ölçütlerini öğretmen adayları ile paylaşmıştır.

**** Önemli: aşağıda ders değerlendirmesinde puanlama düzeylerini ve ölçütlerini veriyorum:

1. Grup ödevleriniz: 33 puan (3 puan x 11 ödev) Puanlama ölçütü:
 - Çok Yetersiz (birçok yönüyle ödevi karşılamıyor.): 0
 - Yetersiz (önemli eksikleri var): 1

- Kısmen yeterli (bazı eksikleri var): 2
 - Yeterli: 3
2. Grup çalışmalarınız ve ödevlerinize ait yansıtmanız: 11 puan (1 puan x 11 ödev)
Puanlama ölçütü:
- Yetersiz: 0
 - Yeterli: 1
3. Diğer grupların ödevlerine ait beğeni ve yansıtmanız: 11 puan (1 puan x 11 ödev)
Puanlama ölçütü:
- Yetersiz: 0
 - Yeterli: 1
4. Ara sınav: 22 puan
5. Final sınavı: 23 puan

Aynı zaman da öğretim elemanı değerlendirmeye başladığını öğretmen adaylarına duyurmuştur (ödevleriniz izler izlemez puanlıyorum, önceki ödevlerinizi de bu arada (bir kaç gün de tamamlamak üzere) puanlayacağım, notunuzu ödevinize yorum olarak yazıyorum, bu arada siz kendiniz de yaptığınız ödevde bir yansıtma yapmanız gerekiyor (1 puan), yansıtmanızı ödevinize yorum olarak yazabilirsiniz, ödevlerinizi zorunlu olmadıkça dosya olarak yüklemeyin, burada izlenebilir olmalıdır.

3.1. Uygulama Sürecinde Yapılan Ödevler:

a. Grup: (Ö31- Ö13)

Beyin Fırtınası ile ilgili posterimiz. Adobe Photoshop CS6 ve Photoscape programıyla hazırladık. Bu yöntemde amaç doğru ya da yanlış gözetilmeksizin fikir üretmek ve üretilen fikirlerin değerlendirilip probleme çözüm üretmesidir.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- Ö32: *Beyin Fırtınası Tekniğinin bireysel ya da grupla yapılabileceğini posterinizle çok iyi anlatmışsınız. Proje yönetimi, fikir üretme, reklamcılık gibi bir çok alanda kullanılabileceğini de belirtmişsiniz. Gayet açıklayıcı olmuş. Emeginize Sağlık*
- Ö25: *Beyin fırtınası diyince aklımıza ilk gelen yaratıcı düşünme ve üretkenlik, burada da iyi bir üretkenlik ürünü oluşmuş, iyi bir posret çalışması olmuş, olayı bir sayfada özetleyip güzel bir şekilde yansıtmışımız, eğitimde yaralı olacak bir materyal diye düşünüyorum.*
- Ö14: *Grafik güzel fakat, beyin fırtınasını açıklayabilmek veya öğrencilerin kafasında daha iyi oluşmasını sağlamak için kişi sayısı ve fikirler arttırılabilirdi, fakat bu durumda bile ne işe yaradığını anlatabilme aşamasında iyi bir görsel olduğunu düşünüyorum.*
- Ö29: *Teşekkürler yorumlarınız için Ö14 dediğin gibi çok kişinin fikirlerinin birleşimine dayalı bir yöntem aslında ama grafikte üzerinde durduğumuz nokta bir çok farklı düşüncenin ışığında bir sentez oluşturulması kişi sayısı dediğin gibi arttırılabilir tabi ki.*
- Ö9: *Farklı beyin ve fikirler daha güçlü beyin ve fikirleri oluşturur, kanısı oluşt bende bu görsele bakınca. Ellerinize sağlık, yerinde olmuş*
- Ö28: *Çok yararlı bir çalışma olmuş beyin fırtınasını ilk baktığımızda anlayabiliyoruz ben bu acıdan çok yararlı buldum. Tasarım açısından da renk ve şekil bütünlüğü kusursuz emeginize sağlık.*

b. Grup: (Ö9- Ö24- Ö22)

Grup olarak yaptığımız "Bir Yöntemi Grafikleştirme" ödevimiz Umarım doğru anlayıp doğru yapmışızdır. Ayrıca ödevimiz aslında gif olarak tasarlanmış ve hazırlanmıştır. Fakat rahat görebilmeniz açısından video olarak yüklüyorum.

Çalışmamızın Yansıtması: Grup olarak altı şapka tekniğini tercih ettik. Bu tekniği öğrencilerin farklı fikirler üretmesini, yaratıcı düşüncelerini ve problemlere farklı açılardan bakmasını sağladığı için tercih ettik. Bilişim teknolojileri dersinde ise gelecekteki bilişim teknolojilerinin olası etkisi nedir? Diye bir soru sorduğumuzda bu tekniği çok rahat kullanabiliriz.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- *Ö20: Güzel bir çalışma olmakla birlikte örneklerle bu düşünce yönteminin daha anlaşılır olacağını düşünüyorum.*
- *Ö23: Bütün şapkaların bir arada olması daha etkili sunum olabilirdi. Ama ifade biçimleri güzel olmuş. Şekilleri de beğendim. Ellerine sağlık.*
- *Ö17: Hoş bir görsel olmuş ama her sayfada farklı bir şapkayı ele almak yerine genel olarak tek bir resimde toplayabilirdiniz veya her biri farklı sayfalarda olduğu durumda daha fazla içerikle zenginleştirilebilirdi. Onun dışında güzel olmuş özellikle şapka renginin yansıttığı yüz ifadeleri o kişinin özelliğini ortaya koymuş. Emeğinize sağlık.*

c. Grup: (Ö4- Ö27- Ö16)

Balık Kılıcı Teoremi yaygın kanının aksine bir problem çözme tekniği değildir, bilinen bir problemin muhtemel nedenlerini belirlemek ve göstermek için kullanılan bir araçtır. İshikawa tarafından geliştirildiği için ishikawa veya balık kılıcı diyagramı olarak da bilinir.

Yöntemin sınırlılığı yalnızca yüzeysel bilgi verebilmesi, avantajları ise karmaşık olayları ve kavramları kolay ve anlaşılır hale getirebilir olması.

Balık Diyagramı Hazırlanışı:

- 1- Nedenleri tespit edilecek problemin başlığı diyagramın baş kısmına yazılır.
- 2- Daha sonra balığın omurgasına 45 derecelik açıyla oklar çizilir ve okların üzerine ana nedenler yazılır.

3- Son olarak ana nedene de oklar çizilerek bu nedenlerin alt nedenleri yazılır.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- *Ö32: Balık Kılçığı Düşünme Tekniğini kullanarak ele aldığınız konuyu çok beğendim. Konuyu derinlemesine incelemiştir. Çok sayıda fikir üretmeniz beyin fırtınası tekniğini de hatırlattı bana. Emeginize sağlık*
- *Ö15: Balık kılçığı yöntemini açıklayıcı bir şekilde anlatmışsınız. Resme bakıldığında tekniğin nasıl kullanıldığı çok net bir şekilde anlaşılıyor.*
- *Ö23: Böyle bir grafikte anlatımı açıklayıcı olmuş.*
- *Ö28: Anlatım ve grafiklendirme bu yöntemi kafamızda canlandırmak adına çok iyi ve faydalı olmuş emeginize sağlık*
- *Ö18: İşin kolayına kaçmayıp, farklı bir yöntemi ele almışsınız. Oldukça başarılı buldum.*
- *Ö4: Arkadaşlar yapıcı yorumlarınız için grubumuz adına teşekkür ederim.*
- *Ö1: Gerçekten başarılı bir çalışma olmuş. Anlatım ve sunum şekli çok iyi. Emegi geçen arkadaşlara teşekkürler. Güzel bir bilgilendirme olmuş.*

d. Grup: (Ö26-Ö15- Ö10)

FAME Grubu olarak Beyin Fırtınası Tekniğini ele aldık.

Beyin fırtınası kısa sürede çok fazla fikrin üretilmesine dayalıdır. Fikirlerin akla gelir gelmez söylenmesi istenir. Fikirler yargılanmaz ve eleştirilmez. Bir konuya çözüm getirmek, karar vermek, hayal yoluyla düşünce ve fikir üretmek için kullanılan bir tekniktir. Önemli olan fikirlerin çokluğudur. Bu karikatürde de öğrencileri düşünmeye teşvik ederek fikirlerin paylaşılması söz konusudur.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- *Ö32: Sınıf ortamının rahatlığına bayıldım. Tam da Beyin fırtınası tekniğine uygun olmuş. Çok sayıda öğrencinin fikir üretmesine dayalı bir yöntem. Emeginize sağlık arkadaşlar*
- *Ö35: Beyin fırtınası yöntemini çok iyi açıklamış eleştirilmeden hepsi yazılmış*
- *Ö22: Görsel olarak sınıf ortamının tercih edilmesi tekniğin nasıl uygulanacağı sorusuna açık somut bir örnek olmuş elinize sağlık*
- *Ö23: Beyin fırtınası tekniğini tam olarak yansıtmış. Sınıf ortamında yapılmasını çok beğendim.*
- *Ö33: Gayet başarılı bakıldığında akla ilk gelen beyin fırtınası amaca ulaştığınızı düşünüyorum.*
- *Ö25: Beyin fırtınası yaratıcı düşünme ve yeni ufuklara eklen açma açısından önemli, uyumlu ve ilgiyi üzerine çeken bir uygulama olmuş.*
- *Ö18: Sanırım en beğendiğim ödev sizinki. "Bizim aklımıza nasıl gelmedi?" diye kıskançlık duymuş olabilirim. Çok açık ve anlaşılır olmuş. İçtenlikle tebrik ederim sizi.*

Grup: (Ö23-Ö30 -Ö11)

BİLTEK GRUBU olarak Grafik Ödevimiz

Altı şapka düşünme tekniği: Bir durum karşısında birçok farklı açıdan bakmayı amaçlar. Eleştirel ve yaratıcı düşünmeyi öğrencilerde geliştirir. Olaya birçok açıdan yaklaşmasını sağlar. Her bir renk farklı duyguları açıklar.

Grup olarak bu teknik yapılırsa öğrencilerin derse ilgisi daha çok sağlanır. Öğrenciler bu yöntemle anlama, kavrama ve açıklama yapar ve geliştirir. Bilgisayar dersinde bilişim teknolojilerinin gelişimiyle ilgili konuda kullanılabilir. Dersi eğlenceli ve öğrencileri aktif kılar.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- Ö26: *Şapkalar duyguları belirtmesi açısından gayet iyi olmuş. Şapkalara ifade eklemeniz değişik olmuş emeğinize sağlık.*
- Ö28: *Buradaki her bir şapka bir duygu ve düşünceyi temsil etmektedir. Bu yöntemle öğrenciler olay ve olguları görsel olduğu için daha iyi kavrar ve anlar. Öğretim yöntemi olarak çok sık kullanılır.*
- Ö25: *Eğitimdeki yerini ve önemini faydalarını biliyoruz, çok yönlü düşünmeye olanak tanıyor, çok canlı ve hemen dikkatleri üstüne çekiyor, Derslerde kullanmak üzere bizlere ve tüm hocalara faydalı olacak bir materyal olmuş.*

3.2. Sınıf Ortamında Uygulama:

Sınıf ortamında çalışmaların bir kısmı incelenmiştir. Sınıf ortamında incelenen çalışmalar öğretim elemanı tarafından değerlendirildi. Öğretmen adayları, değerlendirme puanların sınavlarda daha yüksek olması önerisinde bulunmuştur. Öğretim elemanı, öğretmen adaylarına elektronik öğrenci ürün dosyası süreci işlenmekte bu duruma göre değerlendirme yapılmaktadır. Elektronik öğrenci ürün dosyası açık bir süreçtir. Bu süreç içinde çalışmalarınızı geçleştirebilirsiniz ve düzeltme yapabilirsiniz. Öte yandan gelişimlerini göz önünde bulundurarak değerlendirilmektedir.

4. Ödev 5: Poster

Bu ödevde öğretim elemanı tarafından Öğretimde Yeni Yaklaşımlar ile ilgili Yeni bir öğretim teknolojisi ya da yaklaşımını tanıtıcı bir poster hazırlanması istemiştir.

4.1. Uygulama Sürecinde Yapılan Ödevler:

a. Grup: (Ö10 - Ö15 - Ö26)

"FAME" Grubu olarak Siftable ile ilgili hazırladığımız posterlerimiz

Yansıtmanın: Siftable bir çeşit bilgisayar. Birbirleri arasında fiziksel bir etkileşime sahip olan siftablelar yan yana dizilerek matematiksel işlemler yapılabildiği gibi kelime dağarcığının gelişimine de yardımcı oluyor. Değişik birçok alanda hem oyun hem de

eğitim amaçlı kullanılabilir. Yani böylelikle öğrenmeye oyunu katarak, öğrencilerin ilgisini çekmek, motivasyonunu arttırmak açısından etkili bir yöntem olacaktır.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- Ö25: *Arkadaşlar iyi bir çalışma olmuş, yazı tipi ve renk seçimi gayet uyumlu, aynı şekilde görsellerde öyle,gözü alan abartılı herhangi bir nokta yok, gayet dikkat çekici ve başarılı.*
- Ö32: *Siftable, hem oyun hem de eğitim amaçlı kullanılabilir. Eğitsel oyunların öğretmen ve öğrenci için önemi büyük. Siftable da çocuk için yüksek motivasyon sağlayacaktır. Renkli kalemler, güzel kaplı defterler, şekilli kalemtraşlar bile ilkokul yıllarında mutlu olmamızı sağlardı. Mutlu çocuk da öğrenmeye hazırdır. Güzel bir çalışma olmuş, emeğinize sağlık.*

b. Grup: (Ö14- Ö19 - Ö17)

FAY'DA grubu olarak bu haftaki Yeni bir öğretim teknolojisi ya da yaklaşımını tanıtıcı bir poster hazırlama ödevimizde biz öğretim teknolojilerinden akıllı tahta olarak ta bilinen İnteraktif Tahta'yı ele aldık.

Bu teknoloji her yaşta kullanıcıya uygun olmakla birlikte her türlü eğitim alanında bize çok yardımcı olmaktadır. Örneğin sadece projektör kullanılacak olsa, sürekli bilgisayar başında oturulması gerekiyordu, bu da sınıf içi iletişimi azaltıyordu. İnteraktif tahtalar sayesinde. Öğretmen her an sınıf ile iletişim içinde olabiliyor. Bu da öğrenmeyi kolaylaştırıyor.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- Ö26: *Gerçekten eğitimde uygun bir şekilde kullanıldığında hem ilgiyi canlı tutmada hem de öğrenmeyi kolaylaştırmada önemli bir teknoloji. Öğretmenlere de bu teknolojinin eğitimi verildiği taktirde eğitime katkısının büyük olacağını düşünüyorum.*
- Ö28: *İnteraktif tahtanın eğitim de önemini çok güzel vurgulamışsınız baktığımızda gayet güzelce anlayabiliyoruz.*
- Ö25: *Değişen ve gelişen dünya teknolojilerini takip etmeli ve bunlardan eğitimde en üst derecede faydalanmalıyız, bu açıdan önemli bir teknolojik araç*

olan interaktif tahtayı ele almanız son derece önemli, teşekkürler arkadaşlar, eğitime katkı sağlayacağını düşünüyorum.

4.2. Sınıf Ortamında Uygulama:

İncelenen posterler yapılan gruplar tarafından sınıf içinde sunulmuştur. Posterlerin uygunluğu ve eksikleri sınıfta öğretim elemanı ve öğretmen adayları tarafından tartışılmıştır. Bu tartışmalar araştırmacı tarafından dikkatle gözlem yapmıştır.

5. Ödev 6: Web 2.0 ve Bileşim Teknolojileri Öğretimi

Bu ödevde öğretim elemanı, bu haftanın ödevi olarak her grup istediği bir şapkayı giyerek web 2.0 teknolojilerinin eğitimde kullanımına yönelik bir yansıtma yazacak. Grubun her bir üyesi en az iki husus ile çalışmaya katılım sağlayacak. Yansıtmalarında yer alan görüşlerini desteklemek üzere yazılı/görsel medyadan ve/ya akademik/kurumsal rapor ve yayınlardan yararlanarak sınıf ile paylaşacak, paylaşımını bir ppt sunumu olarak paylaşacaksınız.

Paylaşılan sunumlar sınıf içinde her grup kendi sunumunu sunarak kendi değerlendirmelerini yaparak daha sonra tartışma ortamı yönetilmiştir. Değerlendirmeler çalışmalarının, yazı tipi, renk seçimi uyumu ve dikkat çekiciliği üzerinde durulmuştur.

5.1. Uygulama Sürecinde Yapılan Ödevler:

a. Grup: (Ö31-Ö29-Ö13)

Arkadaşlarla beraber hazırladığımız "Web 2.0 ı Bir Şapkaya Göre Değerlendirme" ödevimiz;

6 Şapkalı Düşünme Tekniği önemli ve güçlü bir araçtır. Bu bizi, alışık olduğunuz düşünme tarzının dışına çıkmaya zorlar. Böylece çok daha geniş açıdan bakış elde ederiz.Genel olarak sarı şapka iyimserdir ve geleceği arar.Bizde gerek geçmiş (Web1.0) gerek günümüzde (Web 2.0) gerekse gelecekte (Web3.0) olan teknolojiyi de ele alarak sarı şapka gibi düşündük. Umarız sizde bu şapkayı takıp böyle düşünürsünüz.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

• Ö25: Arkadaşlar iyi bir çalışma olmuş, yazı tipi ve renk seçimi gayet uyumlu, aynı şekilde görsellerde öyle, gözü alan abartılı herhangi bir nokta yok, gayet dikkat çekici ve başarılı.

• Ö18: Karışık.

• Ö31: Nasıl mesela açıkla biraz

• Ö18: Mesela "Web nereye gidiyor?" demişsiniz. Grafik ingilizce olduğu için tam olarak nereye gittiğini kestiremedim.

• Ö31: Sadece bu kısmıysa ki genel konuştun slayt bakıp hemen anlaşılmaz açıklanır yorum katılır için bu şekilde daha anlaşılır olacaktır. Kelimenin anlamını bilmemek bir karışıklık olmasa gerek bakılıp öğrenilenebilir de ama ben açıklayım;

Durgun web

İşlemsel web

Sosyal web

Mobil web

Anlamsal web olarak sırasıyla ilerleyiş süreci var.

• Ö28: Ben bir karışıklık göremedi gayet net bir şekilde ifade edilmiş bence emeğinize sağlık. Eğitici olmuş.

• Ö18: Sadece o kısmı kastetmediğimi cümlenin başına 'mesela' kelimesini getirerek zaten belirttim. Kendi grubumuzdan biliyorum; hocamız sade ve anlaşılır sunumlar istediği için bakıp, hemen anlaşılacak sunumlar yapmanız tavsiye edilir. Bu yazdıklarınızı sunumdaki grafiğe yazsaydınız, hemen bakıp, öğrenebilirdik ki her şey bakılıp öğrenilebilir. Bu arada kızma ama bence birazcıkta gereksiz bilgi kullanımı var.

• Ö29: Gereksiz değil de belki dediğin nokta fazlalık oluşturmuş olabilir 4. slayttan bahsediyorum onu koyup koymama konusunda bizde düşündük ama konuyu en başından ele alalım düşüncesiyle yola çıktığımızdan nasıl başlayıp nerde sona erdiği/ereceği konusunda kabataslak bilgi oluşsun diye koyduk. Slayta bir de bölümün etkisi var tabi oradaki çoğu ingilizce terimi aslında derslerde sıkça tekrar

ediyoruz yani görmeye alışık olduğumuz terimler bu yüzden anlaşılması çok sıkıntı olmaz diye düşündük ama anlamadığın noktayı tabi ki söyleyip eleştirebilirsin

- *Ö18: Çok iyi zamanda yetiştin yoksa Ö31 bizi dövecekti :). "Nasıl mesela açıkla biraz" gibi emir kipi kullanınca korkarak yorum yazma gereğinde hissettim kendimi. Elinize, fikrinize sağlık.*
- *Ö31: Estagfirullah Ö18 abi niye döveyim emir de değil aslında gayet normal bir cümleydi, dövmek ne haddimize :) yorumun için teşekkürler :)*

b. Grup: (Ö7- Ö18- Ö6)

Gecekodu grubu olarak; sarı şapkayı taktık ve Web 2.0 teknolojisini değerlendirdik. Değerlendirme sonucumuza göre Web 2.0'in hayatımıza pek çok yenilik getirdiğini düşünüyoruz. Eskiden insan-makine etkileşimi varken şu an Web 2.0 ile insan-insan etkileşimini gerçekleştirebiliyoruz. Bilgilenmenin yanı sıra sosyalleşebiliyoruz. Eskiden sadece web siteleri varken şu an Web 2.0 ile paylaşım sitelerine kavuştuk. Eskinin resim ve yazısının yanına şimdilerde Web 2.0 ile video da eklenmiş oldu. Web 2.0 arama motorları sayesinde daha fazla bilgiye ulaşma imkanı vermiştir. Kurumsal üretimlerin yanı sıra biz kullanıcıların üretim yapabilmesine de olanak sağlamıştır.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- *Ö10: Sanal ortamlardaki sosyalleşmesiyle web 2.0'in eğitimde kullanımını pek bağdaştıramadım açıkçası.*
- *Ö18: Derslerde, yüz yüze eğitimde kendini ifade edemeyen öğrenciler sanal öğrenme ortamlarında kendilerini daha rahat hissedip derse katılımında bulunuyorlar. Sanal öğrenme ortamlarına Web 2.0 olanak sağlamıştır.*
- *Ö10: Ama sunuda sanal öğrenme ortamı değil sanal ortam denilmiş. Yoksa bizim şu anda yaptığımız da bir derse yönelik web 2.0'in bize sağlamış olduğu faydaları kullanma şeklimiz.*
- *Ö18: Sanal ortam olarak düşünürsek de aynı sonucu elde edebiliriz. Belki ben bu konuşmayı gerçek yaşantımda yaparken zorlanabilir ya da kendimi ifade edemeyebilirim. Şu an Web 2.0'in bize sağladığı ortam sayesinde evimden istediğim rahatlıkta seninle fikir alış verişi yapabiliyorum.*

- Ö10: Onda hem fikiriz zaten. Ama bunun eğitimde kullanımı nerede diyorum ben.
- Ö10: Zaten ilk yorumuma da bakarsan eğitimde kullanımını bağdaştıramadığımı söylemiştim. Yoksa sanal ortamda sosyalleşilemez demiyorum.
- Ö18: Eğitim amaçlı kullanılan (Forum, Blog, Açık Ders Malzemeleri, Sanal Sınıflar, Wikipedia vb.) tüm ortamlarda öğrenciler şu an bizim yaptığımız gibi tanıdığı ya da tanımadığı insanlarla Web 2.0'ın bize sağladığı 'yazma' ile sosyalleşebilmektedirler.
- Ö10: Yine aynı şey eğitim amaçlı olanlar. Siz eğitim amaçlı demiş misiniz?? Hayır.
- Ö18: Biz diyoruz ki; Web 2.0 sanal ortamda sosyalleşmeyi sağlar. Siz eğer Web 2.0'ı eğitimde kullanırsanız aynı sosyalleşme eğitimde gerçekleşecektir. Nasıl mı? Yukarıdaki yorumlarda örneklerle belirtim.
- Ö10: Dediklerimiz çok farklı şeyler değil fakat yaptığın yorumlarda eğitim amaçlı kullanıldığına değindin dikkatini çekerim. Aynı şeyin sunuda olmamasından bahsediyorum. Söylediğin yanlış demiyorum bir kez daha hatırlatmak isterim.
- Ö18 Sunumda geçen 'Sanal Ortam' kavramını 'Eğitimde Sanal Ortam' olarak düşünüürsen sorularına cevap bulabilirsin."Sunumda ayrıca niye belirtmediniz?" dersin, ödev konusu; eğitimdeki yeri olduğu için bu şekilde değerlendirip, anlayabileceğinizi düşünmüştük.
- Ö10: Anlayamamışım demek ki. Sonradan aklıma bu şekilde cevap vermek geldi yerine sen de ilk yorumundan bunu bu şekilde açıklamış olsaydın sizin açıklamayıp bizim anlamamız gereken bir şey olduğunu anlardım.
- Ö18: Attığın yorumlara cevap atarak, eğitim amaçlı kullandığımız bu sosyal ağda Web 2.0 sayesinde senin; "Nasıl sosyalleşebiliriz?" sorun ile birlikte diğer arkadaşlara uygulamalı olarak örneklendirdik.
- Ö10: Ne mutlu o halde bize.
- Ö18: Bu arada teşekkür etmeyi unutmayım. Sunumu izleyip, geri dönüş yaptığın için teşekkürlerimi iletiyorum.

• Ö32: Merhaba. 5. maddede yanlış bir bilgi yok ama yukarda yorumlarda belirttiğiniz gibi biraz daha ayrıntılı açıklasaydınız daha iyi anlaşılabilirdi. Sanal ortamlarda sosyalleşmenin eğitim alanında ne anlama geldiğini yorumlar da daha iyi anlatmışsınız yani bunu demek istiyorum. Bunun dışında çalışmanızı beğendim. Web 2.0'nin eğitimde zaman kazandırması ve dijital ortamlarda işbirlikli çalışma önemli maddeler. Son olarak web 2.0 ile öğretimde kullanılan araçlarla yenilikler ve çeşitlikler ile öğrencilerin ilgisi, motivasyonu yüksek tutulabilir. Güzel çalışma ve bu haftada ilgi çekmeyi başardığınızı görüyorum, söylemek istedim. İyi Çalışmalar.

• Ö18: Teşekkürler.

c. Grup: (Ö14 -Ö19- Ö17)

FAY'DA grubu olarak bu haftaki Web 2.0 ı bir şapkaya göre değerlendirme ödevimizde grup olarak Siyah şapkayı ele aldık.

Herkesin bildiği gibi siyah şapka duruma olumsuz bakış açısıyla bakar ve olumsuz yönlerini görür, biz de bize göre yanlış olan noktalara değindik ve her üyemiz konuyla ilgili 2 görüşünü ortaya koydu. Web 2.0 duruma göre olumlu yanları varsa da olumsuz yönlerini göz ardı etmek olmazdı, çünkü her birey her zaman web 2.0 ı kullanırken bu gibi olumsuz noktalara dikkat etmelidir.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

• Ö33: Tüm bu yazdıklarınızın olmaması için bir çoğumuzun desteklediği gibi derslerin biraz daha erken döneme inmesi gerekir. 5. maddeniz bence web 2 .0 ile gelen problem değil dediğiniz gibi tecrübesizlikle alakalı yapmasını bilen bu sorunla karşılaşmaz zaten

• Ö18: Yalnız siyah şapka gereği olumsuzluklardan bahsetmeniz gerekmiş ama bu ödevi yaparken bile Web 2.0 kullandığının farkındasınızdır umarım. Bazı eleştirilerinize hak verdim bunu da belirteyim.

- Ö23: *Aslında insanların kullanım amaçlarından kaynaklanan olumsuzluklar daha çok bunu için eğitim veren site vb. şeyler olabilir. Açıklamalar net ve anlaşılır olmuş. Tümüne de katılıyorum.*
- Ö31: *Bir görüşün olumlusu kadar önemlidir olumsuzu da karikatürle de güzel eleştirilmiş konu emeğinize sağlık*
- Ö32: *Web 2.0'nin getirdiği olumsuzluklar da var tabi. Telif hakları önemli bir konu. Müfredata eklenen telif hakları ve sosyal değerler konusuyla öğrencilerin bilgilenmesini sağlayabiliriz.*
- Ö25: *Arkadaşlar diğerlerinden farklı bir şapkayı giyerek olaya farklı bir açıdan bakmışsınız, Siyah şapka ile sistemin eksikleri giderip düzeltilmesi açısından önemli, teşekkürler.*

6. Ödev 7: Görsel İşitsel Bir Materyal

Bu ödevde bilişim teknolojileri ve yazılım dersi programından seçilecek bir konu için görsel işitsel bir materyal hazırlanacak. Örneğin, "Bilişim Okur-Yazarlığı" konusu "bilişim etiği, gizlilik ve güvenlik konularında duyarlı davranabilir" hedef kazanımı için yapılacak derste kullanmak için bir video, animasyon, ppt, bir broşür, ya da sizin kendi üretkenliğinizle belirleyeceğiniz bir materyal, tabi grup olarak ortak bir çalışma olması gerekmektedir.

6.1. Uygulama Sürecinde Yapılan Ödevler:

a. Grup: (Ö35- Ö34)

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersinde olması gereken bir diğer konu 10 parmak yazma ve ya klavyenin daha hızlı kullanılması olabilir. 10 Finger Break Out programı hem yazmayı hızlandırıcı hem de dersi sıkıcı olmaktan kurtarıp motive eden eğlenceli bir programdır. Bilişim öğretmenlerine ve öğrencilere büyük katkı sağlamaktadır.

Yansıtma-2: Konudan haberdar etme aşamasında 10 parmak yazma ve klavyeyi daha hızlı kullanma. Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi içerisinde 10 parmak yazma ve klavyeyi daha hızlı kullanma eğitiminin yer almasını istememiz Araştırmacı, sorgulayıcı ve teknolojiyi kullanabilen, ilgi duyan öğrenciler Tasarım da boşlukları gereksiz verilerle

doldurmamaya, renk uyumuna ve materyalde konu dışı dikkati dağıtacak görsellere yer vermemeye dikkat ettik.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- *Ö18: Başarılı.*
- *Ö35: teşekkürler.*
- *Ö31: 10 parmak eğitimi zamandan da hız kazandıracağından güzel bir uygulama materyal bu açıdan güzel olmuş fakat oynarken öğretene kasıt program oyun şeklinde olduğundan mı bu şekilde bir slogan kullandınız.*
- *Ö35: Evet oyun şeklinde ve bu oyunda da klavyeyi hızlı bir şekilde kullanıp bastığın tuşa göre fırlatılan topların vurduğu tuğlaların kırılmasıyla oluşuyor. Ayrıca hızına göre de seviye atlıyorsun.*
- *Ö31: Anladım 10 parmak programından ziyade 10 parmağı oyun ile öğretene bir program, bu yönüyle eğlenceli öğrenmeyi sunar ve oyun ile de bu gelişim gösterilmiş olur, emeğinize sağlık.*
- *Ö35: Aynen öyle teşekkürler.*
- *Ö17: Yeni neslin oyunlara düşkünlüğünü göz önünde bulundurursak, teknoloji çağının gerekleri arasında olan 10 parmak klavye öğrenmelerinin bu şekilde oyunla öğretilmesi gerçekten gerekli bir durumdu. Afiş açıklayıcı olmuş elinize sağlık.*

b. Grup: (Ö31- Ö29- Ö13)

Günlük hayatta yapılan resmi işlemler , bankacılık işlemleri, iletişim, eğitim, üretim, alışveriş gibi işlemler dijital ortamda da yapılmaya başlanınca dijital vatandaş olmayı da zorunlu hale getirmiştir. Materyalimiz derste dijital vatandaşlık anlatıldıktan sonraki özetleme aşamasında yer alacaktır. Konuya emir ifadeleriyle yer vermemizin sebebi daha dikkat çekici olması amaçlı. Neden böyle bir materyal seçtik; öğrencilerde bile henüz “Devlet” kavramı oluşamayabiliyorken “Dijital vatandaşlık” kavramını daha anlaşılır kılmak ve bu şekilde özetleyip ifade etmek amaçlı bu şekilde bir görsel kullandık.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- *Ö14: Öncelikle ders sonu kullanılabilirlik açısından bakılınca işe yarayabilir ama derste ilgi çekmek veya öğrencilerde merak uyandırma açısından bakılırsa o yönü daha zayıf duruyor. Çünkü yazılar çok sık ve fazla olduğu için gözü yoruyor. Emeginize sağlık.*
- *Ö28: Bende Ö14'e katılıyorum açıkçası gözü çok yoruyor ama kullanım açısından gayet güzel olmuş emeginize sağlık.*
- *Ö31: Göze hitap etme ve dikkat çekme amaç değil çünkü anlatılan konunun özeti şeklinde verilecek bir materyal, ders sonundan ziyade konunun sonunda verilecek özet niteliğinde materyal olacaktır, yorumlarınız için teşekkürler.*
- *Ö35: Derste de bahsettiğiniz gibi öğrencilerin ilgisini çekerek hem kitap ayracı olacak şekilde hem de derse ön hazırlık materyali olarak tahtaya ve ya duvara asılabilir. Ellerinize sağlık.*
- *Ö25: Arkadaşlar öncelikle dijital vatandaşlık gibi önemli bir konuya değinmeniz ve bilgilendirmeniz önemli, değişik de bir afiş çalışması olmuş, yalnız bana biraz gazetelerin ilan bölümü gibi geldi, Genel hatlarıyla iyi olmuş.*
- *Ö22: Ders işlendikten sonra öğrencinin tekrarlama ihtiyacının giderilmesi için güzel bir materyal olmuş elinize sağlık.*
- *Ö32: Küçük yazıları okuyabilmek isterdim. Resmi Facebook'a atınca böyle bir durum gelişmiş olabilir. Pdf olarak ya da başka bir formatta atarsanız incelemek isterim yeniden.*
- *Ö9: Konuyu geniş çaplı ele alması ve bir eksiklikte dönüp hemen aradığının bulunması yönünden iyi bir materyal oldu fakat bu kadar çok içeriği barındırması nedeniyle nihai olarak yazılar biraz küçük oldu. Ama olmuş yani.*
- *Ö31: Arkadaşlar yazıların küçüklüğü burada JPEG hali olduğundan indirilince küçük gözükmekte çünkü Facebook ortamı png formatını desteklemeyip otomatik JPEG formatına çeviriyor, teşekkürler.*

c. Grup: (Ö25 -Ö12- Ö28)

BİLİŞİM ETİĞİ

Etik; doğruyla yanlış, haklı ile haksız, iyiyile kötüyü, adil ile adil olmayanı ayırt etmek ve doğru, haklı, iyi ve adil olduğuna inandığımız şeyleri yapmaktır. Bilişim Etiği İse, Elektronik ve network ortamında uyulması gereken kuralları tanımlayan normlar ve kodlar kısaca bilişim etiğini ifade eder. Bilişim Etiği, bilişim alanında uyulması gereken yazılı ve yazılı olmayan kurallardır.

Yansıtmanız: Ele aldığımız konu "Bilişim Etiği", bu konuyu ele almamızın nedeni hem insanları biraz olsun bilgilendirmek hem de önce ki yıllarda gördüğümüz bu konuyu sınıf arkadaşlarımıza hatırlatmak istedik. Konumuzu araştırırken bizde unuttuğumuz bir çok şeyi hatırladık. Bilişim etiği, bilgisayarın insanlar tarafından kötü kullanımı yasaklamak ve zararlı biçimde kullanılmasını engellemek amaçla oluşturulmuştur. Bilişim etiği, bilgisayar kullanırken dikkat etmemiz hususlardan bahseder. Bilgisayar yalan bilgiyi yaymak için kullanılamaz ve ya insanların özel bilgileri, dosyaları karşılaştırılmaz. Bilişim etiği konusunda bizim ek olarak düşüncemiz; Yapılmaması gereken hareketleri yapmamak ve bu konuda duyarlı davranmak internet ortamını daha düzeyli kullanıma iter ve bu da olumlu etkiler bırakır. Bu yüzden insanlar daha çok bilinçlendirilmelidir.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- *Ö31: Bilgisayar kullanırken pek fazla dikkat edilmeyen ama bir o kadar da önemli olan bilişim etiği konusu gerçekten değinilmesi gereken bir konu güzel hem görsel hem de metinsel olarak ifade etmişsiniz, emeğinize sağlık arkadaşlar.*
- *Ö14: Çalışmanızda seslendirme olsaydı çok daha iyi olabilirdi, ama bu haliyle bile içeriği gayet açıklayıcı olmuş. Biz de üstümüze düşeni yapmalıyız ve bir ödev veya araştırma yaparken bulduğumuz bir şeyi kendi materyalimiz gibi göstermemeliyiz, bir bakımdan da bilgi hırsızlığı yapmamalıyız. Emeğinize sağlık.*
- *Ö25: Teşekkürler arkadaşlar, evet Ö31 toplumu ilgilendiren bir konuya değinmek istedik, Öq4 aynen ses olayını biz de düşündük onla ilgili bir düzenleme yapabiliriz.*
- *Ö28: Yorumlarınız için teşekkürler bence de ses olayını bir eksik olarak görüp ekleyebiliriz.*

7. Ödev 8: Sınıf Planı

Bu ödevde öğretim elemanı tarafından Bilişim teknolojileri öğretim ortamları ile ilgili belirlenen bir okul için bir BT sınıfı planı hazırlanması istemiştir.

7.1. Uygulama Sürecinde Yapılan Ödevler:

a. Grup: (Ö22- Ö9- Ö24)

"BT Sınıfı Planı Oluşturma" konusu için yaptığımız ödev.

Yansıtma: BT sınıf planını hazırlarken hem dersin kontrolü hem de bilgisayarların kontrolünün rahat sağlanabilmesi için U tipi bir sınıf düzeni seçtik. Masalarımızı standart boyutta seçerken sandalyelerimizi yüksekliği ayarlanabilir, tahta ve monitör arasında geçişi sağlayabilmesi için dönen sandalye tercih ettik. Tahta önünü kapatmaması için öğretmen masasını kenarda tercih ettik. Genel olarak bir BT sınıfının böyle planlanması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- Ö33: Sandalyelerin içerik tarafta olması bir yandan iyi hocanın dersi takip etmeyenleri görmesi açısından ama bir yandan da projeksiyon ve hoca çocukların arkasında kalıyor gösterip yaptırırken çocuklar bir arkaya bakmalı bir yandan da uygulamalı bence zor olur öğrenci için diye düşünüyorum.
- Ö32: U düzeninin en büyük avantajı boş alan sağlaması. Ve öğretmen öğrenciyi rahatça kontrol edebilir.
- Ö29: Elinize sağlık arkadaşlar. U düzeni benim beğendiğim bir düzen dersin daha kontrollü olmasını sağlıyor.
- Ö35: BT sınıfı için gerçekten iyi bir sınıf düzeni özellikleriyle de daha kullanışlı olduğunu anlıyoruz. Emeğinize sağlık.
- Ö25: Arkadaşlar bu düzen bizimde grup olarak ele aldığımız ve lisede de gördüğümüz, ders işlediğimiz bir düzen, burada sınıflar ferah ve geniş, öğretmen aynı zamanda öğrencilere ve sınıfa hakim, sınıfın bu şekilde düzenlenmesinin dersin işlenişine katkıda bulunacağını düşünüyorum.

b. Grup: (Ö17- Ö14- Ö19)

FAY'DA grubu olarak bu haftaki BT Sınıfı Planı Oluşturma konusu için yaptığımız ödevimiz.

Yansıtma: BT sınıfı planını hazırlarken sınıfın kontrolünün yüksek düzeyde tutulmasını amaçladık. Öğretmenle-öğrencinin, öğrenciyle-öğretmenin daha iyi iletişim kurabilmesi için tüm öğrencileri öğretmeni görebileceği bir yere oturttuk. U tipi veya küme tipi oturma düzenlerini seçmememizin sebebi ise bazı öğrencilerin tahtaya ve öğretmene ters yönde oturmak zorunda olmalarıdır. Bu oturma düzeninde ders takibi daha kolay olacaktır.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- *Ö33: Aslında pencerelerin çok olması iyi ama bilgisayarların arkasında kalması güneş ve ışığın yansımaları açısından iyi değil bence diğer duvardaki gayet ideal*
- *Ö32: Bu düzenle öğretmenin, öğrencilerin çalışmalarını kontrol etmesi zor olabilir.*
- *Ö29: Elinize sağlık arkadaşlar. Bilgisayar sınıfında öğretmenin kontrolü daha kolay sağlanması için sınıfın klasik sıra düzeniyle olmaması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü bu şekilde olunca bana göre öğrenci bir şekilde bilgisayarda başka şeylerle ilgilenebiliyor. Bir de sıralarda 3 tane bilgisayar olması sıkıntı sanki en dipte kalanın tahtayı görmesi sıkıntı olabilir ve değindiğim gibi kontrolü de zor bir düzen en azından bizim laboratuvarlardaki düzeninde böyle olmasından yola çıkarak çektiğim sıkıntılardan dolayı bunu düşünüyorum.*
- *Ö14: Yorumlarınız için teşekkürler. Öğretmen merkezli bir yazılım kullanarak öğrencilerin ekranlardaki görüntülere ulaşmak o kadar da zor bir olay değil, yani yapılabilir ve kontrol bu şekilde sağlanabilir. Eğer öğrenci öğrenmeye gelmişse zaten böyle bir eyleme girişmeyecektir. Sandalyeler ayarlanabilir olduğu için de köşelerdekiler bile görebilecektir. Emine arkadaşımızın dediğine katılıyorum arka pencere olmayabilirdi ama bu sefer de yan taraftan yeterince havalandırma yapılamayabilirdi, perde kullanarak bu sorunun da önüne geçebiliriz.*
- *Ö25: Arkadaşlar tasarım ve eşyaların yerleşimi açısından iyi bir çalışma olmuş, ancak sınıf biraz kalabalık gibi ve öğretmenin sınıfı hakimiyeti zorlaşabilir,*

c. Grup: (Ö32-Ö33)

"Sınıf Planı" ödevimiz.

Yansıtmanız: Oluşturduğumuz bu düzen; öğrenci – öğrenci, öğrenci – öğretmen etkileşimini sağlıyor. Bilgisayar masaları arasında en az 30 cm'lik boşluk olmalıdır. Öğrenciler rahat hareket edebilmeli. Bunun dışında öğrencilerin birbirleriyle gerektiğinde yardımlaşabileceği kadar yakın, dersi kaynatacak ya da kendi çalışmasından çok arkadaşının çalışmasıyla ilgilenecek kadar uzak olmalıdır. Ayrıca bu sınıf mevcudunun kalabalık olduğu sınıflarda, bir bilgisayara düşen öğrenci sayısı birden fazla iken öğrencilerin rahatça oturup hareket etmesi açısından önemlidir. Bizler için sınıf mevcudu en fazla 25 olmalıdır. Masa eni 1 m'den fazla olmamalıdır. Masalar krem rengi olabilir. Sandalyeler dönen ve yüksekliği ayarlanabilir olmalıdır. Öğrencilerin sırt boyun ağrısı çekmemesi açısından önemli bir madde bu. Ve böylelikle tahtayı kolayca görebilecekler. Sandalyelerin tekerlekli olmaması tercih edilebilir. Öğrencilerin sandalyeyle hareket etmeye çalışması rahatsız edici olacaktır. Fazla ses çıkarabilir, yerler çizilebilir, aşağıdaki sınıflar rahatsız olabilir vd. Materyal masasında ortak etkinlikler gerçekleştirilir. Öğretmen masası tahtayı kapatmayacak şekilde yerleştirilmelidir. Öğretmen öğrencileri kontrol edecek şekildedir. Gerektiğinde öğrencilerin ekranını görebileceği programlarda mevcut bunun için öğretmenin tam ortada bulunması şart değil. Daha çok açık renkler tercih edilmeli. Parlamayı önlemek için de mat ve doygun renkler tercih edilmelidir. Duvarlar açık sarı olabilir. İki renk de kullanılabilir. Ferah ve aydınlık bir ortam olması açısından. Pencerelerde koruyucu perde olmalıdır. Bilgisayarlar ısındığı için, ideal sınıf ısısının sağlanabilmesi için mutlaka sınıfta klima olmalıdır. Çöp kutusunu da unutmamak gerekir.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- Ö22: *Öğretmen masası sanki biraz uzakta kalmış öğrenci kontrolünü zorlaştırabilir. Etkinlik masası oluşturmanız güzel olmuş. Elinize sağlık.*
- Ö19: *Değişik bir oturma düzeni ilk kez gördüm ama güzel olmuş öğretmen masası daha yakın olsaydı daha iyi olurdu.*
- Ö23: *Oturma düzeni gayet kullanılabilir bir düzende olmuş sadece öğretmen çok uzakta olmuş. Etkinlik masasıyla öğretmen masası yer değiştirilebilir.*

8. Ödev 9: Başarı Testi

Bu ödevde öğretim elemanı tarafından Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi programından seçilecek bir konu için bir başarı testi hazırlanması istemiştir.

8.1. Uygulama Sürecinde Yapılan Ödevler:

a. Grup: (Ö22- Ö9- Ö24)

Hazırladığımız "Başarı Testi" adlı ödevimiz

Yansıtma: 5. sınıf düzeyinde yazılı sınavlarda ancak bilgi ve kavrama düzeyinin olabileceğini düşündüğümüzden bu şekilde sorular hazırladık. Bir kazanım için tek tip soru tipinin yeterli olmadığını düşündüğümüz için farklı tiplerde sorular hazırladık.

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- Ö25: Arkadaşlar internet ağları gibi farklı bir konuyu seçmeniz önemli olmuş, herkesin pekte üzerinde durmadığı bir konu bunu ele almanız önemli, soruları hazırlarken de değişik soru ölçütleri kullanmışsanız, sorularda gayet açık ve anlaşılır, teşekkürler.
- Ö28: Alanımızla alakalı faydalı konulardan birini seçmişsiniz bu yönden güzel olmuş. Ve ölçmeyi sağlayabilecek sorular gayet başarılı emeğinize sağlık.
- Ö31: Öncelikle bilgi ve kavrama düzeyi olarak belirtmeniz güzel olmuş fakat sınavda böyle bir açıklama olmaz diye biliyorum, tek tip soru çeşidi hiçbir sınav ve ölçmede etkili değildir bu yönden farklı ve güzel yaklaşmış, emeğinize sağlık...
- Ö18 Güzel olmuş.
- Ö4: sorular başarılı seçilmiş.

b. Grup: (Ö17- Ö14- Ö19)

FAY'DA grubu olarak bu haftaki "Başarı Testi" ödevimiz için yaptığımız ödevimiz.

Yansıtma: Öğrencilerin Giriş çıkış birimleri hakkındaki kazanımlarını ölçebilecek bir sınav oluşturduk. Tek çeşit soru tipiyle yeterli başarı sağlanamayacağını düşündüğümüz için 5 farklı soru tip oluşturduk. Giriş-çıkış birimlerini öğrenciler zaten bildiğini düşünerek tek

soru tipiyle öğretmenlerimiz sınavları geçiştiriyor ve kazanımları ölçmüyorlar, bu yüzden bu sistemi kullanarak başarıyı daha iyi ölçebilecekler

Bu Çalışmaya İlişkin Öğretmen Adaylarının Yorumları:

- *Ö26: Farklı soru tipleri kullanmanız bence güzel, sorularda zaten gayet anlaşılır düzeyde, kazanıma uygun sorular da hazırlamışsınız gayet başarılı bir çalışma olmuş.*
- *Ö25: Her soru türünü kullanarak ölçmede çeşitliliği sağlamanız ve tarafsız değerlendirilmesi tarafından önemli, sorularda gayet açık ve anlaşılır net, son derece başarılı bir çalışma.*
- *Ö28: Sorular oldukça net ve bulduğunuz kazanım doğrultusunda. Ölçme konusunda da öğrencinin her yönünü ölçerek bizi kesin sonuca götürebilecek bir çalışma olmuş emeğimize sağlık.*
- *Ö22: Hangi sınıf düzeyine uygulanacağını belirtseydiniz daha iyi olurdu. Öğrencileri ölçmek için farklı soru tipleri kullanmanız ölçmenin güvenilirliğini arttırmış elinize sağlık.*
- *Ö18: Kullanışlı.*
- *Ö4: Ölçümde hata ya yer bırakmamışsınız, başarılı.*
- *Ö14: Yorumlarınız için teşekkürler arkadaşlar.*

EÖÜD bitmiştir bütün öğretmen adaylarına başarılar.



GAZİ GELECEKTİR..